بورس امروز

ماهنامه اجتماعی - اقتصادی/شماره ۵۵/ بهمن ۱۳۹۹/ ۱۶ صفحه ۱۸۰۰۰ تومان

رفتارهای سینوسی در صنعت فولاد

سیگنالهایی برای رشد و رکود بازار

افتخار ما ، بازارگردانی ۲۰ سهم در بازار سرمایه است

صندوق اختصاصی بازارگردانی ارزش آفرین
صندوق بازنشستگی کشوری

تهران / خیابان ولیعصر / خیابان بزرگمهر
پلاک ۳۸ / ۶۳۴۸۶۰۰۰-۰۲۱
WWW.SJB.CO.IR

دارای مجوز از سازمان بورس اوراق بهادار

اولین صندوق بازارگردان Multi NAV در بازار سرمایه

جنجال‌های بودجه ۱۴۰۰ با سناریوهای دولت و مجلس

بودجه سال ۱۴۰۰ بالاخره در ۹ بهمن ماه ۱۳۹۹ بسته شد. این بودجه که در ۱۲ آذر پیش از موعد قانونی به مجلس ارائه شد، در طی یک ماه و نیم گذشته اصلاحات لازم را کسب و اثرات خود را بر بازارهای داخلی همچون بورس برجای گذاشت. حسین‌علی امیری ،معاون پارلمانی رئیس جمهور، هدف بودجه سال ۱۴۰۰ را اصلاحات ساختاری، معیشت، حمایت از تولید و اشتغال، توسعه صادرات غیرنفتی با تأکید بر حوزه‌های دانش‌بنیان اعلام کرد.

چند روزی از ارائه این سند مالی به مجلس نگذشته بود، ابهامات و پرسش‌هایی مطرح گردید که تنظیم این لایحه را خوش‌بینانه قلمداد می‌کردند. این لایحه که از زمان ارائه به مجلس سوژه خبری داغی شده بود، مخالفان بسیاری از بین مجلسی‌ها را جذب خود کرد. این مخالفان که بودجه را انبساطی مشاهده کرده تقاضای اصلاح اساسی در جزئیات این لایحه یا رد آن را داشتند. افزایش لایحه سال جاری نسبت به سال گذشته باعث مخالفت بسیاری از مجلسی‌ها شد. این درحالی است که محمدباقر نوبت معاون رئیس جمهوری و رئیس سازمان برنامه و بودجه در یک گفت و گوی خبری در پاسخ به سوالاتی مربوط به لایحه بودجه امسال بیان کرد: این لایحه که در محدودیت‌ها و فشارهایی که باعث نارضایتی مردم شده است، پیش‌بینی گردیده است. وی افزود: این سند مالی با وجود انتقاداتی که مجلس به آن دارد، هیچ کسری نداشته بلکه تراز عملیاتی آن منفی است. به عبارت دیگر درآمدها و هزینه‌ها ناتراز هستند. رئیس سازمان برنامه و بودجه با بیان سهم بخش‌های مختلف از این سند گفت: تمامی اعتبارات براساس قیمت تمام‌شده فعالیت‌ها محاسبه شده است. لذا اگرچه این بودجه زیاد است اما عملی کردن کاهش آن ممکن نیست. وی افزایش ۲۰ درصدی کلِ بودجه و افزایش ۴۷ درصدی بودجه عمومی را عمدتاً ناشی از افزایش نرخ ارز دانست و گفت: منابع پیش‌بینی شده دولت برای این هزینه‌ها طبق مفاد لایحه سال آینده ۳۱۷ هزار میلیارد تومان درآمد، ۲۲۵ هزار میلیارد تومان واگذاری دارایی‌های سرمایه‌ای و ۲۹۸ هزار میلیارد تومان واگذاری دارایی‌های مالی پیش‌بینی کرده است.

لزوم بیان پیشنهادات در کنار ایرادات

در بین خبرهای منتشر شده از گفت‌وگو با کارشناسان متعدد و بیان نظرات آن‌ها، مهدی پازوکی در پاسخ به لزوم اصلاح در بندهای بودجه ۱۴۰۰ گفت: یکی از وظایف مرکز پژوهش‌های مجلس که بودجه قابل توجهی دریافت می‌کنند، بررسی این اصلاحات است. درصورتی که مجلس دانش و سواد لازم برای بیان ایرادات دارد، باید پیشنهادهای کاربردی نیز برای رفع این ایرادات بیان کند.

وی با بیان اینکه درسال گذشته خود مجلس بودجه را تا ۵۷۱ میلیارد تومان افزایش داد، گفت: خط قرمز مجلس باید منافع ملی باشد و برای حفظ منافع مردم بودجه‌های غیرضروری را حذف کند. پازوکی افزود: مهم‌ترین اقدام مجلس برای اصلاح ساختار بودجه این است که دستگاه‌های متعدد را معاف از مالیات نکند. لذا در این شرایط است که می‌توانیم مدعی کاهش وابستگی بودجه به نفت شویم.

واقعی بودن واگذاری‌ها عامل نجات کشور

سید بهاءالدین حسینی هاشمی ،کارشناس اقتصادی، در گفت‌وگو با خبرنگاران با تأکید بر لزوم شفافیت بودجه گفت: این شفافیت به معنای این است که هیچ ابهامی در درآمدها نباید وجود داشته باشد. وی با بیان اینکه به دلیل صدمات ناشی از شیوع کرونا و شرایط رکودی امسال، سال آینده به رونق نمی‌رسیم گفت: بنگاه‌ها در چنین شرایطی درآمد قابل توجهی نخواهند داشت که درآمدهای مالیاتی قابل توجهی کسب کنیم.

فردای روزی که طرح اصلاح ساختار بودجه کل کشور در جلسه علنی مجلس شورای اسلامی تصویب شد اعضای کمیسیون تلفیق لایحه بوجه ۱۴۰۰ مشخص شدند تا بررسی‌های خود را آغاز نمایند. در این بین عزت‌الله یوسفیان‌ملا در گفت‌وگوی خبری خود با اشاره به نکات مثبت لایحه بودجه ۱۴۰۰ گفت: واگذاری‌های دولتی جزو نکات مثبت این لایحه است. البته واقعی بودن این واگذاری‌ها موجب نجات کشور می‌شود. طبق گفته وی در صورت واقعی بودن لایحه بودجه می‌توان به مثبت بودن آن امیدوار بود. این درحالی است که بودجه همیشه با احتمالات همراه بوده و نمی‌توان آن را واقعی اعلام کرد. وی افزود: درصورت عدم تصویب این بودجه دولت بعدی با مشکلات عدیده‌ای روبه‌رو خواهد بود لذا با تعیین شدن این بودجه بلاتکلیفی‌های موجود از بین می‌رود.

مفروضات بودجه ۱۴۰۰ سناریوی اول(پیشنهاد دولت)

	نفت خام و میعانات گازی	خالص صادرات گاز	جمع ردیف
مقدار روزانه-بشکه	۲٬۳۰۰٬۰۰۰		۲٬۳۰۰٬۰۰۰
نرخ صادراتی هر بشکه	۴۰		
نرخ تسعیر کالاهای اساسی-تومان	۱۱٬۵۰۰		
نرخ سایر-تومان	۲۵٬۰۰۰		
تعداد روز	۳۶۵		
جمع کل ارزش صادراتی	۳۳٬۵۸۰٬۰۰۰٬۰۰۰	۲٬۹۰۰٬۰۰۰٬۰۰۰	۳۶٬۴۸۰٬۰۰۰٬۰۰۰
سهم صندوق توسعه ملی(۲۰/)	۶٬۷۱۶٬۰۰۰٬۰۰۰	۵۸۰٬۰۰۰٬۰۰۰	۷٬۲۹۶٬۰۰۰٬۰۰۰
سهم صندوق توسعه ملی(۱۸/)- بدهی دولت	۶٬۰۴۴٬۴۰۰٬۰۰۰	۵۲۲٬۰۰۰٬۰۰۰	۶٬۵۶۶٬۴۰۰٬۰۰۰
سهم شرکت ملی نفت ایران(۱۴/۵/)	۴٬۸۶۹٬۱۰۰٬۰۰۰	۰	۴٬۸۶۹٬۱۰۰٬۰۰۰
سهم شرکت ملی گاز ایران(۱۴/۵/)	۰	۴۲۰٬۵۰۰٬۰۰۰	۴۲۰٬۵۰۰٬۰۰۰
سهم دولت-(۵/۴۷/)	۱۵٬۹۵۰٬۵۰۰٬۰۰۰	۱٬۳۷۷٬۵۰۰٬۰۰۰	۱۷٬۳۲۸٬۰۰۰٬۰۰۰
جمع کل منابع دولت- دلار		۱۷٬۳۲۸٬۰۰۰٬۰۰۰	
منابع دولت ردیف۲۱۰۱۰۱- (۳۶/۵/)	۱۳٬۳۱۴٬۷۳۰٬۴۳۵	۱۵۳٬۱۱۹٬۴۰۰٬۰۰۰٬۰۰۰	
منابع دولت ردیف۲۱۰۱۰۲-(۹/)	۳٬۳۰۳٬۷۰۴٬۳۴۸	۳۷٬۹۹۲٬۶۰۰٬۰۰۰٬۰۰۰	۴۶%
سهم مناطق نفت خیز ردیف۲۱۰۱۰۹-(۳/)	۷۰۹٬۵۶۵٬۲۱۷	۸٬۱۶۰٬۰۰۰٬۰۰۰٬۰۰۰	۲%
جمع کل منابع دولت دلار- تومان	۱۷٬۳۲۸٬۰۰۰٬۰۰۰	۱۹۹٬۲۷۲٬۰۰۰٬۰۰۰٬۰۰۰	

مفروضات بودجه ۱۴۰۰ سناریوی دوم(پیشنهاد مجلس)

	نفت خام و میعانات گازی	خالص صادرات گاز	جمع ردیف
مقدار روزانه-بشکه	۱٬۵۰۰٬۰۰۰		۱٬۵۰۰٬۰۰۰
نرخ صادراتی هر بشکه	۴۰		
نرخ تسعیر کالاهای اساسی-تومان	۱۷٬۵۰۰		
نرخ سایر-تومان	۲۵٬۰۰۰		
تعداد روز	۳۶۵		
جمع کل ارزش صادراتی	۲۱٬۹۰۰٬۰۰۰٬۰۰۰	۲٬۹۰۰٬۰۰۰٬۰۰۰	۲۴٬۸۰۰٬۰۰۰٬۰۰۰
سهم صندوق توسعه ملی(۲۰/)	۴٬۳۸۰٬۰۰۰٬۰۰۰	۵۸۰٬۰۰۰٬۰۰۰	۴٬۹۶۰٬۰۰۰٬۰۰۰
سهم صندوق توسعه ملی(۱۸/)- بدهی دولت	۳٬۹۴۲٬۰۰۰٬۰۰۰	۵۲۲٬۰۰۰٬۰۰۰	۴٬۴۶۴٬۰۰۰٬۰۰۰
سهم شرکت ملی نفت ایران(۱۴/۵/)	۳٬۱۷۵٬۵۰۰٬۰۰۰	۰	۳٬۱۷۵٬۵۰۰٬۰۰۰
سهم شرکت ملی گاز ایران(۱۴/۵/)	۰	۴۲۰٬۵۰۰٬۰۰۰	۴۲۰٬۵۰۰٬۰۰۰
سهم دولت-(۵/۴۷/)	۱۰٬۴۰۲٬۵۰۰٬۰۰۰	۱٬۳۷۷٬۵۰۰٬۰۰۰	۱۱٬۷۸۰٬۰۰۰٬۰۰۰
جمع کل منابع دولت- دلار		۱۱٬۷۸۰٬۰۰۰٬۰۰۰	
منابع دولت ردیف۲۱۰۱۰۱- (۳۶/۵/)	۸٬۸۰۴٬۰۰۰٬۰۰۰	۱۰۱٬۲۴۶٬۰۰۰٬۰۰۰٬۰۰۰	
منابع دولت ردیف۲۱۰۱۰۲-(۹/)	۲٬۲۳۲٬۰۰۰٬۰۰۰	۲۵٬۶۶۸٬۰۰۰٬۰۰۰٬۰۰۰	۴۵%
سهم مناطق نفت خیز ردیف۲۱۰۱۰۹-(۳/)	۷۴۴٬۰۰۰٬۰۰۰	۸٬۵۵۶٬۰۰۰٬۰۰۰	۳%
جمع کل منابع دولت دلار- تومان	۱۱٬۷۸۰٬۰۰۰٬۰۰۰	۲۰۶٬۱۵۰٬۰۰۰٬۰۰۰٬۰۰۰	

ریسک بازار سرمایه با تامین مالی دولت

در نهایت پس از گذشته حدود ۲ هفته اولین کمیسیون تلفیق بررسی لایحه بودجه ۱۴۰۰ در روزهای نخست دی ماه برگذار شد تا بررسی‌های دقیق خود را آغاز نماید. با تصویب کلیات بودجه ۱۴۰۰ در طی یک هفته، بررسی جزئیات این سند مالی شروع شد. این درحالی بود که هم‌زمان با خبرهای منتشر شده از بودجه و دولت مردان و مجلسی‌ها بازارهایی همچون بورس در انتظار تصویب مفاد این سند به سر می‌بردند. به طوری که علیرضا تاجبر کاشناس بازار سرمایه در گفت‌وگوی خبری خود بیان کرد: بودجه به دلیل تعیین نرخ خوراک پتروشیمی‌ها، نرخ حامل‌های انرژی، حق انتفاع معادن، نرخ بهره و میزان تأمین مالی دولت از بازار سرمایه برای بورس مهم است. به دلیل اینکه نرخ‌های مذکور نسبت به سال ۹۹ تغییری نداشته، این کانال ریسکی برای بازار به همراه ندارد. با این وجود، تأمین مالی دولت از بازار سرمایه یک ریسک تلقی می‌شود که امیدواریم با رایزنی‌های صوت گرفته توسط دولت و مجلس تغییراتی در آن اعمال شود. روند بررسی‌های بودجه تا آنجا ادامه داشت که رحیم زارع سخنگوی کمیسیون تلفیق بودجه ۱۴۰۰ به تصریح مصوبات نشست کمیسیون تلفیق پرداخت و گفت: کلیه شرکت‌های دولتی موضوع ماده ۵ قانون خدمات کشوری و بانک‌ها که برای آن‌ها در بودجه کل کشور سود ویژه پیش‌بینی شده بود، موظف به واریز مالیات علی‌الحساب و سود سهام در بودجه به صورت یک دوازدهم شدند. به گفته زارع دولت می‌تواند برای تأمین منبع مالی ۹۰ هزار میلیارد تومانی را که از طریق حق الامتیاز واگذاری حقوق مالکانه و واگذاری طرح تملیک دارایی در بودجه پیش‌بینی شده است، به وسیله سهام و حق‌الامتیاز تأمین کند. به دنبال این خبر حجت الاسلام و المسلمین حسن روحانی در یک گفت‌وگوی خبری بیان کرد: وضعیت اقشار کم درآمد خط قرمز دولت در بودجه است، افزایش بی‌حساب و کتاب مالیات در بودجه سال آینده را که به مردم فشار مضاعف وارد می‌کند، نمی‌پذیریم. با وجود تمامی کشمکش‌ها، در نهایت بودجه سال ۱۴۰۰ در دهه اول بهمن ماه بسته شد. رحیم زارع در نشست خبری اخیر خود در خصوص تصویب لایحه بودجه ۱۴۰۰ بیان کرد: جمع منابع عمومی دولت ۸۴۱ هزار میلیارد تومان بود که به ۱,۱۵۸ میلیارد تومان رسید. لذا وابستگی بودجه به نفت را کاهش دادیم و منابع این موضوع را از ۳۹۴ هزار میلیارد تومان به کمتر از ۲۶۰ هزار میلیارد تومان رساندیم. در نهایت وی اضافه کرد: ۵۳ هزار میلیارد تومان براساس نامه رئیس جمهور برای استفاده از اوراق در نظر گرفته شد و حدود ۱۳۹ هزار میلیارد تومان نیز منابع جدید از حوزه مالیات، اوراق و اسناد ایجاد شد.

بورس امروز
بهمن ۱۳۹۹ ■ شماره ۵۵
۳
صاحب امتیاز ومدیرمسئول:
محبوبه مغانی
زیر نظر شورای سردبیری
مدیر بازرگانی:
حسین جعفری
فنی وهنری:
مدیر: سامان گودرزی
سازمان آگهی ها:
تماس: ۷۷۵۲۱۰۵۳ - ۷۷۵۲۱۹۷۳
ارتباط با ما:
تماس: ۷۷۵۲۹۱۷۲-تلفکس: ۷۷۵۳۷۳۰۲
نشانی دفتر مرکزی:
تهران-خیابان انقلاب- نرسیده به پل چوبی
کوچه فروغی-پلاک ۳۴ - طبقه سوم - واحد ۴
امور چاپ: مهدی ربیعی
چاپ: هنر سرزمین سبز
فضای مجازی:
http://boursemrooz.com
boursemrooz@gmail.com
https://t.me/boursemroozir
boursemrooz.com

سیگنال‌های حجم و ارزش برای رشد و رکود بازار

کاهش میـزان عرضه بـه نوعی می‌تواند نشـانگر این باشـد که سـهامداران در بازار سرمایه عاقلانه تصمیم گیری می کنند. در نتیجه انتظارات منطقی تر و تورم در جامعه کمرنگ تر می شود. در اوج بازار، ضعف بازار در تقاضا است زیرا عرضه سنگین تر می شود و چون تقاضا با آن برابر نیسـت، حجم بازار بزرگتر شـده و به صورت مقطعی ارزش سهام و بازار بالا می رود.

تحولات بازار سرمایه در یک سال و نیم اخیر با نوسانات زیادی همراه بوده است . عرضه و تقاضا در بازار بورس باعث تغییرات قیمت می شود. دانش مالی و اقتصادی عمومی ما به ویژه نسـبت به کشورهای توسعه یافته ضعیف تر است. این موضوع در کنار نوساناتی که در اقتصاد کلان کشور وجود دارد، سبب افزایش معاملات هیجانی در بازار شده است.

حجم عرضه

رضا مشهدی مدیرسرمایه گذاری سـبدگردان نویرا با بیان اینکه نمـی توان حجم عرضه را به تنهایی معیار سـنجش قـرار داد، گفت: کاهش یا افزایش عرضه به تنهایی نمی‌تواند ملاک سنجش باشد بلکه هر زمانی میزان تقاضا بیشتر از عرضه شـود، می‌توان گفت بازار روند رو به رشـد و صعودی دارد و امید به مثبت بودن شـاخص افزایش می یابد. در حالی که بنا به گفته عباسعلی حقانی نسب رئیس هیئت مدیره سـبدگردان هدف در صورتی حجم عرضه می تواند بازار را به سـمت رشد ببرد که حداقل ۲۰ برابر حجم مبنای فعلی روانه در خصوص یک سهم معامله شود. از دیگر سـو مطابق با گفته های محمد رضا صادقی معاون‌مالی و اقتصادی شرکت تولیدی چدن‌سازان عرضه و تقاضا باید متناسب با هم برنامه ریزی داشته باشند.

بر این اسـاس نمی توان تنها عرضه را معیار قـرار داد؛ بلکه بازار بر اسـاس عرضه و تقاضا پیش می رود. به عنوان مثال در اوج بازار، ضعف بازار در عرضه اسـت زیرا تقاضا سنگین تر می شود و چون عرضه با آن برابر نیست، حجم بازار بزرگتر شـده و به صورت مقطعی ارزش سهام و بازار بالا می رود. در این خصوص براسـاس گفته های مشهدی مهم نیسـت چه میزان حجم عرضه رشد می کند بلکه مهم است با توجه به میزان رشـد حجم عرضه، میزان تقاضا نیز افزایش یابد تا امید به رشد بازار وجود داشته باشـد. این در حالی است که حقانی نسب برای رشد بـازار تعریف متفاوت تری ارائه داده اسـت. بنا به گفتـه او با توجه به معاملات نوسـان گیری آزاد در روز، باید حجم مبنا را ۲۰ برابر شرایط موجود افزایش دهیم. اگر در روز حجم معاملات که همان تعداد عرضه و ارزش آنهاست، به ۲۰۰ برابر حجم مبنای فعلی برسد، می‌توان گفت که آن سهم و بازار رشد داشته است.

حجم عرضه نمایانگر رکود اقتصادی

میزان حجم عرضه معیار مناسـبی برای رکود اقتصادی نیست. به گفته مدیر سرمایه‌گذاری سبدگردان نوویرا گاهی ممکن است میزان حجم عرضه به دلیل کاهش سـرعت معاملات در بازار باشـد. این در حالی اسـت که صادقی باور دارد نسـبت عرضه و تقاضا در رشد بازار اهمیـت دارد، به گفته وی در مدت اخیر، میـزان تقاضا کاهش یافت. به دنبال آن افزایش میزان عرضه منجر به رکود در بازار شـد؛ به گفته وی می‌توان گفت که نسـبت عرضه و تقاضا است که رشد یا رکود بازار را مشـخص می کند؛ این یک تکنیک اقتصادی اسـت. اما مشهدی باوری مخالف با این نظر دارد. بر اسـاس توضیحات مشهدی درچند ماه اخیر، با توجه بـه تاثیرات عوامل خارجی و اقتصـاد کلان بر بازار سرمایه، سـرعت معاملات شـدت یافت. در این بازه افراد نقدینگی را نگه نمی داشتند و سـرعت گردش بالا بود. صادقی همچنین رکود در بازار را متاثر عوامل بیرونی می داند. به عقیده وی؛ در مدت اخیر عوامل خارجی موثری بربازار سـرمایه از جمله انتخابات ریاسـت جمهوری آمریکا، نرخ ارز و ... منجر شـدند که نقدینگی به سـمت بازار سرمایه نرود؛ در حال حاضر افراد ترجیح می دهند نقدینگی خود را نگه دارند تا در شرایط مناسب آن را سرمایه گذاری کنند. به گفته وی، این انتظار ممکن اسـت که تا بعد از انتخابات ریاست جمهوری کشور (خردادماه سال آینده) ادامه داشته باشد و نباید از بازار سرمایه انتظار رشد با ثبات و ادامه دار را داشت.

تفاوت حجم عرضه در شرکتها و صنایع

حجم معاملات بازار سـرمایه به معنای تعداد سهام معامله شده در بازار است و قیمت این سهم‌ها ارزش معاملات بازار را مشخص می کند؛ آنچه مهم اسـت، همین ارزش معاملات بازار اسـت که در حال حاضر حدود ۳ الی ۴ هزار میلیارد تومان ارزش بورس و فرابورس است. مطابق با گفته حقانی نسب حجم معاملات و ارزش آنها در کنار هم مهم است.

به گفته مشـهدی؛ مدیر سرمایه‌گذاری سـبدگردان نوویرا میزان حجم عرضه به نوع صنعت بستگی ندارد و هر شرکتی بر اساس ساختار خود، ممکن است میزان عرضه متفاوتی داشته باشد. برخی شرکت‌ها سرمایه بر هستند و نیاز است که سـرمایه بیشتری به خود اختصاص دهند یا شـرکت های بزرگی هسـتند و به تبع نیاز دارند عرضه های بالاتری در بازار داشته باشـند؛ بنابراین می توان گفت در هر صنعتی میزان عرضه بر اسـاس نوع صنعت، شرکت و نسـبت P به E در نظر گرفته می شـود. اما صادقی، معاون‌مالی و اقتصادی شـرکت تولیدی چدن‌سـازان با بیان اینکه ارتباط مستقیمی میان حجم عرضه و رشد بازار وجود ندارد، معتقد اسـت: تنها بحث عرضه در رشد بازار در میان نیسـت بلکه میزان تقاضا، رشد قیمت سـهام و .... نیز در این امر موثر است. با این حال با توجه به ریزش بازار در مدت اخیر و بر اساس گزارش های ۹ ماهه، شرکت ها پتانسـیل خوبی برای رشد دارند. اما همانطور که پیشتر ذکرشـد به باور حقانی نسب حجم معاملات و ارزش آنها در کنار هم مهم اسـت. براین اساس حقانی نسـب پیشنهاد می کند که دامنه نوسـان را به ۱۰ درصد و حتی ۱۵ درصد برسانند و حجم مبنای شرکت ها را ۲۰ برابر حجم مبنای کنونی کنند تا سهام به میزان حجم قابل قبول معامله شود.

در مقابل این باور به گفته مشهدی همه ویژگی های سرمایه گذاری در یک صنعـت از نظر مالی برای یک شـرکت یا یک نمـاد می‌تواند مشـخص کند که چه میزان عرضه داشته باشد. این در حالی است که مطابق با گفته های صادقی در شـرایط می توان گفت حجم عرضه در بازار منجر به رشد می شـود که میزان تقاضا در بازار زیاد بوده و میزان عرضه کم اسـت. در این حالت با افزایش میزان عرضه، بازار روند رو به رشدی خواهد یافت. این در حالی است که حقانی نسب معتقد است با توجه به چنین شـرایطی می‌توان دامنه نوسان را برداشت و اجازه داد تا سـهامداران با هر قیمتی که تمایل به خریـد و فروش دارند، معامله خود را انجام دهند.

مسـایل اقتصـاد کلان، موارد مربوط بـه زیر سـاختارهای بازار، رفتارهای معاملاتی سـرمایه‌گذاران و دانش ضعیف تـازه واردان از مسـایل اقتصادی از دیگر عوامل مربوط به شرایط کنونی بازار سرمایه هستند. به نظر می‌رسـد افزایش آگاهی و سطح تحلیل در بازار بتواند به ثبات در بازار و شیوه تصمیم‌گیری سرمایه‌گذاران کمک کند. برای تقاضای یک محصـول، عواملی مانند کیفیـت و هزینه یک محصول و ... تاثیر گذار اسـت. تعداد محصولات جایگزین در دسـترس، میزان تبلیغات و تغییـرات در قیمت محصولات مکمل نیز روی میزان تقاضا تاثیر می گذارد. بنا به گفته های مشهدی می توان گفت کاهش میزان عرضه به نوعی می‌تواند نشـانگر این باشـد که سـهامداران در بازار سرمایه عاقلانه تصمیم گیری می کنند. در نتیجه انتظارات منطقی تر و تورم در جامعه کمرنگ تر می شود.

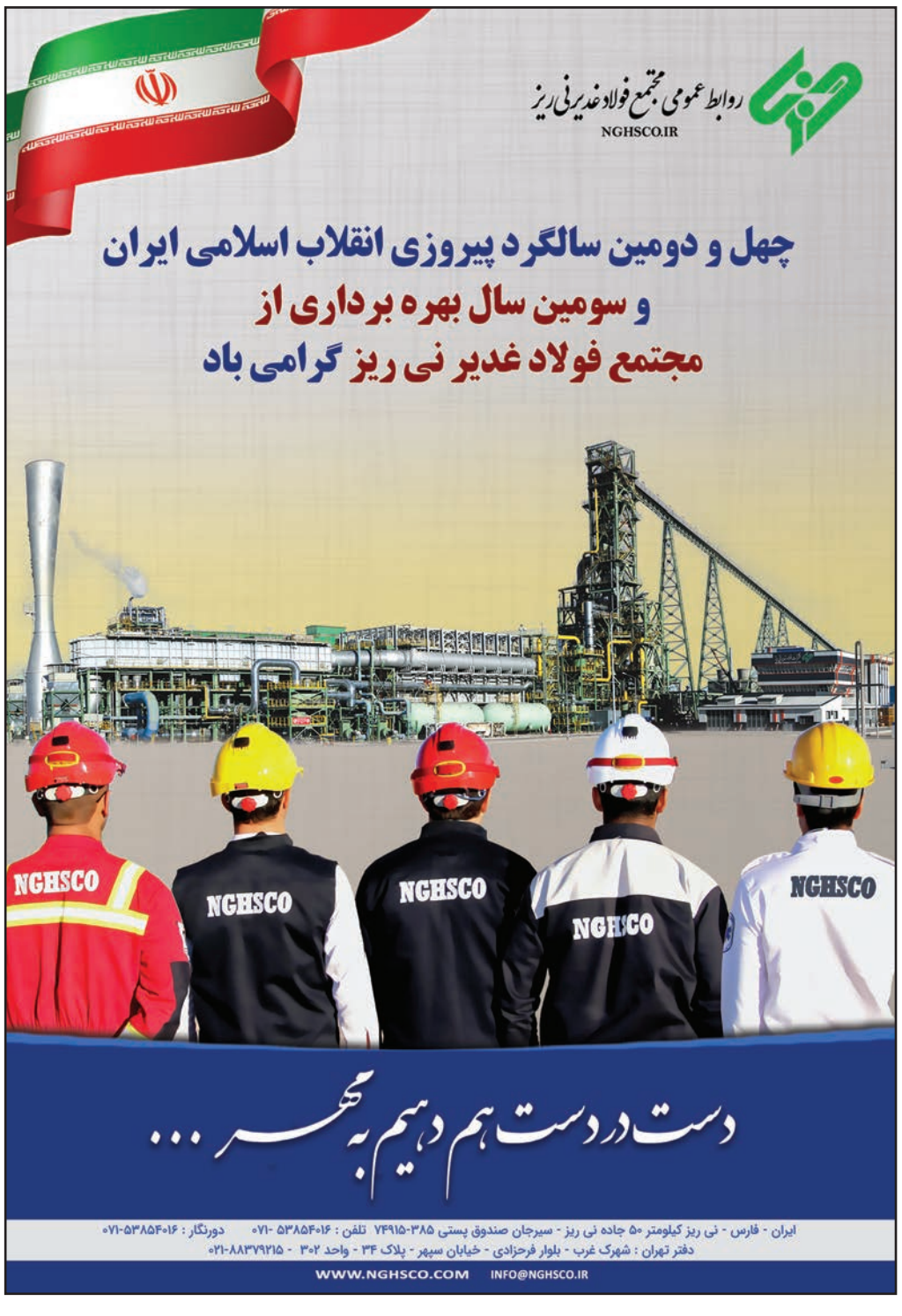

ایمپکت مارکت و حاشیه‌های آن برای بازار

طرح مارکتینگ ایمپکت نقش مثبت یا منفی بر شاخص کل بازار یا بازارگردانی شرکت ها ندارد؛ مسئولان باید به جای این امر، تلاش بر افزایش عمق بازار داشته باشند تا بازار سرمایه بتواند ظرفیت هر دو نوع معاملات را داشته باشد. با محدود کردن قدرت سهامداران عمده، بر میزان نقدشوندگی سهام خرد اثر می‌گذارد و آن را کاهش می دهد. رفتار جمعی سرمایه‌گذاران نهادی بیشتر تحت تأثیر عوامل بازار به‌ویژه بازار قرار دارد، این رفتار آنان در نوسان‌های بازار نیز مؤثر است. چگونگی تعامل بازار سرمایه با ارکان نظام اقتصادی، همواره یکی از مسائل مهم تلقی می شود. تاثیر متغیرهای کلان اقتصادی بر عملکرد بازار سهام همواره مسئله ای مهم قلمداد شده است.باید در نظر داشت که مفهوم طرح مارکتینگ ایمپکت برای بازار سرمایه کشور تا حدودی جدید است و تنها چند وقتی است که درباره آن صحبت شده است؛ در حالی که این امر در بورس‌های جهان در حال اجراست.

مارکتینگ ایمپکت

علی صحرایی مدیر عامل بورس اوراق بهادار تهران در توئیتی در صفحه مجازی خود نوشت: «طرح جداسازی بازارهای معاملاتی در بورس تهران نهایی شد و به زودی با همکاری سایر ارکان بازار سرمایه بصورت یکپارچه اجرا می گردد. هدف این طرح جلوگیری از تاثیر رفتار معاملاتی سهامداران بزرگ ، بر سایر سهامداران بازار سرمایه است».

با توجه به حضور ۵۰ میلیون ایرانی در بورس، برخی معامله‌گران حقیقی از دخالت حقوقی‌ها در معاملات بازار گلایه دارند. لذا در این خصوص طرحی در دست اجراست که به این واسطه عرضه های آبشاری حقوقی ها و بازار گردان ها در بازار سرمایه با طرح مارکتینگ ایمپکت مهار گردد. به نظر می رسد که طرح مذکور تلاش دارد تا در حدنصاب تفکیک معاملات نهادها در دو بازار عادی و بلوکی به صورت ادواری بازبینی صورت گیرد، و در این میان تاکید شده است که طی بازه های زمانی مشخص اثربخشی این ساز و کار ارتقا خواهد یافت. این در حالی است که سعید شیرزادی عضو هیئت مدیره سرمایه گذاری صندوق بازنشستگی باور دارد که تاثیرات متقابل معاملات بازار عمده و خرد در همه جهان وجود دارد و نمی‌تواند این دو بازار را از هم جدا کرد. بنا به گفته وی در خصوص مارکتینگ ایمپکت، در این ابزار ابهامات زیادی وجود دارد که به نظر من اجرای آن منطقی نیست. اما امیر اسماعیل پور کارشناس و معامله گر کارگزاری آینده نگر خوارزمی طرح مارکتینگ ایمپکت را وسیله ای می داند که با ایجاد یک حد نصاب برای هر شرکت و نمادی منجر می‌شود تا حقوقی‌ها و سهامداران عمده نتوانند بیشتر از حد معین در بازار فشار فروش ایجاد کنند. در این خصوص محسن بشردوست مدیر بورس کالا و انرژی کارگزاری ملل پویا نیز بر این اعتقاد است که طرح مارکتینگ ایمپکت نقش مثبت یا منفی بر شاخص کل بازار یا بازارگردانی شرکت ها ندارد اما با محدود کردن قدرت سهامداران عمده، بر میزان نقدشوندگی سهام خرد اثر می گذارد و آن را کاهش می دهد. همچنین با توجه به گفته های اسماعیل پور؛ مشخص نیست که این طرح تا چه میزان می تواند بر شاخص کل بورس تاثیر داشته باشد.

تاثیر این طرح بر عملیات بازارگردانی

اسماعیل پور، کارشناس و معامله گر کارگزاری آینده نگر خوارزمی معتقد است که مارکتینگ ایمپکت تنها جو روانی در بازار دارد که در شرایط مختلف متفاوت است و تاثیری که بر رفتار حقوقی‌ها و سهامداران عمده دارد، مسلما تغییر خواهد کرد زیرا با توجه به اینکه سهامداران حقوقی بر اساس تابلوخوانی و نمودارها خرید می کنند، رفتار متفاوتی در بازار خواهند داشت و ممکن است ارزش ذاتی سهم را در بازار مورد توجه قرار ندهند. بنابراین آنچه که از سوی وی مورد تاکید قرار می گیرد عدم تاثیر طرح مزبور بر عملیات بازارگردانی در بازار سرمایه است. زیرا نقش بازارگردان این است که حداقل سفارش انباشته در بازار را انجام دهد و تعهد میزان خرید و فروش خود را اجرا کند. بشردوست نیز اجرای طرح مارکتینگ ایمپکت و حد نصاب آن را فاکتوری جهت تداخل یا کاهشی در کارایی عملکرد بازارگردان ها نمی داند. این در حالی است که طبق گفته شیرزادی عضو هیئت مدیره سرمایه گذاری صندوق بازنشستگی کشور در صورت جداسازی معاملات خرد و کلان، قطعا بازارگردان‌ها مجبورند در هر دو بازار فعال باشند اما در این خصوص شائبه‌ای ایجاد می شود که چگونه بازارگردان ها می‌خواهند این دو معامله را از هم تفکیک کنند؟

اسماعیل پور در توضیح این ابهام، این طرح را چندان موثر بر عملیات بازارگردانی در بازار سرمایه نمی داند، زیرا نقش بازارگردان این است که حداقل سفارش انباشته در بازار را انجام دهد و تعهد میزان خرید و فروش خود را اجرا کند. اما شیرزادی بر این اعتقاد است که در صورت تحقق این امر، فعالیت بازارگردان ها تغییر خواهد کرد و راهکاری که این دو بازار را از هم جدا کند، راهکار منطقی نیست. در حالی که بنا به گفته بشر دوست به نظر نمی رسد مارکتینگ ایمپکت و حد نصاب آن تداخل یا کاهشی در کارایی عملکرد بازارگردان ها داشته باشد.

جداسازی معاملات خرد و کلان

در بازار سرمایه ممکن است فردی با خرید بخشی از سهام یک شرکت، با تبدیل آنها به سهم های خرد آنها را معامله کند؛ از سویی می‌تواند آن را به صورت کلان نیز معامله کرده و بلوکی به فروش رساند. براساس گفته های شیرزادی؛ تعریف درستی از سهم بلوکی و کلان وجود ندارد. تفکیک دو نوع معاملات خرد و کلان ابزار مناسبی برای کنترل بازار نیست. تاثیرات متقابل این دو نوع معاملات اجازه جداسازی را نمی دهند؛ کما اینکه ابهاماتی در تعریف معاملات کلان و بلوکی وجود دارد. چه حجمی از سهم، بلوکی و کلان است؛ آیا فردی که دارای ۱۰ میلیون سهم یک نماد مانند فولاد است، سهم کلان دارد؟

به عقیده شیرزادی؛ نمی‌توان حجمی را برای این امر در بازار سرمایه تعیین کرد. بنا به گفته وی، در حال حاضر لازم است مسئولان و نهادهای ذی ربط برنامه ریزی کنند تا بازار عمق بیشتری داشته باشد تا بتوان هم معاملات خرد و هم کلان را در خود جای دهد.

این طرح برای جلوگیری از دستکاری و اثرگذاری سهامداران بزرگ و قدرتمند بر روند بازار سرمایه تدوین شده است. بر اساس اظهارات بشر دوست؛ با این حال ممکن است این امر منجر به کاهش نقدشوندگی معاملات خرد شود زیرا حقوقی های بزرگ و سهامداران عمده دیگر نمی‌توانند مانند گذشته در نقش خریدار یا فروشنده پر قدرت حاضر شوند و از سهم ها حمایت کنند. مطابق با اظهارات شیرزادی، تاثیرات متقابل معاملات خرد و کلان در برخی موارد بیشتر از اثرات واقعی است. از سوی دیگر ممکن است بر اساس رانت اقدام به جداسازی این دو نوع معاملات در بازار ایجاد شود. به عنوان مثال یک شرکت حقوقی سهم‌ها را در بازار جمع کند؛ سپس بر اساس تعریف بازار بلوک آنها را تبدیل به یک معامله بلوکی کرده و در بازار کلان معامله کند. این روند یا بالعکس آن در بازار معاملات خرد نوعی رانت محسوب می شود که بر اثر تفکیک این دو نوع معاملات در بازار ایجاد شده است. این در حالی است که بشر دوست معتقد است بر اساس این طرح طبیعی است که قدرت مانور سهامداران عمده کاهش یابد. بر اساس گفته های وی به دنبال آن میزان نقدشوندگی سهام های خرد تحت تاثیر این امر کاهش یابد اما با توجه به ساختار شبکه‌ای سهامداران در بازار سرمایه، حمایت از سهم های خرد می‌تواند با مشارکت چند شرکت با چند کد انجام شود. شیرزادی با تاکید بر اینکه جداسازی دو بازار خرد و کلان اشتباه است، بیان می کند که با تقویت بازارگردانی در بازار سرمایه، می‌توان شرایط را بهبود بخشید. بازارگردان ها باید بتوانند همه ریزش‌ها و حباب‌ها را مدیریت کنند و این امر مستلزم برخورداری آنها از توان مالی خوب است. این در حالی است که بنا به گفته اسماعیل پور ممکن است با فروش کم حقوقی‌ها، از تبانی میان سهامداران حقوقی و بازارگردان جلوگیری شود زیرا فروش سنگین حقوقی‌ها در یک سفارش دیگر باعث انجام کل تعهد بازارگردان نمی‌شود. شیرزادی می گوید: ضرورت دارد تا همه اطلاعات معاملات در اختیار بازارگردان ها قرار گیرد تا بتوانند با رایزنی‌های خود روند سهام را نگه دارند. در کنار این اظهار نظر ها بشر دوست بر این باور است که برای نتیجه گرفتن از این طرح نیاز است که با توجه به شرایط و قوانین خاص بازار سرمایه کشور، این طرح بومی سازی شود.

صعود درآمد عملیاتی ۹ ماهه «همراه» به ۱۷۳ هزار میلیارد ریال؛

توسعه اکوسیستم دیجیتال با سرمایه‌گذاری ۱۴٫۶ هزار میلیارد ریالی «همراه»

از زمان شیوع کرونا شاهد اقدامات انسان‌دوستانه و حمایتگر شرکت ارتباطات سیار ایران در حوزه ارتباطات بودیم که در ۹ ماهه سال جاری با انتشار گزارشات خود شکست رکورد ۹ ماهه سال ۱۳۹۸ را اعلام کرد. این شرکت در ۹ ماهه نخست امسال توانست درآمد عملیاتی ۱۷۳ هزار میلیارد ریالی را با رشد ۳۶ درصدی نسبت به دوره مشابه ۱۳۹۸ کسب کند. همان‌طور که در نمودار زیر مشاهده می کنید، روند کسب درآمد این شرکت در سال‌های متمادی همواره از رشد مطلوب و با ثباتی برخوردار بوده است. طبق این نمودار روند کسب درآمد و سودآوری شرکت در کنار افزایش نرمال بهای تمام شده بسیار قابل توجه بوده بوده‌اند. باتوجه به اینکه از ابتدای سال تاکنون تعداد مشترکین «همراه» حدود ۶ میلیون افزایش داشته‌است، چنین رشدی قابل درک هست.

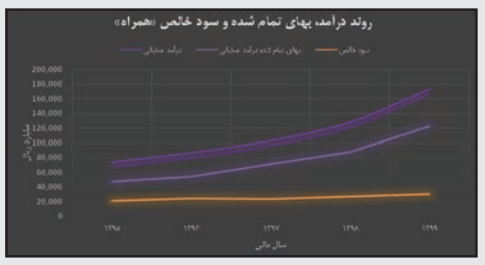

لذا این افزایش تعداد مشترکین به دلیل خدمات ارائه شده توسط همراه اول و توسعه فعالیت‌های آن در راستای اجرای برنامه‌ها و تحقق چشم‌اندازهای این شرکت، موجب افزایش نفوذ این شرکت در جامعه شده است. لذا شرکت همراه اول با گسترش خدمات‌رسانی خود در شهرها و روستای مختلف کشور به پوشش کل جامعه ایرانی پرداخته است. برای درک بهتر جزئیات این درآمد و عامل اصلی کسب این رشد در کنار عملکرد سایر شرکت‌های گروه می‌توان به نمودار زیر مراجعه کرد. همان طور که در شکل زیر مشاهده می‌شود، عمده درآمد این گروه ناشی از کارکرد مشترکین است که با افزایش تعداد روزافزون آن‌ها شاهد رشد چشمگیر درآمد حاصل از این خدمت بودیم. همچنین، استفاده سایر شرکت‌های تلفن همراه از امکانات این شبکه موجب به کسب ۹هزار میلیارد درآمد عملیاتی از این محل شده است. شرایط همه‌گیری کوید۱۹ موجب شد تا سایر منابع درآمدی همچون فروش مودم و سرویس‌های اینترنتی مبین نت نیز در جایگاه‌های بعدی درآمدی قرار گیرند تا در نهایت درآمد عملیاتی گروه را به ۱۷۸ هزار میلیارد ریال با رشد ۳۷ درصدی نسبت به دوره مشابه سال قبل برسانند. به‌طور کلی شرکت ارتباطات سیار ایران در سبد دارایی خود ۱۴٫۶ هزار میلیارد ریال دارایی حاصل از سرمایه‌گذاری بلندمدت دارد که در ۲ بخش سهام (شرکت‌های فرعی، وابسته و سایر) و پیش‌پرداخت سرمایه‌گذاری در سهام تقسیم‌بندی شده‌است. در این بین شرکت ارتباطات سیار ایران در ۹ ماهه گذشته موفق شد تا درآمد ۱۵۳ میلیارد ریالی را از بخش سرمایه‌گذاری کسب کند. این سرمایه‌گذاری‌ها با توجه به چشم‌انداز این شرکت برای توسعه اکوسیستم دیجیتال عمدتاً در حوزه کسب و کارهای هوشمند بوده است. لذا این عملکرد ۹ ماهه روند پرشتاب شرکت ارتباطات سیار ایران را برای تحقق برنامه‌های پیش‌بینی شده و حفظ و بهبود جایگاه این شرکت است. از آنجا که شرایط همه‌گیری کوید۱۹ موجب توجه بیشتر افراد به ارتباطات الکترونیکی به منظور حفظ سلامت و جلوگیری از شیوع این بیماری شده است، این شرکت همچون سایر شرکت‌های این صنعت در سراسر جهان روز به روز اهمیت خود را نشان داده‌اند. لذا انتظار داریم در پایان سال مالی شاهد رکودشکنی‌های پی در پی «همراه» باشیم.

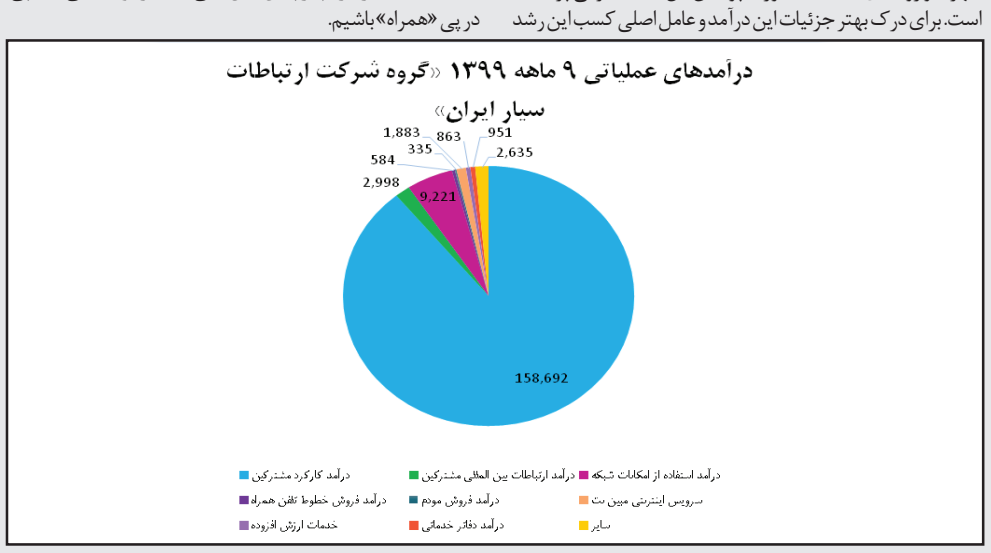

مطالبات فعالان بازار سرمایه از رئیس جدید سازمان بورس؛

لزوم رعایت استانداردهای بازار

بازار سرمایه نیاز دارد تا به آن عمق‌بخشیده شود و برای عمق‌بخشی به آن نیاز است که مواردی رعایت شود. ابتدا نیاز است به آموزش سهامداران توجه شود و پرتفوی آن‌ها بهینه‌سازی شود؛ سپس سازمان بورس بازنگری در عملکرد خود داشته باشد و نظارت خود را بر اساس قوانین انجام دهد و از ابزارهای مناسب برای انگیزه بخشی به شرکت‌ها استفاده کند. در دی ماه سال جاری استعفای حسن قالیباف اصل، رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار که عنوان یازدهمین لیدر تاریخ بورس ایران را به خود اختصاص داده بود، از سوی دژپسند وزیر اقتصاد پذیرفته شد و در نهایت دهقان دهنوی معاون وزیر اقتصاد عهده دار این سمت در سازمان بورس و اوراق بهادار شد. آن‌هم در شرایطی که بازار دوباره با نوسان و روند نزولی شاخص مواجه شده است، در این شرایط بازار سرمایه مطالبات زیادی را از وی پیگیر است. مأموریت کلی سازمان بورس و اوراق بهادار ایجاد محیطی امن برای سرمایه‌گذاران در اوراق بهادار از طریق نظارت بر فعالیت مشارکت کنندگان در این بازار است؛ به‌گونه‌ای که کارآیی، انصاف و نظم در این بازار حاکم باشد. نتیجه این اقدامات، تسهیل در تشکیل سرمایه و به‌تبع آن، بهبود متغیرهای کلان اقتصادی خواهد بود. در حال حاضر بورس بخش مهمی از زندگی عامه مردم شده است؛ آنچه در سال‌های پیش سازمان بورس تلاش می‌کرد، به ثمر نشسته و اکنون مخاطبین بورس عامه مردم هستند. هم‌زمان با تغییرات در سازمان بورس و هماهنگ با آن، برنامه‌ریزان کلان اقتصادی در دولت و مجلس انتظار می‌رود، روند تصمیم‌گیری‌هایی را که به زیان بازار سرمایه تمام‌شده است، تغییر دهند. در این میان مهم‌ترین موضوع خروج از قیمت‌گذاری دستوری و رفتن به سمت قیمت‌گذاری اقتصادی یکی از آنهاست. این در حالی است که در ماه‌های گذشته یکی از اصلی‌ترین عوامل نوسان در بازار قیمت‌گذاری برخی از محصولات مانند فولاد، سیمان و... بوده است؛ بنابراین باید از دخالت در سازوکار بازار جلوگیری کرد تا بورس بر اساس مکانیسم‌های خود فعالیت کند. در این بین عده‌ای از کارشناسان وظایف رئیس جدید سازمان بورس را جدای از تعامل درست با دولت و مجلس برای تصمیم‌گیری‌ها و قیمت‌گذاری‌های دستوری، در آموزش سرمایه‌گذاران جدید می‌دانند. در پی بزرگ شدن بازار سرمایه و رشد بسیار آن عده بسیاری از سرمایه‌گذاران جدید نیازمند آموزش و فرهنگ‌سازی در بورس هستند. بنا به گفته محمدامین کیان ارثی عضو هیئت‌مدیره لیزینگ امید، یکی از مهم‌ترین نکته‌هایی که در دوره‌های پیشین ریاست سازمان بورس و اوراق بهادار کمتر مورد توجه قرار گرفته است، آموزش و فرهنگ‌سازی لازم برای سهامدارانی است که به‌تازگی وارد بازار شده‌اند. وی در خصوص آموزش و فرهنگ‌سازی سهامداران تازه وارد تأکید کرده است که سازمان بورس و اوراق بهادار باید کلاس‌های آموزشی، وبینار و دوره‌های رایگانی را برای تمام افراد بدون توجه به ورودی برگزار کند. همچنین می‌تواند با تعیین سطح افراد مختلف، دوره‌های متفاوتی را تعریف کند. مصطفی امید قائمی مدیرعامل شرکت سرمایه‌گذاری اهداف نیز بیان می‌کند که بازار سرمایه اکنون پس‌انداز عامه مردم را به دست آورده و نیاز است تا با برنامه‌ریزی مناسب سهم مشارکت مردم در این بازار بیشتر شود؛ بنابراین نیاز است که سازمان بورس سهامداران تازه‌وارد بازار را حفظ کند و شرایط ماندگاری را فراهم سازد.

استفاده از ابزارهای متنوع برای حفظ سهامداران

مهدی سنایی فرد مدیر عامل و عضو هیأت مدیره گروه توسعه ملی مهر آیندگان، نیز عمده انتظارات از رئیس جدید سازمان بورس را در ایفای نقش حمایتی از صنایع و شرکت‌های بورسی می‌داند. به‌نحوی که هر سازوکاری غیر از سازوکار بازار برای تعیین قیمت محصولات شرکت‌ها بایستی کنار گذاشته شود. درحالی که از دید کیان ارثی؛ سازمان بورس اوراق بهادار باید در حوزه ایمن‌سازی پرتفوی اقدامات مؤثری داشته باشد، در این خصوص وی توضیح داده است که به‌عنوان‌مثال بسیاری از پرتفوی سهامداران تازه‌کار که عمدتاً در زیان هستند، بهینه‌سازی نشده‌اند؛ به‌عبارت دیگر افراد نمی‌دانستند که چگونه سبد خود را بالانس و به‌صورت متناسب صنایع را با توجه به میزان ریسک در سبد خود تقسیم کنند. در بسیاری از سبدها صنایع مختلف وجود ندارد و افراد شرکت‌های متفاوت را بر اساس کارآمدی انتخاب نکرده‌اند؛ اما به عقیده امیدقائمی مدیرعامل شرکت سرمایه‌گذاری اهداف انتظارات از رئیس جدید در مسائل دیگری خلاصه می‌شود. بنا به گفته او سهامداران جدید باید در بازار سرمایه حفظ شوند، در مدت اخیر شاهد اقداماتی از سوی دولت بودیم که منجر به متضرر شدن سهامداران بازار سرمایه بود؛ بنابراین باید صدای سهامداران را به گوش مقامات دولتی برسانیم. این در حالی است که سنایی فرد نیز بر صیانت از حقوق سهامداران و جلوگیری از تحمیل هزینه‌های گوناگون به شرکت‌ها و صنایع اعتقاد دارد و می‌گوید که می‌تواند راهگشا باشد. تغییرات قیمت ناگهانی و بدون اعلام قبلی، تغییرات مکرر قوانین گمرکی، قیمت‌گذاری دستوری مواد اولیه شرکت‌ها ازجمله خوراک، استفاده نکردن از مکانیزم عرضه و تقاضای بازار سرمایه در روند قیمت‌گذاری محصولات شرکت‌ها و... مشکلات زیادی را برای سهامداران بازار سرمایه ایجاد کرده و منجر به از بین رفتن اطمینان آن‌ها شده است. این در حالی است نقش رئیس سازمان بورس در چاره‌اندیشی برای این روند بسیار اساسی توصیف‌شده است. امید قائمی معتقد است این مسائل در بسیاری از مراحل به بازار لطمه می‌زند، به گفته او؛ قوانین باید با روندی آرام تغییر کند تا بازارهایی مانند بازار سرمایه کمترین لطمه را بخورند و بتوانند در بازه تعیین‌شده خود را وفق بدهند، به‌عبارت‌دیگر هر قانونی از زمان تصویب تا مرحله اجرا، بازه زمانی بلندمدتی دارد تا بتوان بازارها را با آن وفق داد. مطابق با سخنان او، رئیس سازمان بورس می‌تواند در این خصوص پیگیری‌های لازم را انجام دهد تا صدای سهامداران به گوش دولت برسد و از سوی دیگر بتواند سهامداران جدید بازار سرمایه را که با هزینه‌های زیادی از سوی روسای پیشین جذب‌شده، نگه‌داری کند. همچنین بر اساس گفته‌های کیان ارثی عضو هیئت‌مدیره لیزینگ امید، انتظار می‌رود که سازمان بورس بدون رابطه مداری با برخی کارگزاری‌ها و شرکت‌ها، در حوزه‌های بازگشایی یا بستن نمادها، شفافیت سازی شرکت‌ها، دریافت اطلاعیه‌ها و به‌روزرسانی صورت‌های مالی، قانون را به‌صورت یکسان رعایت کرده و بر بازار نظارت داشته باشند.

باید به بازار عمق بخشید

متأسفانه مشوق‌های لازم برای انگیزه سازی وجود ندارد تا شرکت‌های بورسی شفاف‌سازی کنند و در قالب استانداردهای بازار حرکت کنند؛ کما اینکه با شرکت‌هایی که دارای شفافیت هستند و استانداردهای بازار را رعایت می‌کنند، رفتار یکسانی شده است. به عقیده کیان ارثی سازمان بورس باید در خصوص مشوق‌ها بهتر عمل کند و انگیزه لازم را برای شرکت‌ها از طریق معافیت‌ها ازجمله معافیت‌های مالیاتی فراهم کند تا شرکت‌ها نیز انگیزه لازم برای شفاف‌سازی را داشته باشند. مشوق‌های مالیاتی در این زمینه بسیار می‌تواند مفید باشد زیرا در حال حاضر سازمان مالیات به بسیاری از شرکت‌های به‌خصوص شرکت‌های تولیدی فشار وارد می‌کند. کیان ارثی معتقد است: در زمینه عمق‌بخشی به بازار فرصت سوزی شد و آن زمان که بازار در اوج بود، باید دامنه نوسان باز می‌شد. بنابراین کیان ارثی یکی از وظایف رئیس سازمان بورس به‌عنوان نماینده چندین میلیون سهامدار را رایزنی با سازمان‌ها و ارگان‌های متفاوت عنوان می کند تا به این واسطه مشوق‌های لازم برای شرکت‌ها را اعم از معافیت‌های مالیاتی، واردات و صادرات را دریافت کند.

روند استعلام‌های شرکت‌های بورسی باید تسهیل شوند

عضو هیئت‌مدیره لیزینگ امید با اشاره به نقش بانک مرکزی در روند عزل و نصب هیئت‌مدیره شرکت‌ها بیان می‌کند که در حال حاضر بانک مرکزی سختگیری‌های زیادی در خصوص عزل و نصب هیئت‌مدیره شرکت‌های بورسی دارد که تبدیل به لوپ‌های بسته‌شده است. بنابراین کیان ارثی یکی از انتظارات از رئیس جدید سازمان بورس و اوراق بهادار را اینگونه بیان می دارد: تمام سازمان را به این درجه از اقناع برساند که در جهت حفظ منافع ملی در روند کاری شرکت‌های بورسی تسهیل ایجاد شود. درحالی که این روزها شاهد ایجاد دست‌اندازهایی هستیم که متضرر نهایی آن‌ها، سهامداران هستند.

کوتاه‌تر از گزارش

نگاهی به روند تغییر روسای سازمان بورس؛

تصمیمات منطقی و غیر منطقی در برابر الزامات بازار سرمایه

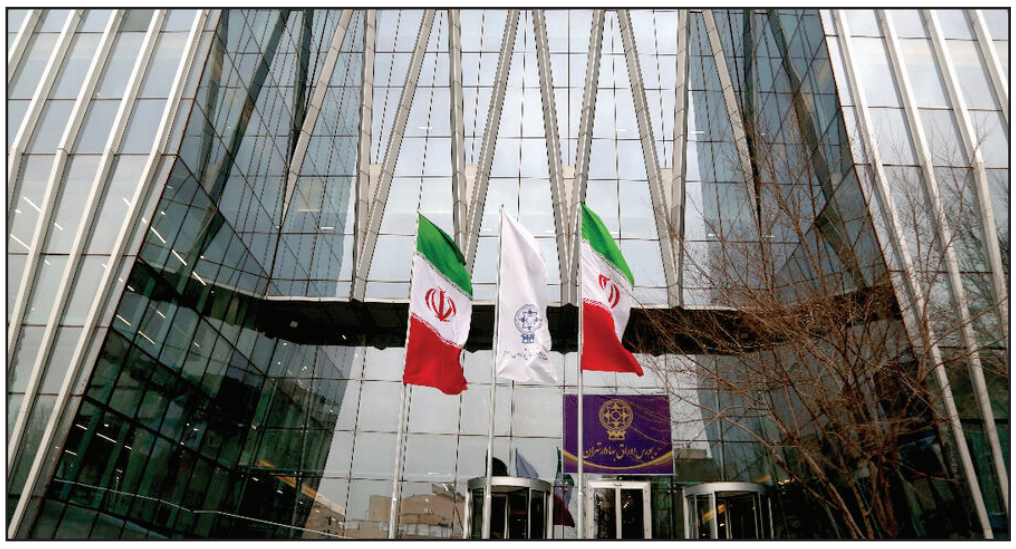

آنچه برای یک بازار مالی مهم است ثبات و امنیت خاطر سرمایه گذاران است که متأسفانه در چند ماه اخیر در بورس ایران وجود نداشت و عوامل زیادی موجب تحریکات منفی بوده است. امید است مسئولان با تصمیمات خود منجر به خروج این حجم از فعال از بازار نشده و موجب شوند بازار بورس ابزار قدرتمندی برای اصلاح ساختار اقتصادی کشور شود. همزمانی اعتراضات بسیاری از سرمایه گذاران به وضعیت بازار بورس و تقاضای استیضاح وزیر اقتصاد با مثبت شدن نمادهای بزرگ و صندوق‌های پالایشی یکم را نشان می‌دهد، این موضوع بیشتر از آنکه حرکت خودجوش و اقتصادی مبتنی بر جریان بازار باز باشد، در جهت رسیدگی به وضعیت سرمایه گذاران بوده است.

بازار سرمایه به دلیل فراهم کردن امکان تامین مالی برای بنگاه‌های اقتصادی و جلوگیری از ورود سرمایه‌های سرگردان به بازارهای غیرمولد، به عنوان مهمترین رکن اقتصادی کشور تلقی می‌شود که می‌تواند با ایجاد بازدهی‌های مناسب زمینه رشد اقتصادی در کشور را فراهم کند.

در ابتدای دولت اول محمود احمدی نژاد حسین عبده تبریزی به عنوان دبیر کل سازمان کارگزاران بورس از سمت خود کناره‌گیری کرد، مجلس نیز طی آذرماه سال ۸۴ قانون تشکیل سازمان بورس و اوراق بهادار را به تصویب رساند و همزمان علی صالح آبادی به عنوان آخرین دبیرکل سازمان کارگزاران بورس منصوب شد و بعد از ابلاغ تشکیل سازمان بورس وی در اردیبهشت سال ۸۵ به عنوان اولین رئیس این سازمان مشغول به فعالیت شد. صالح آبادی حدود ۹ سال سکاندار بازار سرمایه بود تا اینکه در آذر ماه ۹۳ از سمت خود استعفاء داد و از بازار سرمایه به بازار پول و مدیرعاملی بانک توسعه صادرات کوچ کرد، بعد از او هم محمد فطانت فرد ریاست سازمان بورس را پذیرفت و دو سال او نیز در این سمت باقی ماند. پس از استعفای محمد فطانت‌فرد، در تاریخ ۵ مرداد ۱۳۹۵ شاپور محمدی ریاست این سازمان را بر عهده گرفت. پس از استعفای شاپور محمدی، حسن قالیباف اصل رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار ایران از ۲۳ فروردین ۱۳۹۹ تا ۳۰ دی ۱۳۹۹ بود که از سمت خود استعفا کرد.

چرا شاپور محمدی از ریاست سازمان بورس رفت؟

شاپور محمدی که در مردادماه ۹۵ ریاست سازمان بورس را بر عهده گرفت، اقدامات بسیار مهمی در راستای توسعه و افزایش شفافیت بازار سرمایه انجام داد که می‌توان ۱۵ محور مهم را از جمله برترین فعالیت‌های صورت گرفته وی برای توسعه بازار برشمرد. تغییر روش عرضه‌های اولیه به بوک بیلدینگ، کوتاه کردن زمان توقف نمادها، کاهش زمان تسویه معاملات، جایگزینی گزارش‌های تفسیری مدیریت با پیش‌بینی سود و حذف **EPS** از صورت‌های مالی، الزام به افشای ماهانه آمار تولید و فروش، ورود ابزارهای جدید معاملاتی از جمله اختیار خرید و فروش استقراضی وخرید اعتباری و راه‌اندازی معاملات «آپشن»، برگزاری مجامع الکترونیکی شرکت‌ها، ورود معاملات الگوریتمی، طراحی و ورود شیوه‌های جدید تامین مالی در بازار سرمایه، تفویض اختیار به بورس‌ها، تمدید مهلت معافیت مالیاتی افزایش سرمایه از محل تجدید ارزیابی دارایی‌ها، کاهش مالیات‌ها در داد و ستد سهام از نیم درصد به یک‌دهم درصد، ورود شرکت‌های رتبه‌بندی به بازار سرمایه، آغاز معاملات ثانویه اوراق بدهی از کانال بازار سرمایه و برخورد جدی با شبکه‌های مجازی متخلف را می‌توان از مهم‌ترین موارد مبتنی بر فعالیت های او دانست. اختلاف نظر وزیر اقتصاد و رئیس سابق بورس بر سر برخی تصمیمات سرانجام باعث استعفای محمدی شد. شاپور محمدی بیشتر به استقلال سازمان بورس تاکید داشت و دژپسند هم به هر حال به‌عنوان رئیس شورای‌عالی بورس نظرات خود را داشت. حال تصمیماتی که در رابطه با کاهش دامنه نوسان و تغییر حجم مبنا گرفته شد، آتش اختلافات را شعله‌ور کرد.

اواخر دوره ریاست شاپور محمدی با گسیل افسار گسیخته و هرچه بیشتر نقدینگی و شتاب بالای تغییرات ناشی از فضای کلان اقتصاد کشور همراه شد و شاید همین موضوع و هراس از حباب سنگین قیمتی سهام و عواقب نامطلوبی که به‌دنبال چنین رشد قیمتی بدون پشتوانه‌ای احتمال وقوع دارد، سازمان بورس را در ماه‌های پایانی ریاست محمدی به سمت تصمیمات غیرمنطقی سوق داد؛ تصمیماتی که بیشتر از آنکه به کاهش محدودیت‌های معاملاتی منجر شود، افزایش این محدودیت‌ها و بالطبع نارضایتی بورس‌بازان را به‌دنبال داشت. فعالان بازار سرمایه واکنش شدیدی به این دستورالعمل‌ها نشان دادند و در نهایت بیشتر این قوانین و محدودیت‌ها در جلسه شورای‌عالی بورس ملغی شد

چرا قالیباف از ریاست سازمان بورس رفت؟

دلیل اصلی استعفای رئیس سازمان بورس و اوراق بهادار عدم توانایی در قول‌هایی بود که پیش از این در مورد بازارگردان‌ها و اصلاحات روی خوش بازار داده شده بود که هیچکدام از آن‌ها انجام نشد و البته، فشار افکار عمومی به خاطر این شیب تند نزولی که در دو تا سه هفته اخیر بازار تجربه کرده است که حتی در تابستان هم چنین شیبی برای بازار سرمایه دیده نشده بود. روند صعودی بورس در سال‌های اخیر کم و بیش ادامه‌داشت تا اینکه رشد این بازار در سال ۹۸ به واسطه ورود نقدینگی‌های گسترده و حمایت‌های دولت سرعت زیادی به خود گرفت و هر روز شاهد رکوردشکنی‌هایی شگفت‌آور در این بازار بودیم، تا آنجا که در پایان سال با رقم ۵۱۲ هزار و ۹۳۰ واحد به معاملات خود پایان داد و با کسب ۱۸۷ درصد بازدهی سالی فراموش‌نشدنی را از خود به یادگار گذاشت. شاخص بورس در سال ۹۹ با این عدد به استقبال بهار رفت و به دنبال امتداد این رشد در خرداد ماه شاهد هفت رقمی شدن شاخص بورس و ورود آن به کانال یک میلیون واحدی بودیم که با توجه به ادامه چنین رشدهایی، شاخص بورس در تیر ماه وارد کانال یک میلیون و ۷۴۰ هزار واحدی شد. شاخص ضریب نفوذ بازار سرمایه از نزدیک به ۵/۶ میلیون نفر در ابتدای سال ۱۳۹۲ به بیش از ۱۱ میلیون نفر تا پایان فروردین ماه سال ۱۳۹۶ رسید. در حالی که این عدد در سال ۱۳۹۹ با اجرایی شدن آزادسازی سهام عدالت، ورود آن به بورس به حدود ۶۰ میلیون نفر رسیده که این موضوع نشانگر فراگیر شدن بورس در کشور از طریق حمایت‌های دولت است.

انتظار می‌رفت در دوره بعد از اصلاح بازار سهام، شاخص کل دوباره روند صعودی خود را شروع کند اما اینگونه نشد و شاخص کل بازار سهام حدود ۵۰۰ هزار واحد ریزش کرد و به یک میلیون و ۵۱۵ هزار واحد رسید. بنا به گفته احسان رضاپور کارشناس بازار سرمایه تا پایان سال شاخص با فرض تثبیت همه شرایط موجود، در محدوده‌های فعلی نوسان خواهد کرد مگر اینکه تصمیم یا خبر جدیدی به اطلاع بازار برسد و نوع نگرش افراد سرمایه‌گذار را نسبت به وضعیت کوتاه مدت بازار، دستخوش تغییر با اهمیت کند. مجموعه اتفاقات منفی منجر به افت ۴۶ درصدی شاخص بورس ایران شد که در تاریخ بی سابقه است. بنا به گفته محسن رضایی کارشناس بازار سرمایه در سال ۹۹ تا سقف قیمتی که در دو میلیون و ۱۰۳ هزار واحد شاخص کل ایجاد شد، رشدی معادل ۳۱۳ درصد و تا کنون افتی معادل ۴۷ درصد را تجربه کرده‌ایم، حاصل تقسیم آن رشد بر افت اتفاق افتاده معادل ۷/۶ است. بررسی شاخص بورس در این سال‌ها نشان می‌دهد که این شاخص در نخستین روز از فعالیت دولت تدبیر و امید در سال ۹۲ معاملات خود را با رقم ۵۷ هزار و ۱۶۸ واحدی آغاز کرد در حالی که این عدد در ابتدای سال ۹۶ تا رقم ۷۷ هزار و ۲۳۰ واحد افزایش یافت. همزمانی اعتراضات بسیاری از سرمایه گذاران به وضعیت بازار بورس و تقاضای استیضاح وزیر اقتصاد با مثبت شدن نمادهای بزرگ و صندوق‌های پالایشی یکم، نشان می‌دهد، این موضوع بیشتر از آنکه حرکت خودجوش و اقتصادی مبتنی بر جریان بازار باز باشد، مرهمی بر دردهای سرمایه گذاران بوده و با توجه به مخاطبان و سرمایه گذاران بسیار زیاد صندوق‌های دارا یکم و پالایش یکم این فرضیه دور از انتظار نیست.

آیا صندوق پالایشی یکم سودآور می‌شود؟

عرضه سهام پالایشی از سوی دولت و در قالب صندوق ETF دولتی در حالی صورت گرفت که سهامداران آن انتظار کسب سود را داشتند، اما این صندوق نه تنها سودی به آنها نداد بلکه ارزش سرمایه گذاری های آنها را نیز با کاهش همراه ساخت. اعتراضات به این کاهش ارزش در نهایت سبب شد تا در شرایط نزولی بازار سرمایه تنها از صنعت پالایشی در بازار سرمایه یعنی ۴ شرکت پالایشی با لیدری پالایش نفت اصفهان و پس از آن پالایش نفت تبریز در این ETF دولتی پرداخته شود. این حمایت از ۴ شرکت پالایشی در حالی صورت می گیرد که شرکت های پالایشی جایگاه و اهمیت ویژه ایی برای فعالان داشته و این گروه از زمان حضور در بازار با نوسان های مثبت و منفی معنادار، به یکی از پر ریسک ترین، پربیننده ترین و مطرح ترین گروه ها تبدیل شده اند. میزان سوددهی پالایشگاه‌ها تحت تاثیر عواملی چون قیمت نفت‌خام و در دسترس‌بودن آن، خصوصیات بازار منطقه‌ای، ظرفیت فرایندهای پالایشگاه، درجه پیچیدگی و کارآیی پالایشگاه بستگی دارد. معمولا پالایشگاه ها از یک بشکه نفت خام دریافتی ۵۰ درصد آن را به بنزین، ۳۰ درصد را به گازوئیل و ۲۰ درصد را به نفت سنگین یا مازوت تبدیل می کنند و از این محل ۱۰ تا ۱۵ درصد سود خالص کسب می کنند. اما در ایران بیشترین فرآورده پالایشگاهی نفت کوره است که دارای حاشیه سود پایینی بوده و تقاضا برای آن رو به کاهش است؛ این موضوع سبب شده است تا حاشیه سود پالایشگاه ها در ایران بسیار پایین باشد. در حال حاضر بر اساس گزارش ترازنامه انرژی کشور، سهم تولید نفت کوره در سبد پالایش نفت کشور حدود ۳۳ تا ۳۴ درصد بوده و درحالی که در پالایشگاه‌های پیشرفته جهان این سهم بین صفر تا پنج درصد است.

با ادامه‌دار شدن ریزش صندوق پالایش یکم به‌عنوان دومین ETF دولتی، خسارت ۲۰ درصدی به سرمایه‌گذاران تحمیل‌شده است. پالایشی یکم دومین صندوق سرمایه‌گذاری دولت بود که در قالب ETF پذیره‌نویسی شد. این صندوق باقی‌مانده سهام دولت در چهار پالایشگاه تهران، اصفهان، تبریز و بندرعباس را شامل می‌شود. پالایشی یکم در شهریورماه ۱۳۹۹ در بورس عرضه شد و از همان ابتدا پر از حاشیه بود. درحالی که وزارت اقتصاد قول عرضه سه صندوق را در روزهای اوج بورس به مردم داده بود، یک‌قدم مانده تا عرضه پالایشی یکم، به‌عنوان دومین صندوق و بعد از عرضه دارایکم، وزیر نفت اعلام مخالفت کرد و پذیره‌نویسی و آغاز فعالیت این صندوق با حاشیه همراه شد. تائید و تکذیب عرضه یا عدم عرضه پالایشی یکم آن‌قدر ادامه داشت که باعث حرکت نخستین مهره ریزش بازار شد.

از پنجم شهریورماه پذیره‌نویسی این صندوق با ارزش هر سهم ۱۰ هزار تومان، آغاز شد و تا اواخر شهریورماه ادامه داشت، اما مطابق با قانون مبنی بر این که ETF ها باید یک ماه بعد از پذیره‌نویسی قابل معامله شوند، این صندوق قابل معامله نشد. خریداران این صندوق از ۱۱ آذرماه امکان معامله پیدا کردند

سود شرکت های پالایشی

درمیان ریزش های بازار تنها گروهی که پرتقاضا هستند و با صف خرید همراه هستند، پالایشی ها آن‌هم تنها ۴ شرکت حاضر در صندوق پالایش یکم. با این حال تداوم این روند بستگی به افزایش قیمت سهم ها در صندوق پالایشی یکم دارد. بنا به گفته علی خوش طینت کارشناس بازار سرمایه سود شرکتهای پالایشی براساس کرک اسپرد (فاصله) بین نرخ فراورده ها (محصولات) و نرخ خوراک مصرفی (نفت) تغییر می کند. به این صورت که با افزایش قیمت نفت و در نتیجه افزایش نرخ فراورده ها، کرک اسپرد افزایش یافته و سودآوری این شرکتها افزایش می یابد (و برعکس) و این تغییر سودآوری خود را در قیمت سهام این شرکتها منعکس می کند.

افت شدید سهام پالایشی و تاثیر آن بر صندوق پالایشی یکم منجر به اعتراض سهامدارانی شد که اکنون در ضرر هستند. پالایشی یکم در شهریورماه ۱۳۹۹ در بورس عرضه شد و از همان ابتدا پر از حاشیه بود. متاسفانه اظهارات سیاسی بر بازار سرمایه تاثیر می گذارد زیرا اقتصاد کشور یک اقتصاد دولتی است و دولتمردان می توانند با اراده خود، به بازار سرمایه سمت و سو بدهند؛ کما اینکه در ابتدای سال جاری شاهد اراده دولتمردان برای رشد بازار سرمایه بودیم.

بر اساس گفته خوش طینت تاثیر پذیری سهام پالایشی از اظهارات مقامات دولتی، به جو عمومی بازار و واکنش سرمایه گذاران به این اظهارات بستگی دارد. (در مقاطعی واکنشها مثبت بوده و در مقاطعی نیز واکنشی نداشته و یا منفی بوده است). در حالی که به باور محمدرضا صادقی معاون‌مالی و اقتصادی شرکت تولیدی چدن‌سازان؛ اراده مقطعی دولتمردان منجر به تضعیف بازار سرمایه می شود. متاسفانه بازار سرمایه، بازار مستقلی نیست که اظهارات دولتمردان در آن تاثیر نداشته باشد.

اعمال افزایش سرمایه

برای ایجاد رشد پایدار صنعت پالایشی در بورس، اعمال افزایش سرمایه از محل تجدید ارزیابی می تواند پتانسیل مناسبی برای آن باشد. به گفته خوش طینت؛ این موضوع بستگی به چند پارامتر مهم دارد. اگر صرفا افزایش سرمایه از تجدید مد نظر باشد و شرکتها در ادامه، برنامه ای در بلند مدت جهت استفاده از این پتانسیل و فرصتهای ناشی از آن نداشته باشند تاثیری در رشد پایدار آنها نخواهد داشت. اما اگر شرکتها به این موضوع بعنوان فرصتی برای افزایش اعتبار جهت تامین مالی و افزایش کیفیت فراورده ها (بخصوص نفت کوره که دارای کرک منفی است) نگاه کنند می تواند به رشد پایدار این صنعت منجر شود. توضیح اینکه نفت کوره بعنوان یکی از ۵ فراورده اصلی پالایشگاه های ایرانی است و منفی شدن کرک اسپرد این محصول می تواند سودآوری این شرکتها را تحت تاثیر قرار دهد. در کنار آن غلامرضا باقری مدیرعامل پالایش نفت تبریز نیز بر این باور است که افزایش سرمایه از محل تجدید ارزیابی طبیعتا می تواند یک پارامتر با تاثیر مثبت بر ارزش سهام بحساب بیاید اما میزان این افزایش سرمایه، بستگی به ارزش دارایی های شرکت های پالایشی دارد.

نرخ خوراک پالایشی ها

شاید در این برهه تخفیفات برای نرخ خوراک پالایشی ها باعث رشد سود آوری سهام شرکت های تابعه صندوق پالایش شود. باقری معتقد است افزایش تخفیف طبیعتا بر میزان سود اثر گذار خواهد بود و باعث افزایش توجیه اقتصادی طرح های جامع تعریف شده برای پالایشگاه های موثر خواهد بود. همچنین سبب توجیه فنی و اقتصادی پالایشگاه های در حال احداث که بعنوان طرح های ملی و تحریم گریزی تعریف شده اند، خواهد شد. لذا اگر قرار است که تخفیفاتی داده شود باید در همین مسیر هدایت شود. مدیرعامل شرکت مشاور سرمایه گذاری تامین سرمایه نوین نیز اشاره ای دارد به قیمت خوراک مصرفی پالایشگاه ها (نفت مصرفی) که توسط شرکت ملی پالایش و پخش تعیین می شود. این قیمت براساس قیمت میانگین نفت خام دوبی، عمان و برنت بصورت ماهانه و با تخفیف ۵ درصد محاسبه می شود. اخیرا صحبتهایی مبنی برا اصلاح این نرخ به نرخ نفت خام ایران فوب خلیج فارس مطرح شده است که در صورت تحقق و با توجه به اینکه نفت ایران سنگین تر از سبد نفتی فوق الذکر است و در نتیجه قیمت پایینتری دارد (و نیز حاشیه سود پایین شرکتهای این گروه)، سودآوری این شرکتها را می تواند با افزایش قابل توجه ای همراه سازد. به بیان باقری میزان تخفیفات درصورت تحقق بسیار تاثیر گذار خواهد بود.

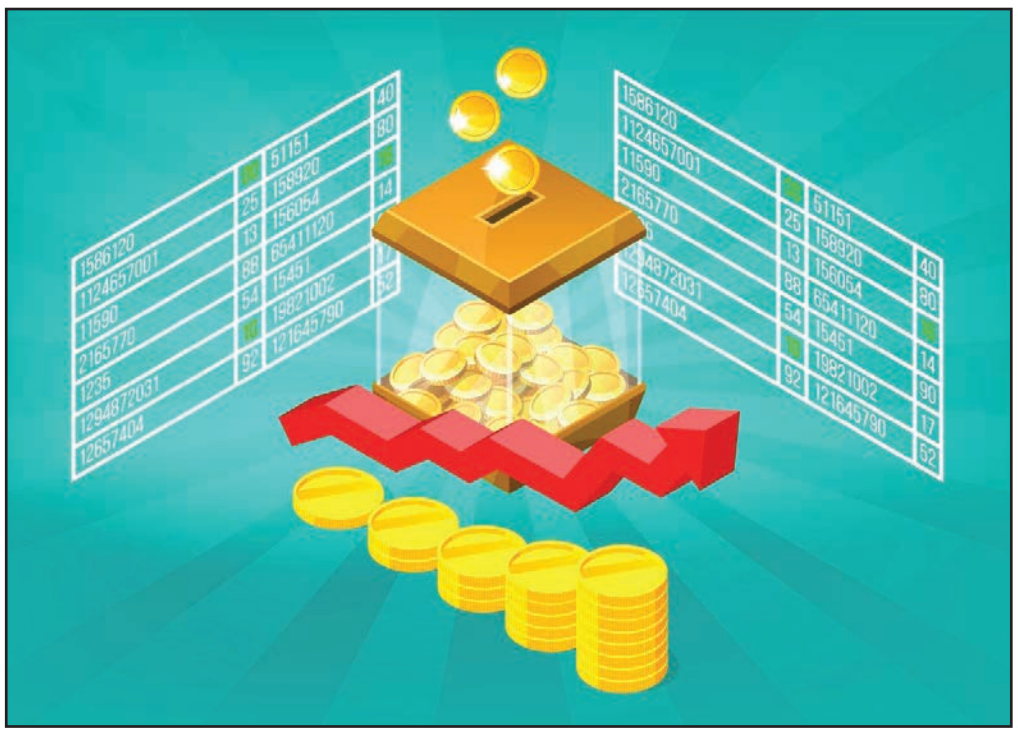

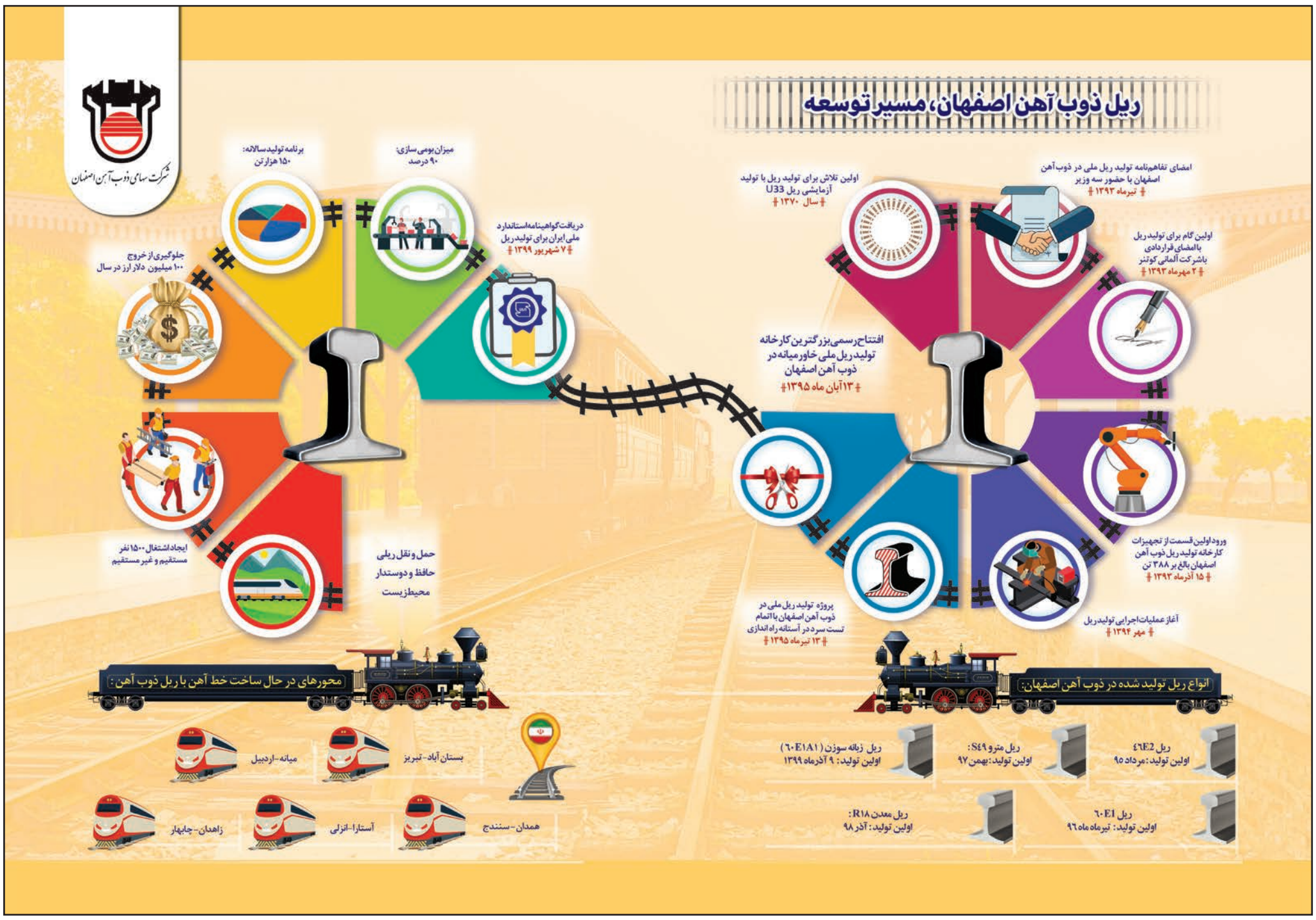

پیش بینی سود و حقیقت تحرکات سودآور حقوقی‌ها

انتشار گزارش EPS به معنای توقف ریزش بازار نیست. در شرایط فعلی بازار سرمایه، انتشار گزارش EPS بسیار مهم است اما به معنای این نیست که با بازگشت این گزارش‌ها افت سهم‌ها متوقف شود. با انتشار این گزارش‌ها روند بازار معقول‌تر می‌شوند و سرمایه‌گذار می‌تواند بر مبنای آن تصمیم بهتری بگیرد. در نتیجه فشار فروش در بازار سرمایه کمتر می‌شود.

EPS یکی از مهم‌ترین مفاهیمی است که به‌صورت مستقیم و غیرمستقیم بر قیمت سهام شرکت‌ها در بورس تأثیر می‌گذارد. بنا به تعریف های صورت گرفته EPS گزارش معتبر و مکتوبی بود که هر شرکت برای سال آینده خود پیش‌بینی می کرد؛ البته کارشناسان به این نکته هم اشاره می کردند که برخی از شرکت‌ها در این پیش‌بینی‌ها دچار اشتباه می‌شدند. لذا مسئولیت صحت اطلاعات بر عهده شرکت‌ها است و باید عواقبی را در صورت عدم صحت این گزارش ها برای شرکت‌ها در نظر گرفت.

انواع eps به شرح زیر است:

EPS پیش‌بینی‌شده:

EPS پیش‌بینی‌شده (درآمد پیش‌بینی‌شده هر سهم) میزان سودی است که بر اساس پیش‌بینی یک شرکت در ابتدای سال مالی خود انجام می‌دهد. به این eps به‌اصطلاح eps پیش‌بینی‌شده گفته می‌شود. این eps بر اساس نام‌گذاری یک پیش‌بینی است که هنوز محقق نشده است.

EPS دنباله‌دار یا تحقق‌یافته (Trailing EPS):

ای پی اس تحقق‌یافته، همان سود خالص محقق شده هر سهم است که از تقسیم سود خالص شرکت بر تعداد سهام آن به دست می‌آید. در این نوع EPS که بر اساس عدد سال قبل است، از چهار سه‌ماهه درآمد قبلی و اعداد واقعی به‌جای پیش‌بینی استفاده می‌شود. نسبت P به E اغلب با استفاده از EPS دنباله‌دار محاسبه می‌شود، زیرا نشان‌دهنده آن چیزی است که در واقعیت اتفاق افتاده است، نه آنچه ممکن است رخ دهد.

EPS جاری (Current EPS)

به‌طور معمول، چهار سه‌ماهه از سال مالی جاری را شامل می‌شود که برخی از آن‌ها ممکن است سپری‌شده و برخی هنوز به مرحله بعدی نرسیده باشند. در نتیجه، برخی از داده‌ها بر اساس ارقام واقعی و برخی بر اساس پیش‌بینی است.

EPS تعدیل‌شده

در eps پیش‌بینی‌شده، چون امکان دارد که طی یک سال اتفاقات بسیار زیاد و متفاوتی رخ دهد طبیعی است که شرکت به دلایل پیش‌بینی eps اولیه و باتوجه به شرایط و اتفاقات جدید eps را کاهش یا افزایش دهد که به این امر تعدیل سود یا تعدیل eps می‌گویند. در صورت افزایش سود شرکت، در پیش‌بینی جدیدی که انجام می‌شود به آن تعدیل سود مثبت می‌گویند و اگر سود شرکت کاهش‌یافته بود به آن تعدیل سود منفی می‌گویند.

تبعات حدف EPS

طی تصمیمات سازمان بورس از سال ۹۶، EPS به عنوان فاکتوری که امکان پیش‌بینی آینده شرکت‌ها را راحت‌تر و سهل‌الوصول‌تر می‌کرد، از فهرست الزامات گزارشگری شرکت‌ها در بورس حذف‌شده است. در زمان ریاست شاپور محمدی در سازمان بورس، پیش‌بینی سود و زیان هر سهم (EPS) شرکت‌ها از ۹ دی‌ماه ۹۶، حذف و به‌جای آن از گزارش تفصیلی استفاده شد. این اقدام حاشیه‌ساز منجر به انتقادات عدیده از سازمان بورس و سومین رئیس نهاد ناظر بازار سرمایه شد. کارشناسان بازار سرمایه در بیان علل حذف پیش بینی سود از گزارش های مالی شرکت ها یادآور می شوند که در آن زمان و با توجه به شرایط سازمان بورس، بررسی تمام این گزارش‌ها در توان این سازمان نبود و باید مسئولیت سنگینی را می‌پذیرفت که این موضوع در توانش نبود؛ بنابراین انتشار این گزارش‌ها متوقف شد؛ اما مرادی مدیر اوراق بهادار مبین سرمایه مقصر حذف شدن را سازمان بورس نمی‌داند، بنا به گفته او؛ از حذف گزارش‌های EPS سهامداران حقیقی ضرر کردند و سهامداران بزرگ منتفع شدند. افشین بیرامی معاون عملیات کارگزاری امین آوید نیز شخص متنفع از گزارش EPS را شرکت‌های گزارش دهنده می داند. بنا به گفته وی؛ پیش‌بینی‌های سودی که شرکت‌ها انجام می دهند، در راستای اهداف آنهاست و ممکن است با واقعیت تفاوت داشته باشد. کما اینکه اگر این گزارش‌ها بررسی شوند، با واقعیت انحرافات زیادی دارند. طبق آمار و ارقام ارائه‌شده در بازه زمانی سال ۹۶، حدود ۶۵ درصد شرکت‌ها در ابتدای سال مالی، سودی بیشتر از سود تحقق‌یافته پایان سال پیش‌بینی کرده‌اند و تنها ۳۵ درصد شرکت‌ها مقادیر کمتری پیش‌بینی کرده‌اند و در آخر سال مالی سود بیشتری عاید سهامداران خودکرده‌اند. این انحراف زیاد دلالت بر این دارد که پیش‌بینی سود توسط مدیران، ابزار نامناسبی بوده و امکان فریب بازار را از چند جهت فراهم می‌کند. بر این اساس طبق پیشنهاد علی‌اکبری مدیرعامل تجلی؛ از آنجایی‌که مسئولیت صحت اطلاعات بر عهده شرکت‌ها است، باید عواقبی را برای شرکت‌ها در نظر گرفت و مسئولیت صحت اطلاعات بر عهده آن‌ها باشد. مرادی معتقد است حذف گزارش‌های EPS باعث شد که فضای بازار سرمایه مقداری مبهم و گنگ شود، در نتیجه قیمت سهم‌های کوچک به‌صورت حبابی افزایش یابد.

این در حالی است که افشین بیرامی معاون عملیات کارگزاری امین آوید برخلاف دیگران حذف EPS را مثبت دانسته و گفته است گزارش‌ها EPS به دلیل نوسانات شدید اقتصادی و سیاسی در کشور، با واقعیت تفاوت زیادی داشتند؛ بنابراین این پیش‌بینی‌ها نه‌تنها به حقیقت نمی‌پیوست بلکه بررسی آن‌ها باری بر دوش بازار سرمایه شده بود. همین امر موجب حذف آن‌ها شد. سینا سلیمانی مدیر سرمایه‌گذاری شرکت سرمایه‌گذاری نوآوران امین نیز معتقد است حذف گزارش‌های پیش بینی سود شرکت‌ها باعث شد که بازار ما یک بازار بالغ نباشد. در بازارهای جهانی، بازار حول محور تحلیل است و سهامداران تحلیل محور هستند. بنا به گفته‌های سلیمانی، حذف این تحلیل‌ها با هدف افزایش عمق تحلیلی بازار بود. درست است که در آن زمان برآورد سود برخی شرکت‌ها چندان قابل‌اتکا نبود اما در بسیاری از بخش‌های بازار سرمایه چشم‌اندازهای قابل‌اتکایی به سهامداران می‌بخشید و در خصوص روند سودآوری شرکت‌ها به سهامداران اطمینان می‌داد. این در حالی است که بنا به اظهارات مرادی ضمن انتقاد از حذف EPS، بازگرداندن آن را منجی بازار نمی‌داند. مطابق با گفته‌های وی؛ گزارش‌های EPS مبنای خوبی برای تحلیل و قیمت‌گذاری است و حذف آن‌ها منجر به ایجاد ابهام در بازار سرمایه شد. البته انتشار مجدد آن‌ها نمی‌تواند بازار را به سمت صعود پیش ببرد اما می‌تواند مبنای خوبی برای سهامداران باشد. مرادی در شرایطی انتشار مجدد گزارش‌های EPS را مثبت می‌داند که بنا به اعتقاد بیرامی، انتشار مجدد گزارش‌های EPS، نه‌تنها برای سهامداران مفید نیست بلکه ممکن است منجر به گمراهی آن‌ها شود.

انتشار مجدد گزارش‌ها؛ مثبت یا منفی؟

سینا سلیمانی مدیر سرمایه‌گذاری شرکت سرمایه‌گذاری نوآوران امین تصمیم اخیر سازمان بورس مبنی بر انتشار مجدد گزارش‌های EPS شرکت‌ها را یکی از بهترین تصمیم‌هایی عنوان می کند که بازار سرمایه در این مدت گرفته است.

درحالی‌که مرادی معتقد است انتشار گزارش EPS به معنای توقف ریزش بازار نیست .با این‌حال وی؛ نقش گزارش EPS در بازار سرمایه را مثبت می‌داند. بنا به گفته وی؛ در شرایط فعلی بازار سرمایه، انتشار گزارش EPS بسیار مهم است اما به معنای این

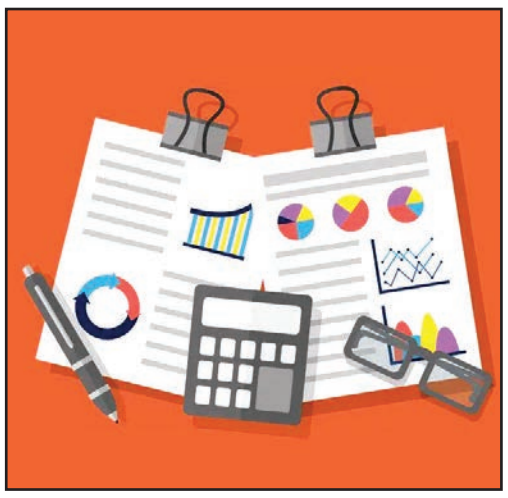

نیست که با بازگشت این گزارش‌ها افت سهم‌ها متوقف شود. با انتشار این گزارش‌ها روند بازار معقول‌تر می‌شوند و سرمایه‌گذار می‌تواند بر مبنای آن تصمیم بهتری بگیرد. درنتیجه فشار فروش در بازار سرمایه کمتر می‌شود؛ اما بیرامی معتقد است منتشر نشدن گزارش EPS از انتشار مجدد آن‌ها مفیدتر است. به عقیده وی انتشار مجدد آن‌ها اشتباه است.

علی‌اکبری در این خصوص باور دارد بااینکه بسیاری از سهامداران و فعالان بازار سرمایه کار تحلیلی انجام می‌دهند و اطلاعات دارند اما همین فعالان بازار نیز نیاز دارند تا در کنار تحلیل‌های خود اطلاعاتی از سوی شرکت‌ها دریافت کنند. در نتیجه آن بتوانند تحلیل‌های خود را با اطلاعات شرکت‌ها مقایسه کرده و انتخاب بهتری داشته باشند. سلیمانی نیز با تأکید بر اینکه این تصمیم سازمان بورس درست است، تصریح کرده است، این پیش‌بینی می‌تواند چشم‌انداز خوبی به بازار سرمایه بدهد و تا حدود زیادی نگرانی سهامداران شرکت‌ها را در خصوص اخبار شرکت‌ها کاهش داده تا سهامداران بدانند در چه بخشی سرمایه‌گذاری می کنند و بازار نیز روند منطقی خود را طی خواهد کرد. سلیمانی در حالی امید به ایجاد چشم‌انداز مثبتی برای بازار سرمایه با انتشار گزارش‌های EPS دارد که مطابق با گفته‌های بیرامی همه صنایع بورسی ما تحت تأثیر نوسانات اقتصادی، سیاسی، ارزی و ... هستند و انتشار این گزارش‌ها تأثیری در وضعیت آن‌ها نخواهد کرد. بسیاری از کارشناسان بازار سرمایه نیز معتقدند برای رفع ابهام‌های بازار نسبت به روند آتی و اثرات تورم بر سودآوری شرکت‌ها باید گزارش‌های پیش‌بینی سود موسوم به EPS بار دیگر در سامانه کدال منتشر شود. انتشار گزارش‌های آینده‌نگر می‌تواند منجر به ایجاد مسیر تحلیلی‌تر، شفاف‌تر و سالم‌تر، برای تحلیلگران و عامه مردم که به سمت بازار سرمایه ورود کرده‌اند، شود.

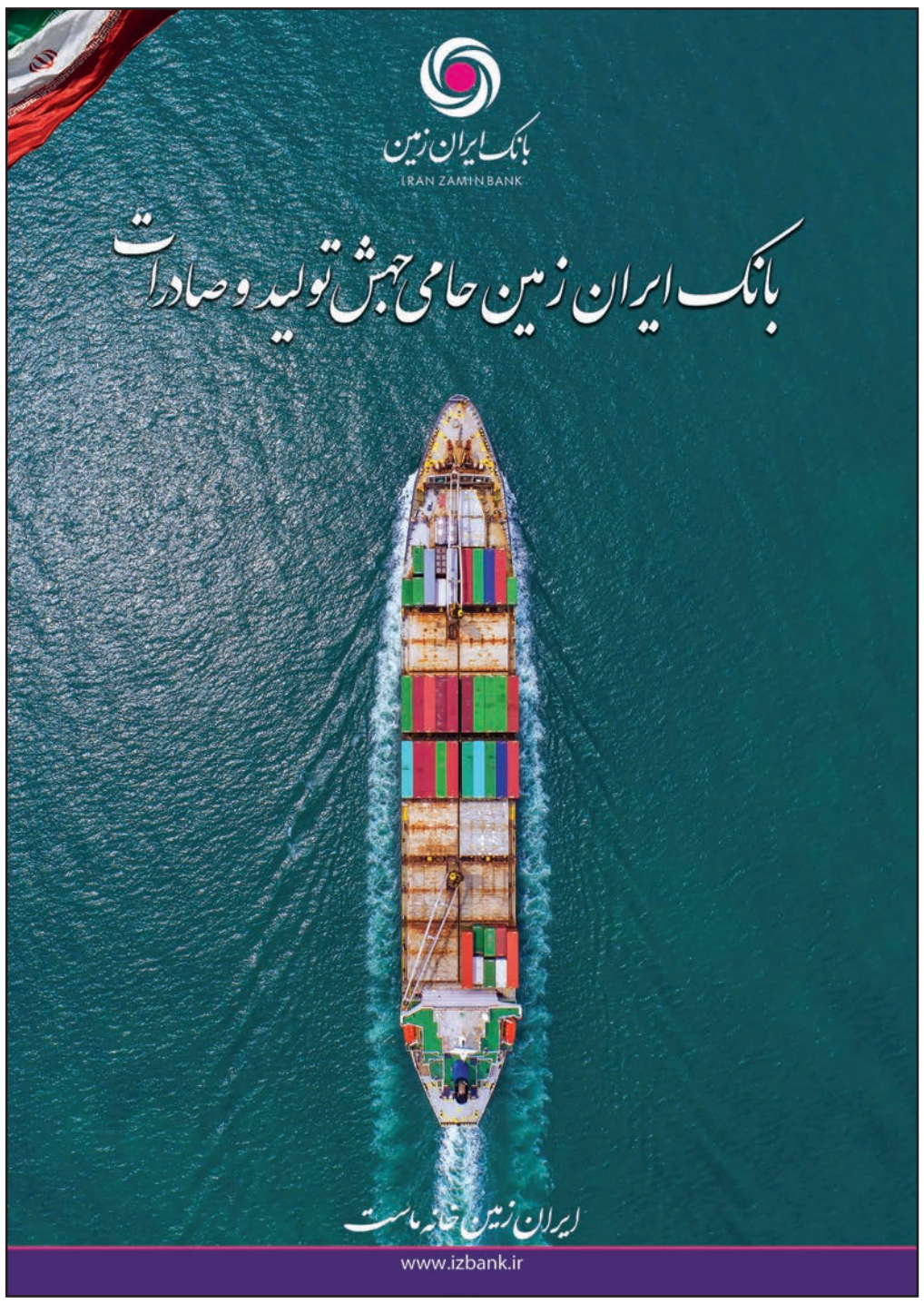

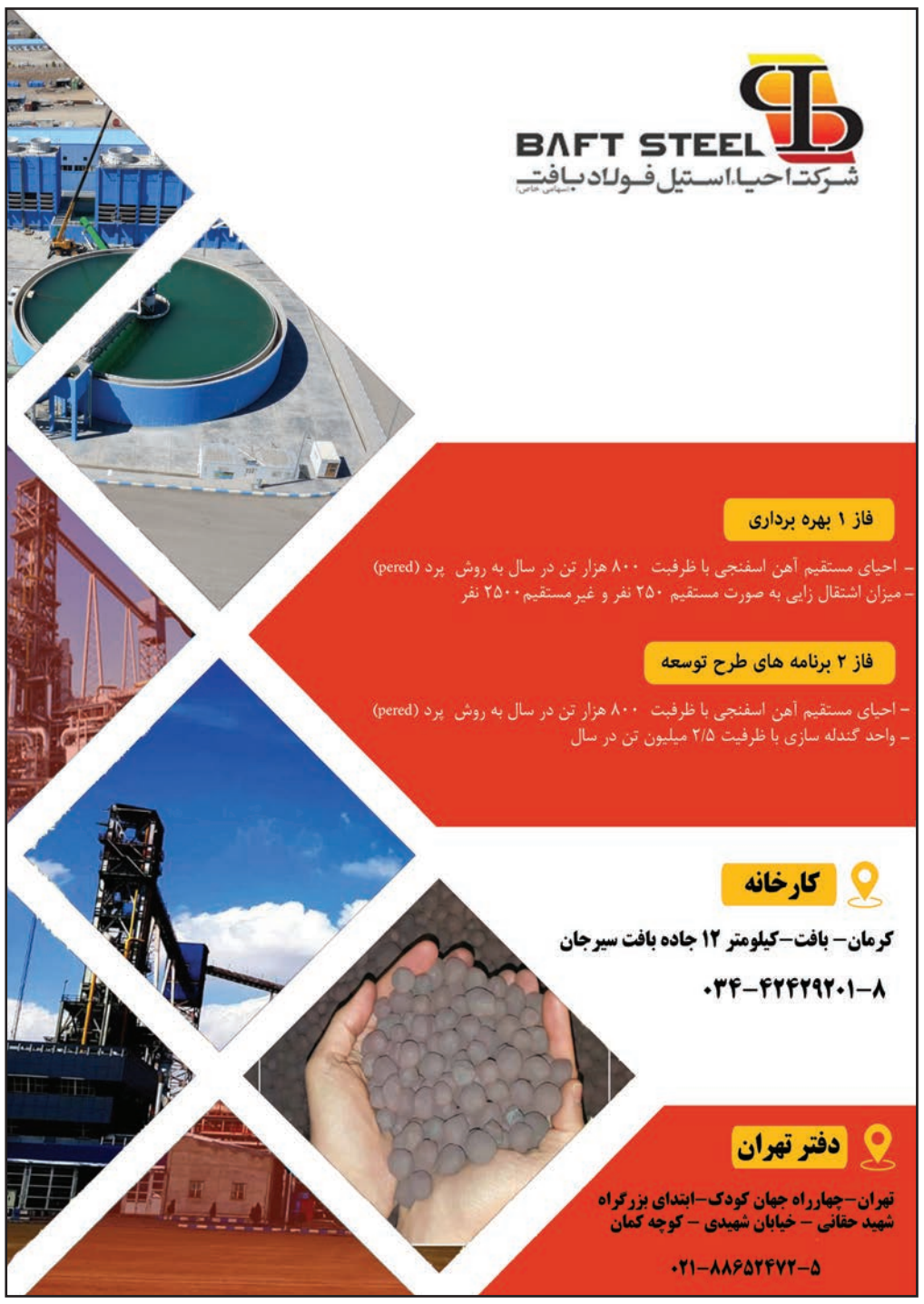

رفتارهای سینوسی در صنعت فولاد

در چند ماه گذشته سه تصمیم مهم مبتنی بر عرضه و صادرات فولاد اتخاذ شد تصمیماتی که به نوعی مخالف با شیوه نامه اجرایی فولاد است، در حالی که هنوز مفاد این شیوه نامه در مورد صنایع پایین دستی اجرا نشده است. بر اساس قانون تجارت میزان عرضه و تقاضا است که می‌تواند بر این صنعت تاثیر بگذارد. وزارت صنعت، معدن و تجارت بر ضرورت اجرای کامل شیوه‌نامه عرضه محصولات فولادی در بورس تأکید کرده و تمامی دستگاه‌های مرتبط و همچنین دستگاه‌های نظارتی را موظف دانسته تا در این زمینه اقدامات لازم را در جهت اجرای آن انجام دهند.

تولید سالانه ۵۵ میلیون تن فولاد در افق ۱۴۰۴، هدف غایی تعیین شده برای صنعت فولاد است و اکنون سالانه ۳۷ میلیون تن فولاد تولید می شود. اما باید این موضوع را در نظر گرفت که تنها تولید کافی نیست و سیاست گذاری ها باید هماهنگ و در راستای پاسخگویی به نیاز داخلی و همچنین صادرات فولاد باشد. تنها در چند ماه گذشته سه تصمیم مهم مبتنی بر عرضه و صادرات فولاد اتخاذ شد که در ادامه به آن می پردازیم. تصمیماتی که به نوعی مخالف با شیوه نامه اجرایی فولاد است، در حالی که هنوز مفاد این شیوه نامه در مورد صنایع پایین دستی اجرا نشده است.

رویداد نخست: عرضه ۶۰ درصدی فولاد در بورس

مطابق با مصوبه ستاد تنظیم بازار تولیدکنندگانی که از ابتدای سال تاکنون به تعهدات خود عمل نکرده‌اند، باید معوقات خود را عرضه‌کنند، همچنین باید ماهانه ۶۰ درصد تولیدات خود را نیز در بورس کالا عرضه کنند. این مصوبه درپی نیاز واحدهای نوردی در کشور تصویر شده است. در واقع با توجه به نیاز واحدهای نوردی هیچ شرکتی حق فروش شمش فولاد خارج از بورس کالا را ندارد و همه تولید کنندگان مکلف هستند محصول تولیدی خود را در بورس عرضه کرده و مازاد عرضه به میزان ۴۰ درصد تولیداتشان را صادر کنند. برنامه وزارت صمت برای بخش فولاد در سال جاری تولید بیش از ۳۰ میلیون تن شمش فولادی است. در ۶ ماه گذشته میزان تولید شمش ۱۰ درصد افزایش داشته است، اما نوردکاران و ورق کاران در تامین مواد اولیه با مشکل مواجه هستند. کاهش عرضه شمش از جانب فولادسازان در بورس کالا، سبب شد تا نوردکاران در بخش پایین دستی زنجیره فولاد به دلیل تامین نشدن مواد اولیه (شمش فولادی) با چالش روبرو شوند. در همین حین سیف الله امیری مدیر کل دفتر صنایع معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت به نقل از مصوبه ستاد تنظیم بازار از الزام عرضه شمش فولادی در بورس کالا خبر داد. این در حالی است که فعالان بازار فولاد از عرضه کمتر از ۴۰ درصد محصولات تولیدی نوردکاران در بورس خبر دادند و خواستار نظارت بر عرضه و تقاضای بار شدند. داریوش اسماعیلی معاون امور معادن و صنایع معدنی وزارت صنعت، معدن و تجارت در برنامه گفت‌وگوی ویژه خبری شبکه دو سیما در ۹ ام مهرماه سال جاری، اعلام کرد که تولیدکنندگان شمش باید ۶۰ درصد تولید خود را در بورس کالا عرضه کنند. این در حالی است که سید احمد رضوی نیک رئیس انجمن نوردکاران ایران، در انتقاد به عرضه قطره چکانی در بورس کالا، از این بورس به عنوان محلی برای انحصارگرایی نام برد و اعلام کرد که پارادوکس شدیدی در این حوزه وجود دارند. برخی فولادسازان به هیچ عنوان از قانون بازار و وزارت صمت پیروی نمی کنند. بنا بر اعتقاد وی میزان عرضه و تقاضا باید برابر باشد. در مقابل سید رضا شهرستانی عضو هیئت‌مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران با بیان اینکه از عرضه همه محصولات فولادی در بورس استقبال می کنیم، در جهت شفافیت در معاملات اعلام کرده است که عرضه همه محصولات فولادی در بورس منجر به شفاف سازی معاملات می‌شود اما دخالت در قیمت‌گذاری منجر به مشکلاتی در این خصوص شده است.

با توجه به نیاز واحدهای نوردی هیچ شرکتی حق فروش شمش فولاد خارج از بورس کالا را ندارد و همه تولیدکنندگان مکلف هستند محصول تولیدی خود را در بورس عرضه کرده و مازاد عرضه به میزان ۴۰ درصد تولیداتشان را صادر کنند

بر اساس اظهارات رضوی نیک بازار تشنه عرضه در بورس کالا است، در حال حاضر بازار حدود ۴۰۰ هزار تن شمش فولاد نیاز دارد و تشنه است؛ درحالی‌که در هفته منتهی به دهم دیماه تنها ۱۳۰ هزار تن شمش نامرغوب عرضه شد. متاسفانه برخی از فولادسازان شمش‌های نامرغوب خود را در بورس کالا عرضه می کنند تا نوردکاران آن را نخرند و آنها بتوانند مجوز صادرات خود را دریافت کرده و شمش مرغوب خود را صادر کنند.

رویداد دوم: تصمیمات عجیب وزارتخانه صمت

علیرضا رزم حسینی اعلام کرد پایه قیمتی برای شمش فولاد در بورس کالا بر اساس ۷۰ درصد CIS خواهد بود. روز سه‌شنبه ۱۶ ام دی‌ماه ۹۹ در جلسه‌ای که در قرارگاه جهش تولید با محوریت بررسی نظارت بر اجرای شیوه‌نامه ساماندهی عرضه و تقاضای محصولات فولادی برگزار شد، علیرضا رزم حسینی اعلام کرد پایه قیمتی برای شمش فولاد در بورس کالا بر اساس ۷۰ درصد CIS خواهد بود. بنا به گفته بهرام سبحانی رئیس انجمن تولیدکنندگان فولاد، وقتی وزارت صمت با رفتار مداخله جویانه خود، از یک طرف میزان عرضه شمش را بیش از تقاضا تعیین می کند و از طرف دیگر قیمت پایه را کاهش می دهد، باعث می‌شود در معاملات بورس رقابت صورت نگیرد و نهایتا معامله روی قیمت پایه انجام شود. در این خصوص شهرستانی معتقد است که شیوه‌نامه پایه قیمت را ۸۰ درصد CIS گذاشته شده است، این درحالیست که وزیر صمت خود شیوه‌نامه را زیر سوال برده است. در این میان رضوی نیک قیمت نهایی شمش را بیش از ۸۰ درصد CIS تمام شده می داند، مطابق با اظهارات او اگر هزینه حمل و نقل را با قیمت تعیین شده در شیوه‌نامه (۸۰ درصد CIS) حساب شود، ۱۰۳ درصد CIS قیمت نهایی شمش در بورس کالا است که به نحوی همان قیمت واقعی صادراتی است. این موضوع در شرایطی به چالش تبدیل شده است که از ابتدا در هیئت دولت و کمیسیون اقتصادی آن تصمیم بر این بود که قیمت پایه را بین ۶۵ الی ۷۰ درصد CIS شروع کنند، احمد خوروش مدیرعامل فولاد کویرضمن بیان این مطالب ذکر کرده است که در نهایت باید به شیوه نامه توجه کرد و با توجه به قیمت‌های جهانی، در شیوه نامه توافق بر قیمت پایه ۸۰ درصدی CIS شد.

وقتی دولت با قیمت‌گذاری دستوری، قیمت‌های محصولات فولادی را پایین‌تر از کف بازار تعیین می‌کند، میزان تقاضا به شدت بالا می‌رود و به دنبال آن افراد می‌خواهند محصول را دریافت کنند

بنا به گفته خوروش فروش؛ با توجه به ریال به عنوان واحد پولی کشور، با اینکه قیمت‌های جهانی افزایش یافتند اما همه واحدهای انرژی در کشور بر پایه فروش ریالی هستند، بنابراین تصمیم بر این گرفته شد که قیمت پایه کمتر به سمت افزایش قیمت برود.رویداد سوم: در ابلاغ به بورس کالا برای اعلام پایه قیمتی ۷۰ درصد CIS، بورس کالا دستور وزیر صمت برای کاهش قیمت پایه شمش فولاد را رد کرد. بنا به گفته وزیر صمت، پایه قیمتی برای شمش فولاد در بورس کالا بر اساس ۷۰ درصد CIS، نامه‌ای به بورس ابلاغ و اعلام می شود. این سخنان وزیر در شرایطی اعلام شد که ابلاغیه مذکور به بورس کالا ارسال شد و بورس کالای ایران طی نامه‌ای به معاون وزیر صمت دستور وزیر مبنی بر کاهش قیمت پایه فولاد در بورس کالا را نپذیرفت بر همین اساس آن را به شورای عالی بورس ارجاع داد. طبق گفته های سبحانی با روندی که وزارت صمت در پیش گرفته است، فلسفه وجودی بورس زیر سوال می رود. نامه ابلاغ شده به بورس کالا غیرقانونی بوده است. چراکه نامه در شرایطی ارسال‌شده است که بورس کالا زیرمجموعه وزارت اقتصاد نیست و وزارت صمت نمی‌تواند ساز و کار فعالیت آن را تعیین کند. بنا به تاکید وی سازمان بورس با این نوع از قیمت‌گذاری‌های دستوری موافقت نکرده است.

رویداد چهارم: وزیر صمت گفته است که وزارتخانه به هیچ عنوان موافق قیمت‌گذاری دستوری نیست

به بیان وزیر صنعت، معدن و تجارت در رابطه با آنچه در مورد فولاد در ازای روزهای گذشته مطرح شده باید تاکید کرد که این وزارتخانه به هیچ عنوان موافق قیمت‌گذاری دستوری نیست. این در حالی است که انجمن فولاد چنین نظری ندارد و رفتار وزارت را تایید نمی کند. بنا به گفته شهرستانی در حال حاضر با توجه به افزایش قابل توجه قیمت‌های جهانی، بسیاری از سرمایه‌گذاران و مردم برای حفظ ارزش پول خود، روی کالاهای فولادی سرمایه‌گذاری می کنند؛ زیرا هم حجم بالا است و هم نقدینگی آن سریع است. بنابراین یک عطش غیرمتعارف در این بازار ایجاد شده است. اشاره شهرستانی به قیمت گذاری های دستوری است. در این خصوص بیان کرده است که وقتی دولت با قیمت‌گذاری دستوری، قیمت‌های محصولات فولادی را پایین‌تر از کف بازار تعیین می‌کند، میزان تقاضا به شدت بالا می‌رود و به دنبال آن افراد می‌خواهند محصول را دریافت کنند. به دنبال آن رانت‌خواری در این بازار تشدید می شود. در حالی که رضوی نیک موضع انجمن نورد را نسبت به این قیمت گذاری ها چنین اعلام است که برای قیمت پایه در ابتدا باید میزان عرضه و تقاضا اصلاح شود.

اگر می‌خواهیم قیمت پایه را کاهش دهیم، نیاز است که سقفی را برای قیمت نهایی تعیین کنیم و از سویی با اصلاح میزان عرضه و تقاضا، مهندسی قیمت را کاهش دهیم.

بر اساس اظهارات خوروش در ابتدا قبل از اینکه برای شیوه نامه دستورالعملی تنظیم کنند، درصدی اعلام نشده بود؛ این در حالی است که امروز شاهدیم شیوه نامه از مسیر اصلی خود خارج شده و از سوی بسیاری از واحدهای بزرگ تغییر پیدا کرد.

دولت و مجلس در اظهار نظرهای منتشر شده، تدوین شیوه نامه را راهکاری موثر برای به نظم درآوردن بازار فولاد می دانند و در این زمینه تاکید دارند خوروش با تاکید بر اینکه شیوه نامه باید به مسیر خود بازگردد، یادآوری میکند که شیوه نامه برای این مسئله تنظیم شده است که هم بتواند قیمت داخلی را کنترل کند و هم به صادرات کمک کند تا میزان آن افزایش پیدا کند.

مسیر پرپیچ و خم شیوه‌نامه فولاد

اسحاق جهانگیری دستور بازنگری و اصلاح شیوه‌نامه تنظیم بازار فولاد، موسوم به شیوه‌نامه ساماندهی عرضه و تقاضای زنجیره فولاد را صادر کرد. وزارت صمت حق دخالت در قیمت‌گذاری را ندارد بلکه وظیفه آن تکمیل کردن زنجیره است. مسئولان باید با شناسایی خلأهای موجود در زنجیره و با ابزارهای موجود، از طرق مختلف آن‌ها را پر کنند. از ابتدای سال تاکنون نشست‌های بسیاری برگزارشده است و قرار است که به وضعیت فولاد سروسامان داده شود اما هنوز شیوه‌نامه اجرانشده است.

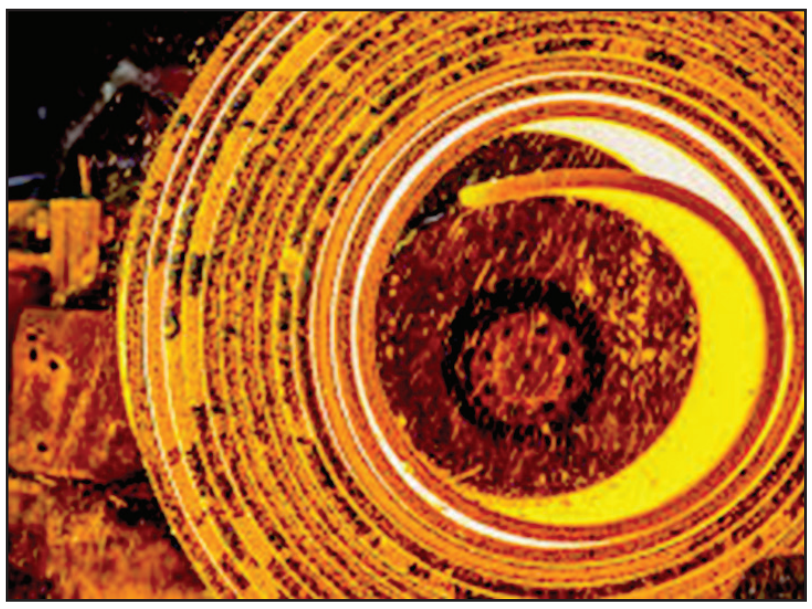

محمد شریعتمداری وزیر تعاون، کار و رفاه اجتماعی در آبان ماه سال جاری در نامه‌ای به جهانگیری خواستار بازنگری در شیوه‌نامه مذکور شده بود. مقرر شد «شیوه‌نامه اصلاح‌شده» پس از تأیید دولت اجرایی و کارگروهی با حضور تشکل‌های بخش خصوصی در جهت اجرایی این شیوه‌نامه تشکیل شود. در این جلسه پیشنهاد اصلاح برخی مواد ابتدایی این طرح جمع‌بندی و مابقی پیشنهادها اصلاحی نیز به جلسه آتی موکول شد. شنیده‌ها درباره اصلاحات یادشده به این موارد اختصاص دارد: نخست آنکه نرخ جهانی برای قیمت‌گذاری از یک‌ماه قبل به یک هفته قبل تغییر یابد. و در ادامه مقرر شد در بخش عرضه، همه محصولات از جمله لوله و پروفیل و میلگردهای کلاف هم وارد معاملات بورس کالا شود.

در این نامه ذکرشده است «با توجه به سهم ۱۵ درصدی صنعت فولاد در بازار سرمایه، شیوه‌نامه تنظیم بازار فولاد علاوه بر کاهش صادرات این صنعت، باعث آسیب جدی به سرمایه و اعتماد مردم و ناامنی اقتصادی، اجتماعی و سیاسی خواهد شد. وزارت تعاون، کار و رفاه اجتماعی و شرکت‌های تابعه آن، سهم ۲۰ درصدی از معادن و صنایع فولادی کشور دارند و نظرات آن‌ها در تدوین شیوه‌نامه اخذ نشده است. شیوه‌نامه تنظیم بازار فولاد با هماهنگی وزارتخانه‌های صمت، کار و اقتصاد و مشارکت شرکت‌های بزرگ فولادی و تشکل‌های این زنجیره باید به‌گونه‌ای اصلاح شود که مشخص، شفاف، صریح و بدون امکان اعمال سلایق شخصی و غیر کارشناسی، از ایجاد رانت توسط برخی افراد که مصداق واضح این موضوع هستند، جلوگیری شود.»

در ادامه انتقادات و اعتراضات به قیمت گذاری دستوری فولاد، اسحاق جهانگیری معاون اول رئیس‌جمهوری در هفته اول بهمن‌ماه جاری در نامه‌ای به محمد نهاوندیان معاون اقتصادی رئیس‌جمهوری، دستور داد شیوه‌نامه عرضه و تقاضای زنجیره فولاد به‌گونه‌ای بازنگری و اصلاح شود که هیچ علامت منفی به بازار سهام داده نشود.

آنچه که در این شیوه نامه منجر به انتقادات زیادی از شرکت‌های فولادی، فعالان بازار سهام و مسئولان بورس کالا شده بود مربوط به یکی از مهم‌ترین بندهای آن یعنی تعیین قیمت‌های پایه شمش، اسلب، ورق گرم و سرد و میلگرد به ۸۰ درصد نرخ CIS بود. معترضین معتقد بودند این گونه قیمت‌گذاری دستوری منجر به تضعیف صنعت فولاد خواهد شد. دولت و مجلس در اظهارنظرهای منتشرشده تدوین شیوه‌نامه را راهکاری مؤثر برای به نظم درآوردن بازار فولاد می‌دانند و در این زمینه تأکید دارند.

شیوه‌نامه به کجا می‌رود؟

اقتصاد سالم، اقتصادی است که میان عرضه و تقاضا تناسب مناسبی وجود داشته باشد. هر زمان که قیمت‌گذاری دستوری وارد میدان شده است، به دنبال آن فساد، رانت و ناحقی در حق مصرف‌کننده واقعی به وجود آمده است. پارها تأکید شده که شیوه‌نامه به‌هیچ‌عنوان به دنبال ایجاد رانت و امضای طلایی نیست. این در حالی است که عضو هیئت‌مدیره انجمن تولیدکنندگان فولاد درباره قیمت‌گذاری دستوری فولاد می گوید: تنها اتفاقی که براثر قیمت‌گذاری دستوری وزارت صمت اتفاق افتاد، ایجاد رانت در همین بازه زمانی و فرصت سوزی بود.

بنا به گفته رئیس انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران، وزارت صمت با استفاده از ابزارهای خود زنجیره فولاد را تکمیل کند. وزارت صمت حق دخالت در قیمت‌گذاری را ندارد بلکه وظیفه آن تکمیل کردن زنجیره است. مسئولان باید خلأهای موجود در زنجیره را شناسایی کرده و با ابزارهایی که دارند از طرق مختلف آن‌ها را پر کنند. به‌عنوان‌مثال وزارت صمت می‌تواند با حمایت‌های خود منجر به فراهم شدن تسهیلات بانکی برای صنایع مختلف شود یا از طریق بورس کمکی برای تأمین مالی صنایع شود. در این خصوص دبیر انجمن سنگ‌آهن ایران با اشاره به تصمیم وزیر صمت مبنی بر ابلاغ قیمت پایه بیان داشته است که متأسفانه این مورد نیز همانند موارد دیگر بدون کار کارشناسی دیده شد، درحالی‌که تصمیم وزیر صمت اقتصادی بود. در این خصوص می‌شد با افراد معترض جلسه گذاشت و بر اساس چارچوب اقتصادی این طرح را ارائه داد. این در حالی است که به گفته رئیس انجمن نوردکاران ایران درباره موضع وزارت صمت، در بخشنامه وزارت صمت، ذکرشده بود که قیمت فولاد در بورس کالا نباید از قیمت جهانی بالاتر برود، کما اینکه در مهرماه و آبان ماه شاهد این افزایش قیمت بودیم.

صادرات

بنا به گفته رئیس انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران این روزها وضعیت فولاد در جهان خوب شده است و معلوم نیست در سال آینده بازار به این میزان خوب باشد؛ بنابراین اکنون وقت صادرات است؛ اما نوردی‌ها معتقدند محصولات نهایی باید در اولویت صادرات باشند. با توجه به مشکلات اقتصادی کشور، امروز می‌توانیم با صادرات فولاد ارز را به کشور بازگردانیم، از این فرصت برای توسعه خود استفاده کرده و به اهداف ۱۴۰۴ برسیم. فولادسازان در شرایطی بر صادرات تأکید می کنند که مطابق با گفته‌های رئیس انجمن نوردکاران ایران در انتقاد به مهندسی قیمت در بورس کالا، متأسفانه در بورس کالا با مهندسی قیمت و عرضه قطره‌چکانی شاهد عرضه مواد اولیه با حدود ۱۱۰ دلار بیشتر از قیمت جهانی به نوردکاران بوده‌ایم؛ این در حالی است که تنها یک‌پنجم نیاز صنعت نوردکاران به مواد اولیه در بورس کالا تأمین می‌شود.

به گفته نوردی‌ها تداوم این روند، منجر به افزایش قیمت ۲ الی ۳ برابری شمش فولاد شد، عامل این گرانی چیزی جز نبود عرضه در بورس کالا و صادرات فولاد خام ایران نیست. به بیان رئیس انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران؛ ضروری است در این روزها مدیران و مسئولان کشور اهداف بلندمدت را ببینند و با سیاست‌های مناسب اهداف ۱۴۰۴ را محقق کنند. وزارت صمت باید زیرساخت‌های رسیدن به اهداف ۱۴۰۴ را فراهم کند. به‌عنوان‌مثال در حال حاضر باید زیرساخت‌های حمل‌ونقل برای صادرات فولاد و بندرها برای این امر آماده شوند. در سال‌های گذشته ۳۵ میلیون تن فولاد برای مصرف داخلی و ۳۰ میلیون تن برای صادرات در نظر گرفته شد؛ اما اکنون این ارقام برعکس شده و تنها ۲۰ میلیون تن فولاد برای مصرف داخلی کافی است؛ بنابراین لازم است بندرها برای صادرات ۳۵ میلیون تنی فولاد آماده شوند. درحالی‌که بنا به گفته‌های رئیس انجمن نوردکاران ایران؛ صادرات فولاد خام در کشور رونق گرفته است. به گفته نوردی‌ها امسال باوجود افزایش ۱۰ میلیون تنی میزان صادرات شمش فولاد، کاهش چشمگیری در عرضه شمش در بورس کالا رقم خورد شد. از سوی با مهندسی قیمت و عرضه قطره‌چکانی از ابتدای سال تاکنون، صنعت نورد زیان شدیدی دیده است.

تعلل در اجرای شیوه‌نامه

دبیر انجمن سنگ‌آهن ایران درباره طرح توسعه فولاد از سوی مجلس اعلام کرده است ترجیح می‌دهیم که شیوه‌نامه فولاد دولت ابلاغ شود زیرا اگر ایرادی داشته باشد، باکار کارشناسی به‌راحتی می‌توان آن را اصلاح کرد اما اگر مجلس طرحی را تصویب کند، به‌سادگی نمی‌توان اقدام به اصلاح آن کرد. بنا به گفته رئیس انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران ضروری است در این روزها مدیران و مسئولان کشور اهداف بلندمدت را ببینند و باسیاست‌های مناسب اهداف ۱۴۰۴ را محقق کنند. در این خصوص نوردکاران نیز بر عدم تعلل در شیوه‌نامه تأکیددارند. طبق گفته رئیس انجمن نوردکاران ایران نوردکاران به‌عنوان تولیدکنندگان نهایی دیگر نمی‌توانند بیش از این راکد بمانند. از ابتدای سال تاکنون نشست‌های بسیاری برگزارشده است و قرار است که به وضعیت فولاد سروسامان داده شود اما هنوز شیوه‌نامه اجرانشده است.

پروژه های شرکت سرمایه گذاری اهداف در حوزه نفت، گاز و پتروشیمی؛

جلوه‌ای از تلاش و پشتکار در صندوق‌های بازنشستگی، پس‌انداز و رفاه کارکنان صنعت نفت

سیاست‌گذاری‌های سرمایه‌گذاری و تخصیص دارایی‌های صندوق‌های بازنشستگی، با هدف نهایی تامین پایداری مالی صندوق‌ها صورت می‌پذیرد. جدای از لزوم اطمینان از وجود نقدینگی کافی و نقد شوندگی بخشی از دارایی های صندوق، ماهیت بین نسلی صندوق ایجاب می نماید که صندوق به منظور حصول اطمینان از منافع اقتصادی آتی و جریان نقدی پایدار بخشی از سرمایه‌گذاری‌های خود را به تعریف و توسعه‌گری پروژه‌ها اختصاص دهد. این مهم در صندوق‌های بازنشستگی، پس‌انداز و رفاه کارکنان صنعت نفت نیز از طریق شرکت سرمایه‌گذاری اهداف به‌عنوان بازوی سرمایه‌گذاری صندوق صورت می‌پذیرد. ورود به پروژه‌های با مزیت رقابتی به‌خصوص در حوزه نفت، گاز و پتروشیمی همواره یکی از سیاست‌های شرکت سرمایه‌گذاری اهداف بوده است که به یاری خدا و با تلاش جمعی در طی هفته‌های اخیر دو مورد از مهم‌ترین پروژه‌های تعریف شده به ثمر نشست تا ضمن یاری به شکوفایی اقتصادی کشور، شاهد بهبود چشم‌انداز خدمت‌رسانی و ایفای تعهدات به بازنشستگان خدوم و محترم صنعت نفت باشیم. پروژه اول که توسط همکاران ارزشمند ما در شرکت مهندسی و توسعه سروک آذر به بار نشسته است، مربوط به میدان نفتی آذر، یکی از میدان‌های نفتی مشترک ایران با عراق واقع در استان ایلام، می‌باشد. حجم سرمایه‌گذاری این طرح عظیم که در قالب قرارداد بیع‌متقابل انجام شده‌است بالغ بر ۱,۴۴ میلیارد یورو می‌باشد و با توجه به پشت سرگذاشتن موفقیت آمیز آزمون عملکردی برای ۶۵۰۰۰ بشکه در روز، عواید حاصل از میدان، بازده و سود مناسبی را نصیب شرکت سرمایه‌گذاری خواهد نمود. جدا از جنبه‌های مالی و اقتصادی این طرح از لحاظ فنی و عملیاتی نیز طرحی کم نظیر محسوب می‌شود به دلیل اینکه میدان نفتی آذر به لحاظ ساختار و خواص لایه‌های زمین از زمره پرچالش‌ترین و سخت‌ترین میادین نفتی به شمار می‌آید و برداشت نفت از این میدان در شرایط تحریم و با تکیه بر توان مهندسان داخلی صورت پذیرفته است. این تجربه گرانقدر می‌تواند جهت ورود به سایر میادین پیچیده نفتی راهگشای کشور و مهندسان ایرانی باشد. همچنین نفت خام این میدان که مشتمل بر ۲۰ حلقه چاه تولیدی می‌باشد با درجه API ۳۴ در زمره نفت خام سبک و ارزشمند به منظور صادرات قلمداد می گردد. دیگر طرح مهم شرکت سرمایه‌گذاری اهداف که با تلاش مدیران، متخصصان و کارکنان شایسته شرکت پترو پالایش کنگان اخیرا وارد مدار تولید شده است، طرح بازیابی اتان باظرفیت ۳،۵۰۰،۰۰۰ تن محصول در سال است که در مدت ۵۸ ماه، مشتمل بر واحدهای اجرایی استحصال اتان، پروپان، بوتان، C۵+ و یوتیلیتی طراحی و تکمیل گردیده است. این مجتمع در ۱۵ کیلومتری شرق بندر کنگان قرار دارد. از مهمترین ویژگی‌های بارز این طرح که آن را نسبت به سایر پروژه‌های مشابه متمایز کرده می‌توان به نزدیکی به خوراک (همجواری با پالایشگاه نهم، فاز دوازدهم پارس جنوبی) و تولید محصولات متنوع که باعث افزایش قدرت مانور عملیاتی و پایداری تولید شده است، اشاره کرد. این پروژه که با تکیه بر توان و دانش بومی با ۴۴۰ میلیون یورو سرمایه‌گذاری ارزی و ۳۱،۰۰۰ میلیارد سرمایه‌گذاری به صورت ریالی به بهره برداری رسیده است، یکی از ارزشمندترین و پربازده‌ترین سرمایه‌گذاری‌های شرکت سرمایه‌گذاری اهداف برای سال‌های آتی خواهد بود. همچنین با توجه به اینکه محصولات این شرکت در ابتدای زنجیره ارزش قرار دارند و خوراک واحدهای پایین‌دست پتروشیمی را تامین می کند و پروژه‌های پایین‌دست این پروژه نیز شامل طرح‌های الفین و پلی‌الفین با جدیت و سرعت در حال پیشرفت می‌باشند. تکمیل این زنجیره برای سال‌های سال اطمینان از سودآوری پایدار و انجام تعهدات صندوق را با خود به ارمغان می‌آورد. به منظور بیان ارزش شرکت پتروپالایش کنگان و زنجیره پائین دست آن، ذکر این مقایسه می‌تواند مفید باشد که مجموعه مذکور از حیث محصول و ارزش افزوده از ترکیب دو شرکت بزرگ و ارزشمند پتروشیمی پارس و پتروشیمی آریا ساسول کامل‌تر قلمداد می‌شود. شرکت سرمایه‌گذاری اهداف امیدوار است با انجام سرمایه‌گذاری‌های مناسب و سودآور، ضمن کمک به پایداری مالی صندوق‌های بازنشستگی، پس‌انداز و رفاه کارکنان صنعت نفت و فراهم آوردن زمینه خدمت به بازنشستگان محترم صنعت نفت، به یاری خداوند متعال همچنان گام‌هایی بزرگ در جهت اشتغال‌زایی و رونق تولید و اقتصاد کشور بردارد.

ترمزگیـــرهای صادراتی از جنس ابلاغیه

برخی بخشنامه ها مغایر با قوانین بالادستی هستند. صدور متعدد بخشنامه های جدید در وزارت صمت، به دلیل وجود سیاست‌گذاری‌های غلط بخشنامه‌های متعددی را صادر کرد که اکنون مسئولین وقت وزارت صمت نیاز دارند تا این بخشنامه ها را متوقف کنند. در پی صدور بخشنامه ای در دی ماه سال جاری مبنی بر ملغی شدن کلیه ابلاغیه های قبلی در زمینه صادرات سنگ آهن، ممنوعیت صادرات سنگ آهن مرتفع شد. مهم ترین عامل اثرگذار در صنعت سنگ آهن، ثبات در قانون و بخشنامه ها است، متاسفانه در خصوص وضعیت سنگ آهن عدم برنامه ریزی و ثبات و وضوح قابل مشاهده است که منجر به ایجاد نوسانات خواهد شد. تامین مواد اولیه به عنوان یکی از نیازهای مهم و اصلی در صنعت فولاد کشور به شمار می آید. مهم ترین عامل اثرگذار در صنعت سنگ آهن، ثبات در قانون و بخشنامه ها است، به بیان سعید عسگرزاده دبیر انجمن سنگ آهن ایران متاسفانه روند ثابتی در این خصوص وجود ندارد، در حالی که تنها مسئله‌ای که می تواند شرایط را بهبود بخشد، برنامه‌ریزی و ثبات در قوانین و بخشنامه هاست. دبیر انجمن سنگ آهن ایران با بیان اینکه برخی بخشنامه ها مغایر با قوانین بالادستی هستند، گفته است که متاسفانه در خصوص وضعیت سنگ آهن عدم برنامه ریزی و ثبات و وضوح قابل مشاهده است که منجر به ایجاد نوسانات خواهد شد.

شروع ماجرای صدور ابلاغیه های متفاوت

در تیرماه سال جاری وزارت صنعت، معدن و تجارت، در راستای حمایت از زنجیره فولاد و صنایع پایین‌دستی، صادرات سنگ‌آهن، کنسانتره و گندله را صرفا با اخذ مجوز از معاونت امور معادن و صنایع معدنی این وزارتخانه و پرداخت عوارض مجاز دانسته و اعلام کرد که به منظور حمایت از تولیدکنندگان فولاد و ضرورت توجه به ارز آوری زنجیره تولید این محصولات، هر گونه صادرات سنگ‌آهن، کنسانتره و گندله صرفاً در شرایطی مجاز خواهد بود که نیاز تولیدکنندگان فولاد کشور تأمین شده باشد.

در همین زمان ابلاغیه دیگری مبنی بر حمایت از واحدهای تولید فولاد و بهره مندی از حداکثر ظرفیت فولاد کشور کنترل عرضه و صادرات مواد اولیه صادرات سنگ آهن، کنسانتره و گندله سنگ آهن صادر شد که بر اساس آن صرفاً در مورد آن دسته از اقلام مذکور که مورد استفاده تولیدکنندگان فولاد کشور نمی‌باشد و با مجوز معاونت امور معادن و صنایع معدنی وزارت متبوع و پرداخت عوارض مصوب امکان‌پذیر خواهد بود. این ابلاغیه در شرایطی صادر شد که مدیر کل دفتر مقررات صادرات و واردات وزارت صمت در نامه‌ای خطاب به مدیرکل دفتر مقررات صادرات گمرک جمهوری اسلامی ایران بخشنامه قبلی این وزارتخانه در رابطه با صادرات اقلام مذکور صرفاً با مجوز معاونت امور معادن و صنایع معدنی را منتفی اعلام کرد.

این در حالی است که در مهر ماه امسال پیرو ابلاغیه دوم در تیر ماه بیانیه جدیدی صادر شد مبنی برلغو موضوع ساماندهی صادرات سنگ آهن کنسانتره و گندله آهن، در نامه مذکور ذکر شده است خواهشمند است دستور فرمایید مراتب به یادداشت و گمرکات اجرایی ابلاغ شود. در پی صدور این ابلاغیه های متفاوت در دی ماه سال جاری ابلاغیه جدیدی مبنی بر ملغی شدن کلیه ابلاغیه های قبلی صادر شد و در پی آن ممنوعیت صادرات سنگ آهن مرتفع شد.

دبیر انجمن سنگ آهن با اشاره به صدور متعدد بخشنامه های جدید در وزارت صمت می گوید که وزارت صمت در مقاطع گذشته به دلیل وجود سیاست‌گذاری‌های غلط بخشنامه‌های متعددی را صادر کرد که اکنون، مسئولین وقت وزارت صمت نیاز دارند تا این بخشنامه ها را متوقف کنند. در آن مقطع انجمن سنگ آهن ایران تلاش کرد تا از راه های متفاوت ارتباط با مسئولین را برقرار کند؛ بنابراین هر بخشنامه یا طرحی که صادر شد، انجمن پیشنهاد خود را ارائه داد اما واکنشی از سوی وزارت صمت شنیده نشد.

تلاش های انجمن در شرایطی بود که اسماعیلی معاون سابق وزارت صمت در خصوص مساله سنگ آهن اعلام کرد که سنگ‌آهن، مورد نیاز صنایع پایین‌دستی در حوزه معدن است، برای رسیدن به ۵۵ میلیون تن تولید فولاد تا افق ۱۴۰۴ به ۱۶۰ میلیون تن سنگ‌آهن نیاز داریم بنابراین صادرات آن را سال آینده ممنوع می کنیم.

در این خصوص عضو هیات مدیره چادرملو می گوید: احتمالا این اقدام جدید وزارتخانه در جهت تامین ارز مورد نیاز تولیدکنندگان سنگ آهن و رفع مشکلات مالی این واحدها صورت گرفته است. گرچه به نظر نمی‌رسد عوارض صادراتی حذف شده باشد. به هر حال اگر ما معتقد به اقتصاد آزاد و رقابتی هستیم باید واحدهای صنعتی بدون کمک و حمایت دولتی بتوانند چرخه تولید را بچرخانند و ادامه حیات بدهند. این در صورتی است که بنا به گفته عسگری متاسفانه برخی از این بخشنامه ها می توانند برای صنعت زیان بار باشند؛ بنابراین نیاز است که انجمن رویه ثابتی را بر اساس تولید و صادرات سنگ آهن در پیش بگیرد.

لغو صادرات

در شرایط اقتصادی موجود، هم کشور و هم معادن به ارز نیاز دارند و ما نباید به طور کامل درهای کشور را روی بازارهای جهانی ببندیم. اسماعیلی گفته بود درباره خام‌فروشی مواد معدنی زمانی که در مجلس بودیم علم خام‌فروشی را بر دوش گرفتیم و سعی کردیم قوانین زائد را در این حوزه حذف کنیم و امروز نیز به صراحت می گویم که خام‌فروشی سنگ‌آهن را در سال ۱۳۹۹ یا به صفر کاهش می‌دهیم یا عوارض سنگین برای صادرات آن وضع خواهیم کرد. این سخنان در حالی ایراد شد که به دنبال افزایش بخشنامه های ناکارآمد و پاسخ نگرفتن از وزارت صمت، انجمن برآن شد تا از ابزارهای دیگری از جمله شورای رقابت، دیوان عدالت اداری و همچنین دولت به عنوان نهاد بالادستی وزارت صمت استفاده کند.

بنا به گفته محمد جعفر صالحی، معاون خرید ذوب آهن اصفهان اکنون با بالارفتن نرخ ارز در کشور صادرکنندگان حاضر هستند تا عوارض صادراتی را پرداخت کرده و در مقابل به درآمدهای ارزی دست یابند تا این که سنگ آهن را در داخل کشور به ریال فروخته و به دست مصرف کننده داخلی برسانند، زیرا قیمت جهانی سنگ آهن نیز بالا رفته و منجر شده تا جذابیت صادرات سنگ آهن افزایش یابد. اما در این زمینه نیز اقدامی نمی‌توان انجام داد و در نهایت این صادرات به ضرر فولادسازان داخلی تمام می شود. این در حالی است که در این خصوص عسگرزاده اظهار کرده است، نتایج این اقدامات منجر شد تا وزارت صمت متوجه شود و رویکرد درستی را در پیش نگرفته و اقدام به لغو برخی از بخشنامه های خود کرد. در پی این اقدامات مهرداد اکبریان رئیس انجمن تولیدکنندگان و صادرکنندگان سنگ آهن می گوید که لغو مجوز معاونت معدنی برای صادرات سنگ آهن، خواسته بر حقی بود که توسط معدن‌داران و صادرکنندگان سنگ آهن در این دو سه سال پیگیری می‌شد تا دولت مصوبه فراقانونی ممنوعیت صادرات سنگ آهن را لغو کند.

بنا به گفته اکبریان؛ در خصوص مصوبه قرار بر این بود که عوارض صادراتی سنگ آهن به صورت پلکانی در سه سال از ۵ به ۸ درصد و سپس ۱۰ درصد افزایش یابد اما دولت از مهر سال گذشته به یکباره اعلام کرد از این تاریخ باید تا آخر سال عوارض را ۲۵ درصد پرداخت کنیم. حال خبر می‌رسد گویا این مصوبه نیز لغو شده و قرار است عوارض به صورت پلکانی و با همان ارقام یادشده دریافت شود.

به گفته عسگرزاده در این شرایط پس از سلسله اتفاقات رخ داده و در پی اعلام لغو ممنوعیت صادرات سنگ آهن امیدواریم با همکاری دولت رویه مناسب و مشترکی برای تجارت محصولات میانی بالادستی زنجیره تولید فولاد چه در داخل و چه در خارج ایجاد شود.

گزارش

معاون بهره برداری شرکت فولاد هرمزگان:

یکی از کم نظیرترین تعمیرات سالیانه احیا مستقیم را در فولاد هرمزگان انجام دادیم

فولاد هرمزگان در سال ۹۹ به رکوردهای بی‌نظیری در زمینه تولید تختال دست پیدا کرد که از آن جمله می‌توان به رکورد زنی تولید تختال در چهار ماه شهریور به مقدار ۱۳۷۳۹۱ تن، آبان به مقدار ۱۳۸۲۶۶ تن، ماه آذر به مقدار ۱۳۹۴۷۸ تن و دی ماه به مقدار ۱۴۰۶۲۴ تن اشاره کرد. افزایش تولید تختال نیازمند بالا رفتن ظرفیت تولید آهن اسفنجی واحد احیا فولاد هرمزگان است که جز با برگزاری تعمیرات سالیانه واحد احیا و آماده به کاری تجهیزات مهم آن مانند ریفرمر مدول B و کوره مدول A در سال ۹۹ میسر نبود. در همین رابطه سید اصغر مدنی معاون بهره برداری فولاد هرمزگان به روابط عمومی فولاد هرمزگان گفت: با وجود شیوع بیماری کوید ۱۹ و شرایط ویژه ناشی از پیامدهای این بیماری، شات‌دان سالیانه مربوط به سال ۹۹ خوشبختانه به صورت موفقت آمیز انجام شد. مدنی تصریح کرد: یکی از مهمترین اقدامات این بود که با توجه به همه گیری بیماری کرونا و لزوم رعایت الزامات بهداشتی خاص، پروتکل های لازم تهیه و ابلاغ شد و خوشبختانه با اجرای این پروتکل‌ها و دستورالعمل های بهداشتی و همچنین رعایت مقررات آیین نامه‌ها و دستورالعمل‌های ایمنی، شاهد انجام شات دانی عاری از حادثه بودیم.

وی همچنین بیان داشت: در فاز برنامه‌ریزی و تدوین برنامه شات دان، با توجه به تجربیات کسب شده از اجرای شات دان‌های گذشته در فولاد هرمزگان و نیز تاکید بر انجام شات دان در کمترین زمان ممکن خصوصا به دلیل شیوع ویروس کرونا، با جلسات و هماهنگی‌های صورت گرفته، زمان کلی شات دان به میزان ۳۹ ساعت، نسبت به برنامه سال گذشته کوتاه‌تر شد.

تست و غربالگری تمامی نفرات

برای انجام این عملیات حساس، تدابیر ویژه‌ای اندیشیده شد تا کار به بهترین شکل ممکن انجام شود. سیداصغر مدنی در این باره گفت: «وضعیت افراد درگیر در شات دان قبل از ورود به شرکت به طور کامل بررسی شد تا از نظر سلامت آنها از نظر عدم ابتلا به ویروس کرونا اطمینان حاصل شود. کلاس آموزش ایمنی برای تمامی نفرات درگیر در شات دان با رعایت کامل پروتکل‌های بهداشتی برگزار شد. از جمله اقدامات دیگری که در این راستا انجام شد می‌توان به این موارد اشاره کرد:

- تدوین دستورالعمل بهداشتی و ابلاغ آن به شرکت های پیمانکاری درگیر در شات دان و الزام آنها به رعایت کامل موارد مندرج در دستورالعمل مذکور
- بازرسی از محل اسکان افراد درگیر در شات دان قبل از اسکان آنها و تعیین موارد مربوط به پروتکل‌های بهداشتی مربوط به محل اسکان
- نظارت مستمر بر ضدعفونی محل اسکان افراد و همچنین سرویس‌های ایاب و ذهاب آنها
- بازرسی و کنترل مکانیزم های درگیر در شات دان از جمله جرثقیل‌ها و اطمینان از ایمن بودن آنها
- سازماندهی و برنامه‌ریزی نفرات ایمنی شرکت‌های پیمانکار درگیر در شات دان جهت نظارت مستمر و و شبانه‌روزی به منظور اطمینان از انجام ایمن فعالیت‌ها
- نظارت مستمر و شبانه‌روزی بازرسان بهداشتی به منظور اطمینان از رعایت پروتکل‌های بهداشتی توسط افراد درگیر در شات‌دان
- انجام تست‌های غربال‌گری کرونا به صورت تصادفی از افراد درگیر در شات دان و اطمینان از انجام ایمن فعالیت‌ها در فضاهای مذکور
- گازسنجی مستمر در فضاهای بسته توسط بازرسین ایمنی مستقر در جبهه‌های کاری
- نظارت مستمر روی موارد مربوط به طبخ؛ توزیع و سرو غذا و اطمینان از رعایت پروتکل های بهداشتی در این زمینه
- غربالگری افراد مشکوک به کرونا در حین شات دان توسط پزشک بهداری و انجام تست‌های مجدد از این افراد به منظور اطمینان از سلامت انها
- گزارش روزانه عدم انطباق‌های ایمنی مشاهده شده در شات دان به مسئولین مربوطه و پیگیری مستمر جهت رفع آنها»

این مقام مسئول همچنین افزود: مدت زمان اجرا، با تلاش و هماهنگی گروه‌های مختلف فعال در شات دان مجموعا ۲۸ ساعت نسبت به برنامه در مدول A و ۳۹ ساعت نسبت به برنامه در مدول B کوتاهتر شد که در نتیجه آن زمان کلی اجرای شات دان (توقف تا تولید) به ۳۸۱ ساعت در مدول A و ۵۲۶ ساعت در مدول B رسید.

معاون بهره برداری فولاد هرمزگان پایان تاکید کرد: نفرساعت کلی صرف شده در مرحله اجرای شات دان ۱۷۳۰۰۰ نفر ساعت بوده است.

قطعی برق و گاز آسیب به صنایع یا استخراج بیت کوین؟

کمبود برخی زیرساخت‌ها و خدمات جانبی، مثل برق و گاز، در حال حاضر تولید در کشور را تهدید می کند و با ورود بخش خصوصی به حوزه استخراج و تولید گاز، این تهدید از سر بخش صنعت کشور، برداشته خواهد شد. در هفته‌های اخیر صنایع مختلف در ایران ازجمله صنعت فولاد و صنایع دیگری همچون صنعت سیمان و نیروگاه‌ها با مشکل کمبود گاز دست‌وپنجه نرم می کند و کمبود گاز به قطعی برق صنایع در کشور نیز منجر شده است. از شرکت‌های فولادی خواسته‌شده که مصرف گاز و برق خود را به‌شدت کاهش دهند و ضعف در تأمین این خدمات جانبی، به کاهش تولید فولاد و در برخی شرکت‌ها، توقف تولید منجر شده است. راهکار حل مشکل کمبود گاز اما به نظر ساده می‌رسد. سعید قاسم‌زاده مدیرعامل شرکت فولاد شادگان می گوید که توقف تولید در سال «جهش تولید» برای هیچ کسی خوب نیست. افت فشار گاز در کشور و در نتیجه قطع گاز برخی واحدهای صنعتی از جمله کارخانه های فولادسازی باعث کاهش تولید فولاد و افزایش پنج درصدی قیمت این محصول در داخل شد. به تبع کم شدن حجم تولید محصولات فولادی و بالارفتن قیمت آن باعث افزایش قیمت تمام شده طرح های صنعتی و ساختمانی نیز خواهد شد. کاهش تولید فولاد در اثر قطع گاز تنها به شرکت های دولتی محدود نبوده و گریبانگیر تولیدکنندگان خصوصی کشور نیز شده است. نگرانی از کاهش تولید فولاد به تهدیدی برای این صنعت پویا تبدیل شده است. در پی این رخدادها برخی از فعالان صنعت فولاد با توجه به تجربیات در احداث نیروگاه تولید برق در پی آن تصمیم ورود در زمینه استخراج گاز کرده اند. بنا به گفته بهادر احرامیان نایب رئیس انجمن تولیدکنندگان فولاد ایران باید اجازه داد تا بخش خصوصی نیز به تولید گاز ورود کند و باعث رفع مشکلاتی شود که در این حوزه وجود دارد. وی بیان کرده است که دولت می تواند برای ورود شرکت‌های بخش خصوصی به حوزه استخراج و تولید گاز از قانون معادن استفاده کند؛ بدین ترتیب که مخازن گازی را در اختیار بخش خصوصی قرار دهد و در عوض بهره مالکانه و حقوق دولتی دریافت کند. با استفاده از قانون معادن، شرکت‌های خصوصی می‌توانند در زمینه تولید گاز سرمایه‌گذاری کنند و بدین ترتیب مشکل کمبود گاز در کشور و از طریق تحویل گاز بیشتر به نیروگاه‌ها، مشکل قطعی برق کشور حل می‌شود. این وضعیت شرایطی را ایجاد کرده است که به گفته مرتضی علی‌اکبری مدیرعامل شرکت تجلی توسعه معادن و فلزات هر صنعتی، تخصص موردنیاز خود را دارد و صنایع دیگر نمی‌توانند وارد آن شوند. در کشور برای هر صنعتی سازوکاری تعریف‌شده است و هر صنعتی باید کار خود را به‌درستی انجام دهد؛ بنابراین اگر امروز، کمبودی در حوزه برق و گاز وجود دارد، باید صنایع مربوط کار خود را به‌درستی انجام دهند تا صنایع دیگر از این امر متضرر نشوند. صنعت نیرو یکی از صنایع زیرساختی کشور است، هر صنعتی موظف است که در حوزه خود دست به تولید بزند.

ضرورت اصلاح سیاست‌های زیرساختی کشور

به عقیده قاسم‌زاده مدیرعامل فولادشادگان؛ باید برای کمبود گاز در فصل زمستان برنامه‌ریزی شود. متأسفانه اولین برنامه برای رفع کمبود، قطع گاز برای صنایع است. محمد جعفری اناری مدیرعامل نیروگاه زاگرس می گوید: در فصل زمستان با افزایش مصرف گاز خانگی، میزان گاز نیروگاه‌ها کاهش و در موارد اوج، قطع می‌شود. نکته قابل توجه این است که عموماً نیروگاه‌ها دو نوع سوخت دارند؛ سوخت گاز و سوخت مایع که عموماً گازوئیل است. در نیروگاه‌های قدیمی از سوخت مازوت نیز استفاده می‌شود اما نیروگاه‌های جدید نمی‌توانند از مازوت استفاده کنند. این در حالی است که بنا به گفته‌های قاسم‌زاده مدیرعامل فولاد شادگان؛ برنامه دولت بر این اساس بود که مخزن زیرزمینی بزرگی در قم را برای ذخیره گاز ایجاد کند اما هنوز از آن خبری نیست. دولت باید به‌عنوان تصمیم‌گیرنده و مسئول اجرایی کشور، به فکر تولید باشد. در ضمن وی بیان می کند که با گسترش تولید است که می توان به بهبود وضع جامعه و اقتصاد و افزایش رفاه کمک کرد، اما متأسفانه در حال حاضر با قطع گاز و برق، برخی از شرکت‌های فولادی به‌شدت آسیب‌دیده‌اند. در ماه‌های گذشته شرکت فولاد خوزستان در پی قطع برق از جانب برخی از گروه‌های فولادسازی خود متضرر شد. در حال حاضر شرکت‌های فولادی تولید خود را ازدست‌داده‌اند؛ بنابراین به سبب این امر فولادی‌ها از برنامه تولیدی صنعت فولاد عقب‌مانده‌اند. این در حالی است که بنا به گفته‌های جعفری اناری استخراج گاز به این سادگی نیست که شرکت‌های فولادی مدعی شده‌اند. مخازن گاز کشور از اموال عمومی محسوب می‌شود و تنها دولت به‌عنوان نماینده عامه مردم حق استخراج آن را دارند؛ اما طبق گفته‌های علی‌اکبری؛ مشکلات تأمین نیرو در کشور ما وجود انرژی یک مزیت محسوب می‌شود. داشتن مزیت به معنای ارزان گرفتن نیست بلکه به این معناست که صنایع امکان استفاده از این انرژی را دارند بدون اینکه زمان را برای دریافت این انرژی از دست دهند. وی تأکید می کند که در حال حاضر صنایع کشور مزیتی دارند که سایر کشورها این مزیت را در دسترس خود ندارند. این در حالی است که مطابق با سخنان جعفری اناری در حال حاضر برخی از نیروگاه‌ها در حد چند روز آینده خود گاز دریافت می کنند اما بسیاری از نیروگاه‌ها، تولید خود را متوقف کرده‌اند.

هنوز میزان تخفیف گاز به صنعت فولاد مشخص نشده

این گزارش می افزاید: در پنجم بهمن ماه ۹۹ خبری غیر رسمی درباره تخفیف ۵۰ درصدی نرخ خوراک گاز فولادی ها منتشر شد مبنی بر اینکه نرخ گاز شرکت‌های فولادی از ۲۸۰ تومان به ۱۴۰۰ تومان افزایش یابد. این تصمیم با هدف حمایت از تولید و بورس توسط کمیسیون تلفیق مجلس گرفته شد. در حال حاضر کمبود برق و گاز منجر به کاهش ۳۰ درصدی صنعت فولاد شده است. تخفیف ۵۰ درصدی گاز نمی‌تواند زیان فولادی‌ها را جبران کند. جعفری اناری با اشاره به کمبود گاز در فصل زمستان می گوید: در حال حاضر به دلیل کمبود گاز، بسیاری از صنایع تعطیل شدند و اولویت این قطعی با نیروگاه‌ها، صنعت فولاد و سیمان بوده است زیرا این صنایع بیشترین میزان مصرف سوخت را دارند. با توجه به شرایط کنونی جهان و قیمت بالای ارز در کشور، توقف تولید صنعت سیمان و فولاد برایشان زیان‌بار بوده است. در حالی این تخفیف ۵۰ درصدی اعمال شده است که علی‌اکبری ۵۰ درصد تخفیف قیمت گاز برای فولادی ها را در مقابل کاهش ۳۰ درصدی تولید را اصلاً مبلغ قابل توجهی نمی داند. و اینگونه استدلال می کند: سودی که از تولید ۳۰ درصدی فولاد به دست می‌آید قابل‌مقایسه با تخفیف ۵۰ درصدی گاز نیست و نمی‌تواند این زیان را جبران کند. در این خصوص فولادی‌ها نیز معتقدند تخفیف ۵۰ درصدی گاز نیز نمی‌توان زیان این روزهای صنعت را جبران کند زیرا افت تولید در مدت اخیر به‌مراتب بیشتر است. مدیرعامل شرکت فولاد شادگان درباره اختصاص تخفیف گاز به فولادی‌ها نیز معتقد است هنوز میزان تخفیف مشخص نیست. در گذشته نیز این تجربه را داشتیم که تخفیفی به صنعت اختصاص داده‌شده است اما در نهایت، یکی از نهادهای ذی‌ربط آن را تقبل نکرده و این تخفیف اختصاص داده نشده است؛ بنابراین باید منتظر جزئیات این طرح تخفیفی بود. قاسم‌زاده تاکید می کند که این تخفیف به صنایع دیگر اختصاص داده نشده است. مسلماً صنایع دیگر نیز به دنبال قطعی برق و گاز زیان‌دیده‌اند و نیاز است که دولت به‌عنوان متولی تصمیم‌گیری کند و صنایع دیگر را در نظر بگیرد. به گفته وی؛ دولت می‌تواند با برنامه‌ریزی، طرح‌هایی را برای جبران زیان صنایع ایجاد کند، به‌عنوان‌مثال می‌تواند با استفاده از ابزارهایی مانند وام کم‌بهره، قیمت‌گذاری‌های مناسب و بسیاری از ابزارهای دیگر، کمک کند تا کارخانه‌های تولیدی آسیب‌دیده زیان خود را جبران کنند.

قطع گاز و رابطه آن با استخراج بیت کوین:

و اما آنچه که باعث تخفیف قیمت گاز و کاهش تولید برق شده است را برخی به استخراج بیت کوین نسبت می دهند، جعفری اناری درباره میزان ظرفیت صنعت برق کشور و شایعه پیرامون حضور چینی‌ها و استخراج بیت کوین می گوید: هیچ نیروگاهی حق فروش مستقیم برق به هیچ مزرعه بیت کوینی ندارد. به گفته وی بر اساس مقررات وزارت نیرو، هر فردی که می‌خواهد مزرعه بیت کویت تأسیس کند باید از وزارت نیرو مجوز بگیرد. به دنبال دریافت مجوز یک انشعاب جدید برای آن نصب‌شده و آن‌ها با نرخ ۹۶۵ تومان برق موردنیاز خود را از وزارت نیرو خریداری می کنند. هرچند در نگاه اول قطع گاز واحدهای صنعتی به منظور تامین گاز مصرفی بخش های مسکونی اقدامی مثبت و قابل قبول به نظر می رسد اما این موضوع به کمبود امنیت سرمایه گذاری در کشور کمک کرده و عاملی برای کاهش تمایل سرمایه گذاران به حضور در بخش های تولیدی خواهدبود.

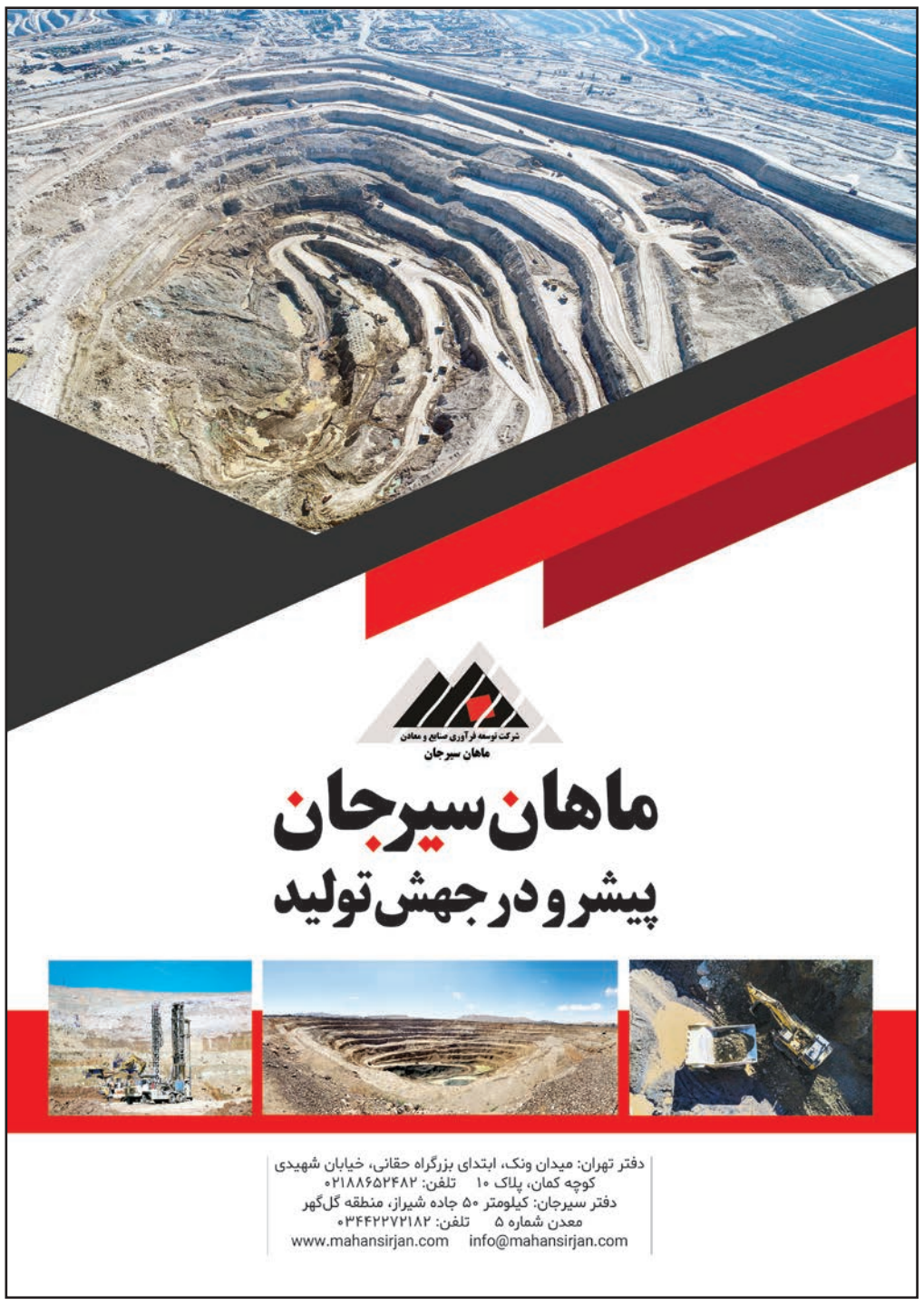

گاز رسانی و عدم برق رسانی، مشکل شرکت های سیمانی

هیئت‌وزیران در جلسه ۱۴ دیماه امسال خود، پیشنهاد وزارت نفت در خصوص تعیین قیمت نفت کوره مصرفی برخی کارخانه‌های سیمان را با هدف فراهم نمودن امکان فعالیت بدون مشکل آن‌ها، به تصویب رساند. به‌موجب این مصوبه، قیمت هر لیتر نفت کوره مصرفی آن دسته از کارخانه‌های سیمان که به دلیل مدیریت شبکه گاز به تشخیص وزارت نفت، از ابتدای مهرماه تا پایان اسفند سال ۱۳۹۹ مکلف به استفاده از نفت کوره می‌شوند، معادل قیمت گاز مصرفی بخش صنعت و معدن تعیین شد. مشکل گازرسانی برای کارخانجات سیمان هنوز حل‌نشده و به غیر از تهران و شهرهای بزرگ بقیه کارخانه‌های سیمانی مازوت مصرف می کنند. به‌طور دقیق نمی‌توان گفت چند کارخانه گاز دارد و چند کارخانه مازوت می‌سوزاند چرا که در بعضی کارخانه‌ها زمان‌بندی‌شده است اما به‌طورکلی از بین ۷۶ کارخانه فعال سیمان‌سازی کشور ۱۵ کارخانه با گاز کار می کنند و مابقی مازوت می‌سوزانند.

استفاده از مازوت به‌عنوان سوخت جایگزین نیاز به نصب تجهیزاتی گران‌قیمت دارد که در حال حاضر توانایی آن برای کارخانه وجود ندارد. این در حالی است که سید عباس حسینی و عضو هیئت‌مدیره انجمن صنفی کارفرمایان صنعت سیمان راه تنفسی واحدهای تولیدی سیمان را تولید و فروش آن می‌داند. به گفته وی؛ وقتی جلوی تولید را بگیریم، راه تنفس صنعت را بسته‌ایم. در حال حاضر با توجه به ثابت ماندن قیمت‌های سیمان، نگرانی برای تأمین و جایگزینی قطعات یدکی در آینده وجود دارد؛ زیرا با این درآمد نمی‌توان در آینده واحدهای تولیدی سیمان را سرپا نگه داشت؛ اما اکبر مجید پور عضو هیات مدیره سیمان داراب چالش‌های پیش روی صنعت سیمان را در شرایط استفاده از مازوت می‌داند. به گفته وی؛ مصرف نفت کوره مازوت با گاز متفاوت است. ما گاز را دم کارخانه تحویل می گیریم و قیمت آن حدوداً ۱۰۰ هزار تومان است اما قیمت مازوت ۳۰۰ هزار تومان است و باید نقد پرداخت کنیم.

چالش‌ها:

حمل و نقل

درباره وضعیت تولید در صنعت سیمان به گفته سید عباس حسینی در حال حاضر هزینه‌های متعدد در صنعت سیمان وجود دارد و مازوت یکی از آن‌هاست. علی‌محمد بد کارشناس صنعت سیمان درباره هزینه‌های صرف مازوت و نفت کوره بیان داشته است: در حال حاضر قیمت نفت کوره و گاز برای شرکت‌های تولیدی سیمان یکسان شده است اما هزینه‌های حمل‌ونقل منجر شده است که هزینه تولید سیمان با استفاده از نفت کوره دو برابر شود. در این خصوص اظهارات اکبر مجیدپور عضو هیات مدیره سیمان داراب، نیز تائید کننده سخنان بُد بود. بنا به اظهارات وی؛ در حال حاضر در خصوص حمل و نقل مازوت با مشکلاتی روبرو هستیم و مازوت برای ما به‌سختی ارسال می‌شود. البته در بحث حمل و نقل به‌صورت کلی کشور با مشکل روبرو است.

علی‌محمد بُد یکی از مشکلات را فاصله زیاد شرکت‌ها از پالایشگاه‌ها می‌داند. برخی شرکت‌ها به دلیل فاصله بسیار زیاد با پالایشگاه‌ها و همچنین راه‌های صعب‌العبور نمی‌توانند از مازوت استفاده کنند؛ اما مجید پور مشکل اصلی را ناوگان حمل‌ونقل می‌داند نه مازوت. وی در این خصوص گفته است که متأسفانه بعد از انقلاب نسبت به نوسازی ناوگان حمل‌ونقل اقدام قابل توجهی روی نداده و دستگاه‌هایی هم که در کار بوده‌اند، فرسوده شدند. بنا به گفته وی؛ با اشاره به مشکلات حمل‌ونقل در کشور در حال حاضر علاوه بر حمل‌ونقل مازوت ما در حمل‌ونقل سیمان فله‌ای نیز با مشکلاتی روبرو هستیم و به‌راحتی نمی‌توانیم آن را ارسال کنیم. با توجه به اینکه هزینه حمل‌ونقل نیز افزایش‌یافته است، بسیاری از ماشین‌های حمل‌ونقل مازوت و سیمان فله‌ای بانکه خود را تغییر دادند و تبدیل به تریلی شدند. این در حالی است که سید عباس حسینی مسئله را خیلی کلی‌تر می‌داند. بر اساس اظهارات او؛ امسال هزینه‌های تولید افزایش‌یافته است ولی قیمت سیمان ثابت مانده! هزینه‌های تولید میزان سیمان تولیدی را کاهش دادند.

مجیدپور افزایش قیمت سیمان را متأثر از مسئله حمل‌ونقل می‌داند، بنا به گفته‌های وی؛ با توجه به افزایش هزینه حمل‌ونقل، قیمت تمام‌شده تولید سیمان نیز افزایش‌یافته است. درصورتی که مشکلات ناوگان حمل‌ونقل اصلاح نشود، این مشکلات زیاد خواهد شد. در مجموع کشور در این زمینه مشکل دارد و اگر به مشکلات حمل‌ونقل رسیدگی نشود، این روند ادامه خواهد یافت. به‌عنوان‌مثال در این حوزه، در هر فصلی مشکلات خاصی وجود دارد. در زمان برداشت گندم، همه ماشین‌ها به حمل گندم سوق پیدا می کنند، به‌طوری که کارخانه‌های سیمان و باقی کارخانه که ماشین برای حمل تولیداتشان وجود داشت، با کمبود مواجه می‌شوند؛ زیرا ماشین‌ها برای حمل گندم می‌روند. مجید پور ضمن تاکید بر لزوم برنامه ریزی در خصوص حمل‌ونقل، در خصوص عدم رسیدگی به مشکلات ابراز ناامیدی کرد.

قطعی برق

به دلیل قطع برق و گاز و نرسیدن مازوت که حمل آن خود یک معضل است تولید کم شده است. علی‌محمد بُد با اشاره به مشکلات قطعی برق کارخانه‌های تولید سیمان یکی از مشکلات عمده تولیدکنندگان سیمان را در حال حاضر قطعی برق می‌داند. سید عباس حسینی نیز چنین نظری در خصوص این وضعیت دارد. وی اعلام کرده است یک هفته است که کارخانه‌های تولیدی سیمان با قطعی برق روبرو هستند. همچنین وی قطعی برق را مسبب کاهش میزان تولید می‌داند. در این خصوص اکبر مجیدپور مشکل کمبود برق را جدی‌تر می‌داند و آن را عامل تعطیلی کارخانه‌ها می‌داند. بر اساس گفته او؛ برخی کارخانه‌های سیمان به دلیل مشکل حمل‌ونقل مازوت و کمبود برق مجبور به توقف خط تولید خود شدند.

تعطیلی کارخانه‌ها

با توجه به اینکه کارخانه‌ها به علت نداشتن برق و سوخت تقریباً نیمه تعطیل هستند و تولید ما بسیار کاهش پیداکرده، قیمت سیمان در بازار آزاد افزایش پیداکرده است. در شهرهای مختلف با توجه به تقاضا به نرخ‌های مختلفی فروخته می‌شود. قبل از قطعی گاز و کاهش تولید قیمت هر کیسه سیمان در بازار بسته به هزینه حمل‌ونقل و... بین ۲۷ تا ۳۲ هزار تومان بود، اما در حال حاضر در بعضی شهرها قیمت سیمان به کیسه‌ای ۴۰ هزار تومان نیز رسیده است. این افزایش قیمت برای تولیدکننده سودی ندارد چراکه همان قیمت هر کیسه ۱۵ هزار و ۵۰۰ تومان می‌فروشد.

نفع آن به دلالان می‌رسد. این در حالی است که علی‌محمد بُد کارشناس صنعت سیمان شرایط برای آسیب‌پذیر شدن صنعت سیمان را مجموعه‌ای از عوامل می داند و گفته است که در حال حاضر بسیاری از کارخانه‌های تولیدی سیمان خوابیده است و همه‌چیز دست‌به‌دست هم داده تا میزان تولید سیمان کاهش یابد؛ اما خوش‌نیت مدیر بازرگانی کارخانه سیمان سپهر قیروکارزین دلیل اصلی را قطعی گاز سپس کمبود برق می‌داند. به گفته او متأسفانه قطعی گاز به قطعی برق هم تسری یافته و به رغم تعطیلی مدارس و تعطیلی واحدهای صنفی در ساعت ۲۱ همگی موجب کاهش مصرف برق می‌شود؛ در حالی موضوع برق به بحث اصلی تبدیل‌شده است که حسینی سوددهی شرکت‌های سیمان و وضعیت تعطیلی کارخانه‌ها را در پی تجهیز قطعات یدکی می‌داند. بنا به اظهارات حسینی نگرانی برای تأمین و جایگزینی قطعات یدکی در آینده مطرح می‌شود زیرا ممکن است که با قطعات یدکی فعلی بتوان با این هزینه‌ها تولید کرد و واحدها را به سود رساند، اما آیا می‌توان این میزان قطعه‌ای را جایگزین کرد و واحدهای تولیدی را سرپا نگه داشت؟

بررسی

موانع موجود بر سر راه صنعت سیمان

صنعت سیمان کشور به لحاظ توانایی بالا در صادرات و ارزآوری، کاربردهای متنوع و ظرفیت بالای تولیدی که دارد در کنار وجود مواد اولیه فراوان و با کیفیت بالای داخلی و وجود دانش فنی و تولید بخش زیادی از تجهیزات مورد نیاز در داخل کشور می‌تواند یکی از لنگرگاه‌های مهم کشور برای رشد و توسعه اقتصادی باشد. در حال حاضر بالغ بر ۷۲ کارخانه سیمان با مجموع ظرفیت تولید تقریباً ۸۵ میلیون تن سیمان در کشور فعال هستند. مسایل مختلفی از قبیل مصرف بالای انرژی، وابسته بودن به فعالیت‌های جانبی مانند مسکن و ساخت وساز، آلاینده بودن این صنعت، پایین بودن بهره‌وری نیروی انسانی، ضعف تحقیق و توسعه، ضعف زیرساخت‌های حمل و نقل و نبود نشان تجاری قابل رقابت با رقبا از جمله نقاط ضعف و تهدیدهای این صنعت عنوان شده است.

با این وجود، برنامه‌ریزی برای رفع چالش‌ها و موانع پیش روی صنعت سیمان برای استفاده از پتانسیل‌های آن در گذار از رکود و رسیدن به رشد و شکوفایی بیش از پیش ضروری به‌نظر می‌رسد. برخی دخالت‌های دستوری دولت به ویژه در زمینه کنترل قیمت سیمان از دیگر مسائل این صنعت است به نحوی که هر ساله موضوع افزایش قیمت آن در فصول ابتدایی هر سال با چالش‌هایی همراه می‌شود.

در حال حاضر بالغ بر ۷۲ کارخانه سیمان با مجموع ظرفیت تولید تقریباً ۸۵ میلیون تن سیمان در کشور فعال هستند. بزرگ‌ترین کارخانه‌های سیمان کشور به ترتیب سیمان آبیک، سیمان تهران و سیمان سپاهان هستند. توسعه صنعت سیمان مطابق برنامه راهبردی وزارت صمت و بدون توجه به واقعیت‌های اقتصادی کنونی کشور صورت گرفته است؛ پیش بینی‌ها حاکی از تحقق ظرفیت تولید ۹۳ میلیون تن سیمان در چشم انداز ۱۴۰۰ است.

دلالان و واسط ها

حضور واسطه‌ها در چرخه عرضه و تقاضا از چالش‌های صنعت سیمان است. وجود ظرفیت مازاد قابل توجه و مشکلات مالی تولیدکنندگان سیمان، شرایط را برای فعالیت واسطه‌ها مهیا کرده تا سیمان را به صورت فله‌ای و با قیمت‌های بسیار نازل خریداری کنند؛ به نحوی که قیمت فروش برخی شرکت‌های سیمانی تا ۵۰ درصد زیر قیمت‌های توافقی است.

ارزان فروشی سیمان و معضل قیمت گذاری در صنعت سیمان

قیمت فروش سیمان به مصرف کننده نهایی هر پاکت تیپ دو، ۵۰ کیلویی ۱۹۵۰۰۰ ریال در جلسات داخلی مجلس شورای اسلامی بدون حضور دبیر انجمن و مد نظر قرار گرفتن هزینه های حمل و سود عوامل توزیع که هیچکدام در اختیار این صنعت نیست، تعیین گردیده (در بعضی از استانها هزینه حمل معادل قیمت فروش سیمان می باشد) که غیر کارشناسی است.

ارزان فروشی سیمان از جمله مباحثی است که طی سال های گذشته مباحثی را پیرامون صنعت سیمان در کشور پدید آورده است. صنعت سیمان با وجود رکود از سال گذشته تاکنون در حوزه ساخت‌وساز و به‌دنبال آن کاهش مصرف داخلی و همچنین کاهش صادرات به دلیل تعدد قوانین و به‌ویژه قانون پیمان‌سپاری ارزی، افزایش هزینه های حمل و نقل و از دست دادن بازارهای صادراتی، با کاهش تولید و صادرات روبه‌رو شده است. عبدالرضا شیخان دبیر انجمن صنفی کارفرمایان صنعت سیمان با رد چنین موردی در فروش سیمان بیان کرده است، طبق طرح تصویب شده، جابجایی سیمان از مناطق پرتولید به مناطق پر مصرف، انگیزه تولیدکنندگان را برای ادامه فعالیت بیشتر کرده است.این در حالی است که غلامرضا نازپرور، نایب رئیس کمیسیون معدن و صنایع معدنی اتاق مشهد و رئیس خانه معدن استان در سخنانی متاسفانه در سال ۹۸ در حوزه حمل و نقل، سه بار افزایش قیمت رخ داد و این مسئله هزینه تمام شده این محصولات این بخش را برای تولیدکننده افزایش داد. در سال جاری نیز با چالش افزایش دوباره قیمت مواجه هستیم.

قطعی گاز

عدم تامین مازوت به منظور ذخیره سازی در فصول گرم سال توسط شرکت پخش فراورده های نفتی و بروز مشکلات ناشی از قطع گاز در شرایط فعلی ضمن اینکه در حال حاضر نیز شرکت های پخش فراورده های نفتی علاوه بر افزایش قیمت مازوت یارانه ای به میزان ۲۵۰ درصد نسبت به سال گذشته، تحویل مازوت را منوط به سپردن ضمانت نامه بانکی معادل ما به التفاوت نرخ یارانه ای (۳۰۰۰ ریال) با نرخ آزاد نموده اند که اجرای این تصمیم علاوه بر اینکه خارج از توان کارخانجات است، باعث افزایش قیمت تمام شده تولید به میزان هر تن ۴۰۰،۰۰۰ ریال خواهد گردید.

علی حیدری پور معاون رییس کارخانه سیمان سپاهان اقلام مصرفی کارخانه‌های سیمان، تامین آجر نسوز، مشکلات حقوق و عوارض گمرکی و خرید قطعات یدکی را از جمله مشکلاتی می داند که واحدهای سیمان سازی را با مشکل روبرو کرده است.

اوراق تبعی رقیبی برای سپرده های بانکی

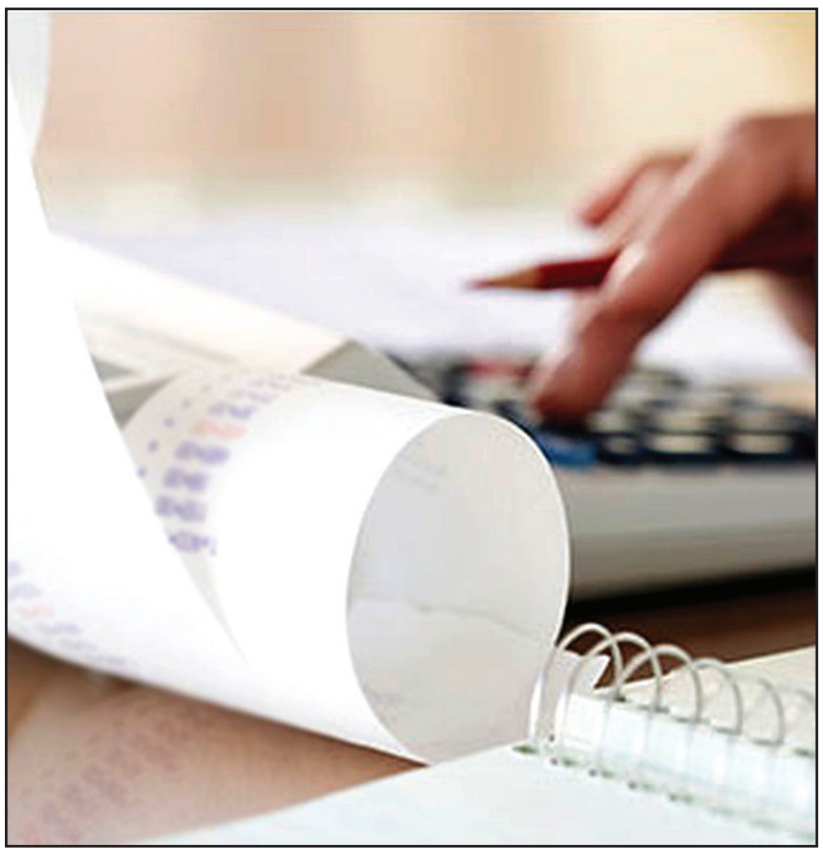

یکی از مهم‌ترین دغدغه‌ها و دل مشغولی‌های سهامداران در بورس، کسب حداقل بازده مورد انتظار (معادل نرخ سود بدون ریسک اوراق مشارکت) است. اختیار فروش جزء ابزارهای بازار مشتقات است. مهمترین ویژگی اوراق تبعی، مشخص بودن فرمول قیمت‌گذاری و در نتیجه قیمت اوراق تبعی است که قیمت‌گذاری بر اساس تضمین سود ۲۰درصد برای فردی که سهام و اوراق تبعی را خریداری و تا تاریخ سررسید نگهداری می کند، در نظر گرفته شده است. اوراق اختیار فروش تبعی که در ایران به عنوان بیمه کردن سهام از آن یاد می‌شود، در حقیقت، ابزاری است که به‌وسیله آن نوسانات و زیان سهام بیمه می‌شود. سهامدار عمده با توجه به شناختی که نسبت به سهم و پتانسیل‌های آن دارد، اوراقی را منتشر می کند و کسی که این اوراق را خریداری می کند در تاریخ اعمال در صورتی که قیمت سهم پایین‌تر از نرخ توافقی باشد زیان او جبران می‌شود. نکته با اهمیت این است که سهامدار عمده تنها شخصیتی است که می تواند از این ابزار استفاده کند. یعنی سهامدار عمده اوراق را می‌فروشد و کسی که این اوراق را خریداری می کند، در صورت پایین‌تر آمدن قیمت سهم، زیان وی جبران می‌شود. بنابراین، این اوراق را می توان روشی برای به حداقل رساندن ریسک سیستماتیک (systematic risk) دانست. ریسک سیستماتیک به عنوان واریانس بازده‌های مورد انتظار سرمایه گذاری تعریف شده است که به آن ریسک بازار نیز می گویند. این اوراق تنها به اشخاصی تعلق می گیرد که سهام شرکتی که اوراق اختیار فروش آن منتشر می‌شود را داشته باشند.

خریدار اختیار فروش چه وضعیتی دارد؟

ابزار بازار مشتقه جزء ابزار پوشش ریسک می‌باشد؛ اما اختیار فروش به دارنده آن این حق و نه تعهد را می‌دهد که در تاریخ معینی در آینده به قیمت مشخص‌شده در برگه که از آن به‌عنوان قیمت اعمال یاد می‌شود این اوراق را اعمال نماید. حال اگر خریدار این ورقه بخواهد از این موقعیت استفاده نماید بایستی دارایی پایه (دارایی که سرمایه‌گذار جهت پوشش ریسک در آن اختیار فروش را خریداری کرده است) از بازار خریداری کرده و به قیمت اعمال به فروش برساند. به گفته محمد کفاش مدیرعامل کارگزاری بانک مسکن؛ انتشار اوراق اختیار فروش تبعی در بورس قطعاً در تصمیم‌گیری سهامداران تأثیر مثبت می گذارد، ورود به صندوق‌های سرمایه‌گذاری در بلندمدت سود بالاتر از نظام بانکی نصیب سرمایه‌گذاران می کند. ابزار اوراق اختیار فروش تبعی یا همان بیمه سهام قطعاً تأثیرات مثبتی بر بازار خواهد گذاشت. وی افزود: با توجه به اینکه تعداد سهام این اوراق بین ۵۰ تا ۱۰۰ هزار در نظر گرفته شده برای سرمایه‌گذاران حقیقی گزینه بسیار مناسبی است، چرا که سهامداران با خیال راحت ضمن دریافت بازدهی تضمین شده بانکی هرگونه افزایش قیمت سهم مجدداً نصیب سرمایه‌گذاران خواهد شد. بنابراین کف قیمتی برای سهم تا میزان ۲۰ درصد سالانه در نظر گرفته شده است. این در حالیست که بنا به گفته سید فرهنگ حسینی کارشناس بازار سرمایه؛ مهمترین ابهام اوراق تبعی یا بهتر است بگوییم مشکل، در شرایطی است که نماد سهام در زمان سررسید متوقف باشد. در این صورت براساس دستورالعمل باید ۷ روز صبر کرد و در صورتی که نماد تا آن زمان بازگشایی نشود، تسویه بر اساس قیمت پایانی سهام یعنی قیمت روزی که متوقف شده است، تسویه نقدی شود. در حقیقت، هزینه توقف نماد در وضعیت فعلی برعهده سهامداران خرد دارنده اوراق تبعی است، اما توقف نماد شرکت یا به دلیل برگزاری مجامع یا ناشی از عدم شفافیت یا اطلاع رسانی دقیق و به موقع شرکت باشد، بر عهده سهامدار عمده که خود ناشر اوراق تبعی است، باشد.

با توجه به اینکه توقف نماد در بازار سرمایه معمول است و به دلایل مختلف می‌تواند اتفاق بیفتد، در این صورت در خصوص قیمت واقعی سهام با توجه به توقف ابهام وجود دارد. ممکن است اخبار منتشره یا تعدیلاتی صورت گرفته که سود شرکت و قیمت را پس از بازگشائی تحت تاثیر قرار دهد و این امر به مسئله نمایندگی میان سهامدار عمده و سهامداران خرد می‌انجامد. همچنین بنا به عقیده محمدرضا پورابراهیمی کارشناس بازار سرمایه، مدیریت و پوشش ریسک مهم‌ترین مزیت ورود اوراق اختیار فروش تبعی به بازار سرمایه است. افزایش حجم معاملات در بازار سرمایه با ورود این ابزار جدید بسیار محتمل است.

حمایت از سرمایه‌گذاری حقیقی

اوراق اختیار تبعی فروش، سهامی که ریسک بالاتر یا به عبارت دیگر نوسان بیشتری دارند، گزینه های خوبی برای سرمایه‌گذاری محسوب می شوند؛ زیرا اگر قیمت سهام فوق به علت ریسک بیشتر کاهش یابد، سود ۲۰درصد تضمینی عاید سرمایه‌گذار می‌شود و اگر سهام فوق به علت ریسک بیشتر با رشد بیشتری مواجه شود، سود قابل توجهی نصیب سرمایه گذاران می‌شود. تشخیص و خرید سهام پر ریسک تر با هدف کسب سود بیشتر از اختیار تبعی یا دست یافتن به سود بیش از سود تضمین شده از فهرست ۲۹ سهمی ارائه شده با توجه به روند معاملاتی و ویژگی‌های سهام‌های فوق چندان دشوار نیست. در این میان یکی از ایرادهای اوراق اختیار فروش تبعی سهام محدود شدن آن به ۵۰ هزار سهم است یعنی سقف خرید این اوراق برای هر کد معاملاتی حقیقی ۵۰ هزار اختیار فروش است که این میزان باید افزایش یابد. بر این اساس بود که کارشناسان پیشنهاد می دادند که برای رفع این محدودیت حد متوسط هر سهم بررسی و میزانی تعیین شود که افراد علاقه‌مند شوند. و استدلالی هم که در این مورد صورت می گرفت با این توضیح بود که تعهد ۵۰ هزار سهم توسط سهامدارعمده قابل توجه نیست و حقوقی‌ها با توجه به برخورداری از بدنه کارشناسی، قادر به تشخیص سهام مناسب هستند. اما اشخاص حقیقی که قادر به تجزیه و تحلیل نیستند، نیاز به کمک و تضمین دارند. اما حسینی در بیان مزیت های اوراق تبعی، ذکر می کند که باید توجه داشت که این اوراق حداقل سود ۲۰درصد را تضمین کرده‌اند، اما اگر قیمت سهام به بیش از قیمت تضمین افزایش یابد، یعنی سود بیش از ۲۰درصد، این سود نیز نصیب سرمایه گذار می‌شود. در نتیجه، در مقابل سود تضمین شده ۲۰درصد این یک فرصت بدون ریسک یا اصطلاحا آربیتراژ برای کسب سود بیشتر است، در حقیقت سرمایه گذار با تضمین و خیال آسوده سود ۲۰درصد روزشمار را در دسترس دارد و همچنین می‌تواند در انتظار رشد قیمت سهام باشد تا به سودی بیش از ۲۰درصد درست یابد، در حالی که سپرده گذاری در بانک، هیچ انتظار یا امیدی برای کسب سود ۲۰درصد وجود ندارد. در نتیجه سود مورد انتظار در بانک فقط ۲۰درصد است و در این روش ۲۰درصد یا بیشتر است. برای دسترسی به مزیت بیشتر از ۲۰درصد نیز سرمایه گذار هیچ هزینه ای نمی‌پردازد، زیرا قیمت گذاری اختیار تبعی بر اساس قیمت سهام و قیمت اوراق تبعی محاسبه شده است.

نگاه

کسب سود ۲,۶ هزار میلیارد ریالی صاحبان اوراق فروش تبعی

اوراق فروش تبعی یکی از ابزارهای بازار سرمایه است که در چند ماه گذشته به دلیل شرایط اصلاحی شدید بازار، توسط سازمان بورس طی یک بخشنامه‌ای به عنوان ابزار شرکت‌های حاضر در بورس اعلام شد تا به این ترتیب دارایی سهامداران بیمه شود و در صورت تداوم اصلاحات ضرر بیشتری به سهامداران این شرکت‌ها وارد نگردد.

محمود گودرزی معاون بازار سرمایه در گفت و گوی خبری مهرماه خود انتشار اوراق تبعی توسط ۲۲ نماد را به سمع و نظر خوانندگان رساند. از آن زمان تا کنون برخی از اوراق تبعی متعددی توسط ناشران عرضه شده که طبق اخرین گزارشات عمده این ۱۹ نماد تاریخ سررسیدشان در پایان بهمن ماه و اسفندماه ۱۳۹۹ است. باتوجه به تغییراتی که در بازار سرمایه صورت گرفته و نمادهای متعدد اصلاح یا گاهاً افزایش قیمتی را تجربه کرده‌اند، تمامی ناشران ۱۹ نوع اوراق منتشر شده تا دهه اول بهمن ماه با زیان مواجه بودند. باتوجه به اینکه عمده این اوراق توسط صندوق سرمایه‌گذاری مشترک توسعه بازار منتشر شده، تا تاریخ ۷ بهمن ماه زیان کثیری را به خود دیده است.

از بین ۱۹ نوع اوراق، بیشترین زیان از سوی نماد پترول بوده که با قیمت دارایی ۱۰,۲۷۰ ریال و مبلغ تعهد شده در زمان سررسید ۱۴,۷۳۰ ریال همراه است. لذا صندوق سرمایه‌گذاری اختصاصی بازارگردانی خلیج فارس به عنوان ناشر این اوراق در انتظار رشد ۴۳ درصدی این سهم تا زمان سررسید است. از آنجا که پایان سررسید این ورقه در نیمه بهمن ماه سال جاری است، می‌توان اعلام کرد زیان ناشر این ورقه قطعی می‌باشد. مجموع زیان اوراق فروش تبعی «هپترول ۹۱۱» تا ۷ بهمن ماه به رقم ۱۰۷,۷ میلیارد ریالی رسیده است.

از سوی دیگر نماد «وبملت» نیز به دلیل تغییرات چند وقت خیر قیمت سهم، تا کنون ناشر خود را با ضرر ۱۲۰ میلیارد ریالی مواجه کرده است. در حال حاضر کل زیان صندوق سرمایه‌گذاری مشترک توسعه بازار از انتشار اوراق فروش تبعی همچون «وبملت» حدود ۴۳۱,۹ میلیارد ریال است.

رفع تعهد پرداخت با سوددهی نماد در تاریخ سررسید

اوراق تبعی منتشر شده تا سررسیدهای اسفند ماه از سوی ناشران متعددی عرضه شده است که «صندوق سرمایه‌گذاری مشترک توسعه بازار» از نظر زیان کسب شده در جایگاه ۴ قرار دارد. به طور کلی تعداد ناشران اوراق تبعی حاضر ۶ شرکت و صندوق می‌باشند. در این بین، صندوق بازنشستگی نیروهای مصلح که ناشر اوراق تبعی تنها یک شرکت است بیش‌ترین ضرر را به ارزش ۷۶۴,۸ میلیارد ریال متحمل شده است. باتوجه به اینکه سررسید اوراق تبعی نماد مذکور (وغدیر) نیمه اسفند است، لازم است قیمت سهام تا تاریخ ۱۶ اسفندماه سال جاری حدود ۵۶ درصد ,نسبت به قیمت پایه (فعلی) رشد نماید تا به قیمت اعلامی (۱۷,۳۸۰ ریال) برسد.

دومین صندوق پرزیان در بین ناشران اوراق تبعی صندوق سرمایه‌گذاری اختصاصی بازارگردانی خلیج فارس است که متحمل ۶۸۶ میلیارد ریال ضرر شد. این صندوق که ناشر اوراق فروش تبعی دو نماد پترول و فارس است نیاز دارد تا به ترتیب حدود ۴۳ درصد و ۵۳ درصد تا زمان سررسید رشد نمایند. این درحالی است که طبق مطالب ذکر شده در بالا زمان سررسید اوراق فروش تبعی پترول در ۱۵ بهمن ماه ۱۳۹۹ است. لذا زیان این ناشر از سوی نماد پترول تقریباً با قطعیت همراه بوده و تنها می‌تواند در انتظار بهبود قیمت سهم «فارس» با سررسید ۱۳ اسفندماه را داشته باشد.

کمترین ضرر انتشار اوراق فروش تبعی به گروه توسعه اقتصادی تدبیر به ارزش ۵۳ میلیارد ریال رسیده است. از آنجا که قیمت اعلامی این ناشر برای نماد «برکت» مبلغ ۲۲,۱۰۰ ریال بوده تا زمان سررسید (۱۷ اسفند ماه) نیامند رشد ۱۶ درصدی است. در بین اوراق منتشر شده تنها نماد دارای «ونفت» قیمت اعلامی کمتر از قیمت کنونی (۱۷,۸۰۰ ریال در ۷ بهمن) است که لذا این نماد نسبت به قیمت اعلامی تا کنون ۱۴ درصد برای ناشر منفعت داشته و تعهد پرداخت را از آن سلب کرده است.

به طور کلی تا دهه ابتدای بهمن ماه مجموع ضرر ناشران اوراق تبعی حدود ۲,۶۴۶ میلیار دریال بوده که از عرضه این اوراق برای ۱۹ نماد بازار سرمایه کسب شده است. در این بین نمادهای با سررسید نزدیک، تحمیل ضرر ناشران از قطعیت بالایی برخوردار است. باتوجه به اینکه شاخص بازار سرمایه در برخی از روزها با رشد همراه بوده است، درصورتی که این ضرر تا تاریخ سررسید جبران شود هیچ تعهدی برای ناشران به همراه نخواهد داشت.

با این وجود نمادهای مذکور نیازمند رشد متوسط ۴۳ درصدی هستند تا زیان ناشر جبران شود. انتشار این اوران همان طور که پیش بینی شده بود منجر به حفظ سود سهامداران این اوراق گردید لذا ضرر این ناشران به معنای پرداختی است که باید به دارندگان اوراق در زمان سررسید بدهند. باتوجه به اینکه این گزارش در نیمه نخست بهمن منتشر شده احتمال تغییر برای ننمادهای با سررسید اسفندماه وجود دارد.

بررسی

با هدایت و راهبری شرکت مبین وان کیش

کنسرسیوم ۱۰۰۰ میلیاردی برای سرمایه گذاری در حوزه‌ی ICT ایجاد شد

شرکت مبین وان کیش با هدف توسعه و ارتقای زیست‌بوم فن‌آوری اطلاعات و ارتباطات در کشور و نیز گسترش سبد درآمدی خود کنسرسیوم ICT تشکیل می‌دهد. مدیرعامل مبین وان با اعلام این خبر اظهار کرد: ما کنسرسیومی ۱۰۰۰ میلیارد ریالی شکل داده‌ایم که به این وسیله ضمن تنوع بخشی به خطوط درآمدی و سودآوری شرکت و نیز حفظ منافع سهامداران، قصد داریم تحول عظیمی را در این حوزه‌ی فن‌آوری ایجاد نماییم. مهندس وکیلی‌نیا افزود: این کنسرسیوم اقتصادی جهت سرمایه‌گذاری در حوزه‌ی ICT با هدایت و راهبری شرکت مبین وان کیش ایجاد شده است و ما علاوه بر این راهبری، وظیفه‌ی گزینش و انتخاب گزینه‌های مناسب جهت سرمایه‌گذاری را نیز بر عهده داریم. مدیرعامل مبین وان ضمن تاکید بر در اختیار داشتن مدیریت راهبردی این کنسرسیوم افزود: سرمایه‌گذاری ما در کنسرسیوم مذکور شامل ۴۰ درصد از سهام آن می‌باشد. وی هدف از ایجاد این کنسرسیوم را سرمایه‌گذاری در حوزه‌های متنوع ICT از جمله خرید سهام شرکت‌های با پتانسیل قوی در سودآوری و نیز سرمایه‌گذاری در طرح‌ها، اپلیکیشن‌ها و استارت‌آپ‌های حوزه‌ی ICT و تولید محتوا عنوان کرد و ادامه داد: این کنسرسیوم با حرکت به این سمت و سرمایه‌گذاری هدفمند در حوزه‌های نوآورانه در زیست‌بوم فن‌آوری اطلاعات کشور و نیز حوزه‌های تولید و نشر محتوا به ویژه محتوای ویدیویی، موسیقی و بازی‌های موبایلی و رایانه‌ای؛ قصد دارد به بزرگ‌ترین کنسرسیوم این حوزه تبدیل شود. مدیرعامل مبین وان تصریح کرد: امیدواریم با این سرمایه‌گذاری در یک برنامه‌ریزی استراتژیک کوتاه مدت بتوانیم سود خوبی را نیز شناسایی کنیم.

کنسرسیوم ۱۰۰۰ میلیاردی، مسعود وکیلی نیا

مهندس وکیلی‌نیا اظهار داشت: با مکانیسم و سازوکاری که تنظیم شده، شرکت مبین وان مستقل از سهامی که در این کنسرسیوم دارا است و از محل مازاد ارزشی که شناسایی خواهد شد نیز می‌تواند سود مناسبی را شناسایی کند که تاثیر قابل توجهی در تراز پایان دوره‌ی این شرکت خواهد داشت. وی تصریح کرد: همچنین علاوه بر منافع و سودآوری‌های یاد شده کارمزد راهبری شرکت نیز یک درصد از محل سرمایه‌گذاری محقق شده است که دست‌کم ۱۰ میلیارد ریال می‌باشد. مدیرعامل مبین وان در پایان افزود: این شرکت در سال جاری رشد درآمدی و سود قابل ملاحظه‌ای را داشته است. ما در ۹ ماهه‌ی ابتدایی این سال ۳۱ میلیارد سود داشته‌ایم که نسبت به مدت مشابه سال گذشته بیش از ۵۰۰ درصد رشد داشته است. به این ترتیب می‌توان گفت که مبین وان کیش وارد یک دوره‌ی استثنایی در حوزه‌های کسب‌وکار و درآمدی خود شده است.

ظرفیت‌های بازار سرمایه در تامین مالی پروژه‌های دولتی

■ دکتر موسی احمدی
تحلیلگر بازارهای مالی و نظریه‌پرداز مشارکت عمومی خصوصی

از منظر بانک تسویه بین الملل، سرمایه‌گذاری در امور زیرساختی از جمله عوامل کلیدی در رشد بالقوه اقتصادی کشورهاست اما مانع کلیدی در این میان، فقدان پروژه‌هایی است که از منظر مالی و اقتصادی قابل سرمایه‌گذاری باشند. این امر مستلزم مدلسازی و جذاب سازی پروژه‌های زیرساختی عمرانی برای بخش خصوصی است. از این رو در مرحله اول تهیه و ارائه شناسنامه کامل پروژه‌ها می‌تواند زمینه ساز مدلسازی و جذاب‌سازی پروژه ها برای بخش خصوصی فراهم کند. در این میان پس از تعیین و تخصیص رتبه اعتباری پروژه، در نهایت بسته تأمین مالی متناسب با مشخصات پروژه طراحی و نسبت به تأمین مالی آن اقدام می‌شود. بدیهی است اجرای کامل فرایند فوق مستلزم تدارک زیرساختها و پیش‌نیازهای قانونی، فنی، اطلاعاتی و ساختاری می‌باشد. با نگاهی به بازار سرمایه کشور و ظرفیت‌های موجود در آن از منظر ابزارها و نهادهای مالی مشخص می‌شود که عمده تأمین مالی‌های صورت پذیرفته در کشور مبتنی با تأمین مالی شرکتی دولتی بوده است لذا به نظر می‌رسد لازم است ابزارهای جدیدی برای تأمین مالی پروژه‌های دولتی و شرکت‌های سرمایه‌گذاری اندیشیده شود. در این میان تصویب دستورالعمل تاسیس شرکت سهامی عام پروژه گام مثبتی بود که در این راستا برداشته شد. چرا که اجرای صحیح و کامل دستورالعمل تاسیس شرکت سهامی عام پروژه با نقش‌آفرینی کامل نهادهای مالی و استفاده از توان و ظرفیت‌های بازار سرمایه می‌تواند گامی مهم در تأمین مالی پروژه‌ها در کشور و حرکت به سمت اجرای مشارکت عمومی خصوصی باشد. سال‌هاست که موضوع تأمین مالی پروژه‌های نیمه تمام و جدید دولت و حتی برخی شرکت‌های سرمایه‌گذاری و هلدینگ کشور موضوع بحث بوده است و چه دولت و چه شرکت‌های سرمایه‌گذاری و هلدینگ به دنبال یافتن شیوه تأمین مالی این پروژه‌ها از بازارهای مالی هستند. این موضوع به این دلیل است که این پروژه‌ها دارای برنامه بلندمدت هستند ولی با فراز و نشیب چرخه‌های تجاری و کاهش جریانات نقدی در سال‌های مختلف، این پروژه‌ها با کندی روند اجرا مواجه می‌شوند. سازوکار مشارکت عمومی خصوصی در کشور نیز که از سال ۱۳۸۴ مطرح شده و به تبع آن در سازمان کمک‌های فنی و اقتصادی و پس از آن سازمان برنامه و بودجه مطرح شد و در نهایت به لایحه مشارکت عمومی خصوصی تبدیل شده که در این روزها فرایند ارزیابی و تصویب آن به عنوان قانون مشارکت عمومی خصوصی را طی می کند. همچنین در قانون مذکور بر استفاده از ظرفیت‌های بازار سرمایه شامل ابزارها و نهادهای مالی موجود در بازار سرمایه و هم‌چنین بهره‌گیری از خدمات مؤسسات رتبه‌بندی اعتباری تأکید شده است. قطعاً اجرایی شدن موفق این قانون نیازمند ظرفیت‌سازی و افزایش عمق و تنوع ابزارها و نهادهای مالی در بازار سرمایه می‌باشد. تاکنون صکوک استصناع، صندوق سرمایه‌گذاری پروژه و برخی ابزار دیگر از جمله ابزارهایی بودند که مستقیماً در این زمینه ایجاد شده است و اخبار رویدادهای مالی مبنی بر تجارب تشکیل صندوق سرمایه‌گذاری پروژه در کشور، انتشار اوراق استصناع (سفارش ساخت) و انتشار اولین اوراق مبتنی بر رتبه اعتباری همگی نشان از روند رو به جلوی بازار سرمایه در تأمین مالی پروژه در کشور دارد. هم‌اکنون تصویب دستورالعمل تشکیل شرکت سهامی عام پروژه توسط سازمان بورس و اوراق بهادار می‌تواند گامی مهم در این مسیر تلقی شود. در این میان باید یادآور شد: هدف اصلی از تصویب دستورالعمل فوق تقویت بازار اولیه و هدایت نقدینگی به پروژه‌های دارای توجیه اقتصادی بیان شده و رسیدن به این نقطه نیازمند بهره‌گیری از توان و ظرفیت کامل شرکت‌های تأمین سرمایه و شرکت‌های مشاوره سرمایه‌گذاری در ارزیابی مستقل و حرفه‌ای توجیه اقتصادی پروژه‌ها و هم‌چنین استفاده از ظرفیت مؤسسات رتبه‌بندی اعتباری در ارزیابی ریسک اعتباری و رتبه‌بندی پروژه‌هاست. با توجه به این که هر سه نهاد مذکور در بازار سرمایه کشور شکل گرفته‌اند لذا موفقیت طرح در گام اول مستلزم نقش‌آفرینی مستقل، حرفه‌ای و کامل این نهادها در این مسیر است. وی تأکید کرد، ضعف مدل‌سازی مالی و جذاب‌نمودن پروژه از جمله ریسک‌های این طرح می‌باشد که با نقش‌آفرینی مستقل نهادهای مالی فوق می‌توان بر این موضوع فائق آمد. به‌طور کلی در دنیا، در مراحل اولیه طراحی و آماده‌سازی که پروژه از ریسک

سرمایه‌گذاری بالاتری برخوردار است تأمین مالی از طریق اوراق سرمایه‌ای و حقوق صاحبان سهام مورد توجه است و هرچه پروژه تکمیل‌تر شده و به مرحله بهره‌برداری نزدیک‌تر می‌شود و به عبارتی ریسک کاهش می‌یابد، امکان استفاده از اوراق بدهی امکان‌پذیرتر هست.

به همین جهت پروژه‌هایی که در مراحل اولیه طراحی هستند از صندوق‌های سرمایه‌گذاری و زیرساختی و تأمین سرمایه استفاده می کنند و هرچه به سمت تکمیل پروژه پیش می‌رویم از صندوق‌های بازنشستگی و شرکت‌های بیمه استفاده می‌شود. در این میان استفاده از بازار اوراق رتبه‌بندی شده (موسوم به بازار ترکیبی) و استفاده از ظرفیت شرکت‌های بیمه و صندوق‌های بازنشستگی در خرید و نگهداری بلندمدت اوراق رتبه‌بندی شده در زمینه پروژه‌های با بازه بلندمدت تجربه موفقی است که در بسیاری از بازارهای سرمایه دنیا تجربه شده است و اجرایی شدن آن در کشور به نظر مفید باشد. به نظر می‌رسد با توجه به ظرفیت‌هایی که دستورالعمل مذکور دارد در صورت اجرای مناسب و بهره‌گیری از تمامی ظرفیت‌های بازار سرمایه بتوان شاهد گامی مهم در تأمین مالی باشیم.

گام های استوار، رکوردهای پی در پی هرمز

شرکت فولاد هرمزگان در سال جهش تولید با عزمی راسخ جهت افزایش تولید در پی کسب رکوردهای پیاپی است. این رکوردها در حالی ثبت شده که نام فولاد هرمزگان در فهرست تحریم‌های ظالمانه امریکا قرار گرفته و از طرف دیگر همه‌گیری ویروس کرونا، موانع و مشکلات بسیاری برای شرکت‌ها ایجاد کرده است. تداوم و جهش تولید در فولاد هرمزگان علی‌رغم وجود مشکلات بسیار، نشان از آمادگی کامل این شرکت بزرگ در شرایط سخت و تعهد به صنایع داخلی دارد. سید اصغر مدنی، معاون بهره‌برداری شرکت فولاد هرمزگان درباره برنامه‌های این شرکت در زمینه ثبت رکورد تولید ماهیانه برای چهارمین بار در طول ۵ ماه گذشته گفت: «اکنون که در سال جهش تولید هستیم برای دستیابی به رکورد افزایش تولید، برنامه‌ریزی هایی انجام داده‌ایم اما متاسفانه درفصول گرم سال توقف طولانی به واسطه قطعی برق در حدود ۳۵۵ ساعت داشته ایم . با توجه به اینکه کوره‌های ما قوس الکتریکی است، نبود برق باعث ایجاد مشکل برای ما شده و تولید به صورت مطلق، متوقف می‌شود». وی ادامه داد: «برق و گاز دو پارامتری هستند که به شدت بر روی روند تولید ما تاثیر گذار است. اگر برق نداشته باشیم واحد فولادسازی ما متوقف شده و اگر گاز قطع شود واحد احیای مستقیم متوقف می شود . این دو کارخانه های مهم ما هستند که با قطعی برق با مشکل جدی روبه‌رو می‌شوند».

رکوردشکنی بعد از دو سال

مدنی در ادامه : «در فروردین امسال حدود ۱۳۵ هزار تن تختال تولید کردیم. تولید در اردیبهشت ماه پایین بود. در خرداد ماه نیز ۱۳۵ هزار تن تولید داشتیم اما به علت قطع بودن برق در ماه‌های تیر و مرداد موفق به کسب رکورد نشدیم. در شهریورماه توانستیم ۱۳۷۳۹۱ تن تختال تولید کنیم و بعد از دو سال رکورد شکنی کردیم».

وی ادامه داد: «در مهر ماه به علت ایجاد برخی مشکلات نتوانستیم به رکوردشکنی ادامه دهیم. اما در آبان ماه با تلاش جمعی توانستیم برخلاف شهریور که ۳۱ روز کاری دارد در عرض ۳۰ روز ۱۳۸۲۰۶ تن تولید کنیم. در صحبتی که با همکاران داشتیم به این خود باوری رسیدیم که باید در مسیر پیش رو به رکوردهای بهتری دست پیدا کنیم. به همین علت در آذرماه توانستیم با تلاشی چشمگیر به تولید ۱۳۹ هزار و ۴۷۸ تن برسیم. در دی ماه اوضاع به گونه ای دیگر رقم خورده بود و به علت قطع برق و گاز توقفاتی داشتیم؛ با این حال توانستیم در این ماه با توکل به خداوند متعال و تلاش همه کارکنان رکورد استثنایی ۱۴۰ هزار و ۶۲۴ تن را برای نخستین بار در تاریخ فولاد هرمزگان محقق کنیم و با تمام تلاش سعی خواهیم کرد که تا پایان سال به این رکوردشکنی‌ها ادامه دهیم.

دیدگاه

برای نخستین بار؛

صبانور در ۹ ماه، یک هزار میلیارد تومان درآمد کسب کرد

شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور توانست برای نخستین بار در طول فعالیت خود به درآمد یک هزار میلیارد تومانی، آنهم در ۹ ماهه امسال دست یابد که این میزان درآمد با فروش ۸۲۸ هزار و ۶۸۰ تن محصول حاصل شده است. همان‌طور که در گزارش‌های ماه‌های پیشین در خصوص عملکرد شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور عنوان شد این شرکت توانست با اتخاذ تدابیر از پیش تعیین شده به ویژه حذف سنگ آهن دانه‌بندی شده از فروش و به‌کارگیری آن در تولید کنسانتره و گندله، ضمن افزایش حجمی میزان فروش خود در ۹ ماه نخست امسال، برای اولین بار در جمع شرکت‌های با درآمد بالای یک هزار میلیارد تومان حاضر شود.

رشد ۲۶ درصدی تولید

نمودار ۱ نشان می‌دهد صبانور طی ۹ ماه نخست ماه سال جاری ۳۶۶ هزار و ۸۷۶ تن گندله تولید کرده که در مقایسه با مدت مشابه سال گذشته، ۱۹ درصد افزایش داشته است. این شرکت در ۹ ماه ابتدایی سال گذشته حدود ۳۰۷ هزار و ۵۹۸ تن گندله تولید کرده بود. ضمن اینکه صبانور در سال جاری ۲۱ هزار و ۱۶۲ تن گندله نیمه‌پخته ضایعاتی تولید کرد. صبانور توانسته است طی ۹ ماه ابتدایی سال جاری یک میلیون و ۸ هزار و ۹۷۶ تن کنسانتره خشک تولید کند که این میزان نسبت به سال گذشته حاکی از رشد ۲۶ درصدی است. این شرکت در ۹ ماه ابتدای سال ۱۳۹۸ حدود ۸۰۰ هزار و ۱۴۱ تن کنسانتره خشک تولید کرده بود. «کنور» در ۹ ماه ابتدایی سال در مجموع، یک میلیون و ۳۹۷ هزار و ۱۴ تن محصول تولید کرد که در مقایسه با سال گذشته، رشد ۲۸۹ هزار تنی دارد. این شرکت در سال گذشته حدود یک میلیون و ۱۰۷ هزار و ۷۳۹ تن محصول تولید کرده بود.

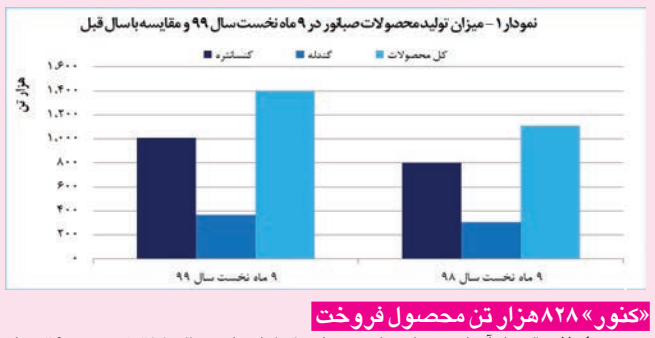

«کنور» ۸۲۸ هزار تن محصول فروخت

نمودار ۲ حاکی از آن است که «کنور» طی ۹ ماه ابتدایی سال ۱۳۹۹ حدود ۳۴۰ هزار و ۲۹۴ تن گندله فروخته که این میزان در مقایسه با مدت مشابه سال قبل ۱۵ درصد رشد داشته است. صبانور در مدت مشابه سال ۱۳۹۸ حدود ۲۹۵ هزار و ۵۲۷ تن گندله فروخته بود. این شرکت همچنین در سال جاری ۴۱ هزار و ۵۱۹ تن گندله نیمه‌پخته ضایعاتی را به فروش رساند. شرکت توسعه معدنی و صنعتی صبانور در ۹ ماه نخست سال جاری، ۴۴۶ هزار و ۵۶۷ تن کنسانتره خشک فروخت که نسبت به مدت مشابه سال پیش حدود یک درصد رشد را نشان می‌دهد. این شرکت در ۹ ماه ابتدایی سال گذشته ۴۴۱ هزار و ۹۵۱ تن کنسانتره خشک فروخته بود. «کنور» در مجموع ۹ ماه ابتدایی سال ۱۳۹۸ حدود ۸۲۸ هزار و ۶۸۰ تن محصولات سنگ‌آهنی به فروش رساند که نسبت به مدت مشابه سال پیش ۱۲ درصد رشد دارد. صبانور در سال گذشته ۷۳۷ هزار و ۴۷۸ تن محصول فروخته بود.

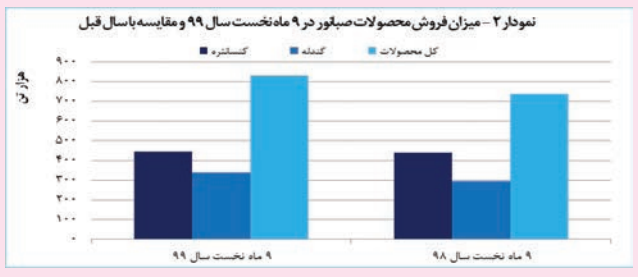

رشد ۱۰۳ درصد درآمد فروش

همان‌طور که در **نمودار ۳** مشاهده می‌شود، صبانور در ماه نخست سال جاری پنج هزار و ۸۶۳ میلیارد و ۶۲۰ میلیون ریال از محل فروش گندله درآمد کسب کرد که این مبلغ در مقایسه با سال گذشته، ۱۲۴ درصد رشد را نشان می‌دهد. این شرکت در مدت مشابه سال گذشته توانسته بود دو هزار و ۶۰۸ میلیارد و ۳۴۳ میلیون ریال از راه فروش گندله درآمد به دست آورد. صبانور موفق شد در ۹ ماه ابتدایی سال ۱۳۹۹ حدود چهار هزار و ۷۵۴ میلیارد و ۲۱۱ میلیون ریال از محل فروش کنسانتره خشک درآمد به دست آورد که در مقایسه با سال گذشته حاکی از رشد ۷۶ درصدی است. در سال گذشته صبانور توانسته بود دو هزار و ۶۸۷ میلیارد و ۷۵ میلیون از کنسانتره خشک فروش داشته باشد. همچنین «کنور» در سال جاری از محل فروش گندله نیمه‌پخته ضایعاتی موفق شد ۱۸۱ میلیارد و ۷۸۶ میلیون ریال درآمد کسب کند. در مجموع صبانور طی ۹ ماه ابتدای سال جاری ۱۰ هزار و ۷۹۹ میلیارد و ۶۱۷ میلیون ریال درآمد کسب کرد که نسبت به مدت مشابه سال پیش ۱۰۳ درصد رشد داشته است. با این وجود صبانور در مدت مشابه سال قبل پنج هزار و ۲۹۵ میلیارد و ۴۱۸ میلیون ریال درآمد به دست آورده بود.

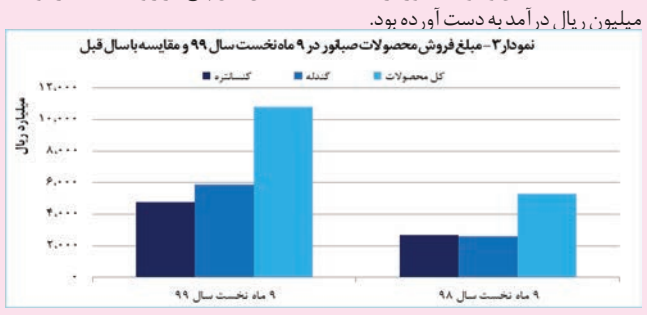

نمودار ۴ نیز نرخ کنسانتره و گندله صبانور طی ۹ ماه ابتدایی سال جاری را نشان می‌دهد. میانگین نرخ گندله در این ۹ ماه ۱۷ میلیون و ۲۱۵ هزار و ۸۶۴ ریال به ازای هر تن و نرخ کنسانتره نیز ۱۰ میلیون و ۶۴۶ هزار و ۱۳۱ ریال به ازای هر تن بوده است. این نمودار حاکی از آن است که نرخ کنسانتره و گندله در ۹ ماه ابتدایی سال جاری با رشد همراه بوده است.

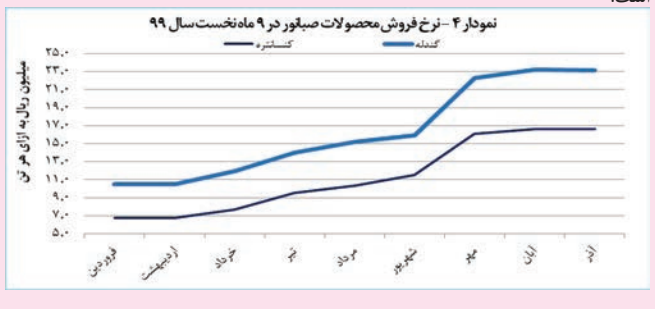

دستاورد شرکت پتروشیمی اروند در حوزه رونق و جهش تولید

مهمترین دستاوردهای شرکت در حوزه رونق و جهش تولید

حوزه مالی:

۱.تعیین تکلیف بدهی ارزی شرکت پتروشیمی بندر امام به ریال و اقدام در راستای پرداخت آن

۲.افزایش سرمایه شرکت از مبلغ ۴۰۰ میلیارد ریال به ۴۰۰۰ میلیارد ریال

۳.استقرار نرم افزار مالی همکاران سیستم در راستای مدیریت و یکپارچه سازی سیستم های امور مالی و بازرگانی

۴.مدیریت فروش ارز ناشی از صادرات مطابق با دستورالعمل بانک مرکزی

۵.تعیین تکلیف مطالبات سنواتی شرکت های غدیر، کارون، آبادان و خوزستان

حوزه نیروی انسانی:

۱. تدوین و طراحی ساختار سازمانی جدید با هدف بهینه سازی و صیانت از نیروی انسانی کارآمد

۲.اجرای طرح طبقه بندی مشاغل کارکنان شرکت های پیمانکاری در راستای یکسان سازی پرداخت ها و افزایش انگیزه کارکنان

۳.برای نخستین بار، امور اداری در جایزه استاندارد ۳۴۰۰۰ مدیریت منابع انسانی شرکت نمود و با همکاری کارکنان زیرمجموعه ها، موفق به کسب نشان برنزین سطح بلوغ C۴ (از ۷ سطح بلوغ) گردید.

حوزه عملیاتی:

۱.نصب و راه اندازی الکترولایزر های L۲ و M۲ ترین دو واحد کلر آلکالی

۲. بازیافت آلفا سلولز در واحد کلر آلکالی

۳.تغییر در تعرفه کد صورت حساب برق شستشوی نمک و صرفه جوئی سالانه

۴.طراحی و ساخت BIG BAG STATION دوم

۵.طراحی جدید سیستم دیفراست سردخانه نگهداری مواد شیمیایی

۶.راه اندازی واحد اشباع سازی نمک (SP) در مجتمع.

حوزه بازرگانی:

۱.تامین بخشی از سرمایه در گردش تولید کنندگان داخلی و افزایش وفاداری ایشان از طریق فروش های اعتباری

۲.کسب مقام اول تناژ فروش محصولات در بورس کالا و همچنین کسب سهم بازار ۵۵٪ در تناژ فروش و حدود ۵۶٪ در ارزش فروش محصول PVC-S۶۵۳۲ شده است.

۳.افزایش بازار های هدف صادراتی

۴.فروش و بازار یابی گرید های مختلف محصول EPVC (گریدهای ۶۶، ۶۸ و ۷۲)

۵.کاهش هزینه های دموراژ و انبار داری

۶.کاهش قابل ملاحظه زمان تحویل محصولات که منجر به افزایش قیمت های فروش صادراتی گردیده است.

۷.کسب رتبه ۶۴ در شاخص فروش مطابق ارزشیابی IMI۱۰۰ سازمان مدیریت صنعتی در سال مالی ۱۳۹۷ و ارتقاء ۴۵ پله ای نسبت به سال ۱۳۹۵

حوزه خودکفایی و حمایت از ساخت داخل:

۱.بومی سازی LUPEROX(آغازگر SPVC)

۲. بومی سازی DEHA(اختتام دهنده واکنش PVC)

۳. کاتالیست Pd-SiO۲(کاتالیست هیدروژناسیون استیلن)

۴. بومی سازی آلفاسلولز (فیلتراسیون جذبی)

۵. بومی سازی Mersolat H۹۵/H۶۰ (امولسیفایر EPVC)

۶. بومی سازی کاتالیست اوکسی مکس در واحد EDC/VCM

۷.بومی سازی کاتالیست هیدروژناسیون استیلن در واحد EDC/VCM

۸.بومی سازی بیرینگ و تعویض مکانیکال سیل کمپرسور C-۱۵۰۵۰B

۹.بومی سازی، تهیه وساخت کلیه کارت های کنترلی و قطعات سلونویید ها و دیافراگم ها مربوط به واحد خشک سازی EPVC توسط شرکت های دانش بنیان

۱۰.بومی سازی و تغییر در سیستم توزین کاتالیست واحد S-PVC

حوزه محیط زیست:

۱.نصب وراه اندازی پمپ سانتریفیوژی بر روی مخزن جمع آوری آب نمک حوضچه CA (کنترل TDS-pH)

۲.لایروبی حوضچه ته نشینی واحد CA جهت مهار پارامتر TSS (کنترل TSS-TDS-pH)

۳.خرید،نصب وراه اندازی پمپ جدید P-۱۲۰۰۷ جهت غلبه بر رینگ High TDS فجر (کنترل COD)

۴.نصب پکیج خنثی سازی بر روی کانال شمال شرقی(کنترل PH)

۵.پروژه نشت یابی و رفع نشتی LDAR پس از شناسایی پیمانکار شروع شده و در حال انجام فاز مطالعاتی می باشد

۶.پروژه بازیابی آب های کندانس در مبدل های آنولیت و کاتولیت

تاثیر تحریم ها بر فعالیت و فروش محصولات تولیدی

بنا به شرایط حاکم بر وضعیت کشور ناشی از تحریم‌های اعمال شده در سال‌های اخیر، فروش‌های صادراتی و خریدهای خارجی حسب مورد بدون تشریفات معمول مشتمل بر انجام معاملات خارجی از طریق اعتبارات اسنادی انجام گردیده، لذا عملیات مربوط به فروش محصولات صادراتی، (شامل ارزیابی، تعیین نرخ، انتخاب مشتری، حمل کالا، وصول وجه فروش و ... با پرداخت کارمزد فروش) توسط شرکت کارگزار فروش انجام شده است. مضافاً به دلیل نداشتن حساب جاری ارزی نزد بانک‌های خارجی از طرف شرکت و عدم امکان انتقال ارز از طریق سیستم بانکی، دریافت و پرداخت‌های ارزی (شامل دریافت وجوه حاصل از فروش‌های صادراتی و مطالبات ارزی شرکت و پرداخت‌های ناشی از خریدهای خارجی و نیز انتقال و یا تبدیل وجوه ارزی بنا به درخواست شرکت) از طریق کارگزار فروش انجام گردیده است.

تاثیر کرونا بر وضعیت تولید و فروش و صادرات محصولات شرکت

■ کاهش شدید قیمت های جهانی

■ بسته شدن مرز بازارهای هدف در طول شیوع ویروس کرونا در دو ماهه اول سال

■ مشکلات حمل و نقل دریایی و نبود کشتی حمل صادرات کاستیک

بر اساس اعلام وزارت بهداشت در اسفند ۱۳۹۸ در خصوص شیوع ویروس کرونا پتروشیمی اروند با رعایت پروتکل‌های بهداشتی، اقدام به کاهش ساعات حضور کارکنان بخش ستادی و همچنین کاهش حضور تعداد نفرات این بخش به یک سوم نموده است ولی عملیات تولید همچنان ادامه داشته و در روند آن هیچ گونه اختلالی ایجاد نشده است. ولی با توجه به تعطیل شدن صنایع پایین‌دستی و به جهت حمایت از تولیدکنندگان، شرکت پتروشیمی اروند، اعتبارات اسنادی داخلی با سررسید فروردین و اردیبهشت ۱۳۹۹ را به مدت دو ماه دیگر تمدید نمود.

بیوگرافی و سوابق کاری مدیر عامل محترم

سوابق حرفه ای و مسئولیت ها:

■ مدیر عامل و نایب رئیس هیات مدیره شرکت پتروشیمی اروند

■ سرپرست شرکت پتروشیمی بندرامام

■ مدیر تولید شرکت پتروشیمی بندرامام

■ مدیرعامل‌ونایب‌رئیس‌هیات‌مدیره‌شرکت‌پتروشیمی‌بسپاران‌بندرامام

■ رئیس بهره برداری فاز ۲ شرکت پتروشیمی شهیدتندگویان

■ رئیس کارخانجات PET-۲ پتروشیمی شهید تندگویان

■ رئیس نوبتکاری بهره برداری کارخانه HDPE پتروشیمی بندرامام

■ نوبتکار ارشد اتاق کنترل کارخانه HDPE پتروشیمی بندرامام

سوابق تحصیلی:

کارشناسی مهندس شیمی –صنایع پلیمر دانشگاه صنعتی اصفهان

کارشناسی ارشد مهندسی شیمی دانشگاه آزاد اسلامی

دیگر سوابق و تجارب شغلی

■ رئیس هیات مدیره شرکت پتروشیمی کارون ، عضویت در هیات مدیره سازمان منطقه ویژه اقتصادی پتروشیمی

■ عضویت در کمیته های فنی و بازرگانی ، کمیسیون معاملات ، کمیته ارتباط و رسیدگی به شکایات مشتری در شرکت پتروشیمی شهید تندگویان

■ رئیس شورای پژوهشی شرکت پتروشیمی بندرامام ، مدیر انرژی شرکت پتروشیمی بندرامام

■ عضویت در کمیسیون معاملات شرکت پتروشیمی بندرامام ، رئیس هیات مدیره باشگاه فرهنگی و ورزشی شرکت پتروشیمی بندرامام

■ سوپر وایزر راه اندازی کارخانه HDPE شرکت پتروشیمی امیرکبیر ، سوپر وایزر راه اندازی کارخانه PTA-۲ شرکت پتروشیمی شهید تندگویان

تجارب علمی :

■ گذراندن ده‌ها دوره تخصصی در زمینه فنی ، مدیریتی از جمله :

■ مدیریت استراتژیک و توانمند سازی مدیران داخلی و خارجی ، مدیریت سیستم های نوین مدیریتی

■ مدیریت سیستم های پیچیده ،اصول و فنون مذاکره ، تیم سازی و رهبری در سازمان

■ مدیریت مالی برای مدیران غیر مالی ، مدیریت ایمنی ، بهداشت و محیط زیست

■ Crisis Management Team در کشور هلند ، ارزیابی بین المللی EFQM

■ آشنایی و تسلط به قوانین مناقصه و مزایده و خدمات مشاور، آشنایی با بورس و قوانین مربوط به آن

■ آشنایی با قوانین تجارت ، کار و مالیات ، دارنده ده‌ها گواهینامه مرتبط با موضوعات فنی مدیریتی، دوره کامپیوتر ، زبان انگلیسی و IT

■ مدرس دانشگاه آزاد اسلامی و پیام نور به مدت ۵ سال

عناوین :

■ کسب نشان عالی مدیر سایت در پنجمین اجلاس سراسری

■ دارنده ده‌ها لوح تقدیر در زمینه های ایمنی ، بهره وری ، بهره‌برداری و مدیریتی

■ دریافت لوح تقدیر از مدیر کل بازرسی کار و دبیر شورای عالی حفاظت فنی وزارت کار

■ مدیر نمونه بهره برداری در صنعت پتروشیمی در سال ۱۳۹۰

■ دریافت لوح تقدیر ارتقاء توان دفاعی کشور در برابر تهدیدات نوین شیمیایی

■ دریافت لوح تقدیر انجام مطلوب تکالیف مالیاتی و تعامل سازنده با امور مالیاتی بندرماهشهر

ترکیب سهامداران

نام صاحبان سهام	۲۹/۱۲/۱۳۹۸		۲۹/۱۲/۱۳۹۷	
	تعداد سهام	درصد سهام در سال ۱۳۹۸	تعداد سهام	درصد سهام در سال ۱۳۹۷
شرکت صنایع پتروشیمی خلیج فارس (سهامی عام)	۳.۱۵۹.۹۹۷.۰۰۰	۷۹	۳۱۵.۹۹۷.۰۰۰	۷۹
شرکت گروه پتروشیمی تابان فردا (سهامی عام)	۷۹۹.۹۹۹.۰۰۰	۲۰	۰	۰
صندوق های بازنشستگی، پس انداز و رفاه کارکنان صنعت نفت	۰	۰	۸۰.۰۰۰.۰۰۰	۲۰
شرکت گروه گسترش نفت و گاز پارسیان (سهامی عام)	۴۰.۰۰۰.۰۰۰	۱	۴.۰۰۰.۰۰۰	۱
شرکت پتروشیمی بندرامام (سهامی خاص)	۱.۰۰۰	۰	۱.۰۰۰	۰
شرکت مدیریت توسعه صنایع پتروشیمی(سهامی خاص)	۱.۰۰۰	۰	۱.۰۰۰	۰
شرکت فجر انرژی خلیج فارس(سهامی عام)	۱.۰۰۰	۰	۱.۰۰۰	۰
شرکت توسعه نفت و گاز صبا کارون (سهامی خاص)	۱.۰۰۰	۰	۰	۰
جمع	۴.۰۰۰.۰۰۰.۰۰۰	۱۰۰	۴۰۰.۰۰۰.۰۰۰	۱۰۰

اقدامات جهت پذیرش شرکت پتروشیمی اروند در بورس اوراق بهادار

ردیف	فعالیت باقیمانده	مسئول انجام	زمان انجام	موانع انجام	آخرین پیگیری انجام هر فعالیت
۱	اصلاحات نهایی امیدنامه و برنامه کسب و کار	شرکت تامین سرمایه نوین/شرکت بورس اوراق بهادار	دی ماه	-	در حال انجام
۲	صدور نامه احراز شرایط جهت درج به سازمان بورس اوراق بهادار	شرکت بورس اوراق بهادار	دی ماه	منوط به برگزاری جلسه هیات پذیرش می باشد.	در حال انجام
۳	صدور مجوز درج نماد	سازمان بورس اوراق بهادار	دی ماه	-	در حال انجام
۴	درج نماد	شرکت بورس اوراق بهادار	دی ماه	-	در حال انجام
۵	ارائه گزارش قیمت گذاری	شرکت تامین سرمایه نوین	دی ماه	-	در حال انجام
۶	سپرده گذاری و توثیق سهام	شرکت پتروشیمی اروند/سپرده گذاری اوراق بهادار	دی ماه	-	در حال انجام
۷	اخذ توکن	شرکت پتروشیمی اروند/سپرده گذاری اوراق بهادار/رایان بورس	دی ماه	-	در حال انجام

در بورس شاخص باشید!

بسته اعتباری «**آمادگار**» پشتیبان فعالان بازار سرمایه

پارسیان بانک ایرانیان

مرکز تماس و صدای پارسیان: ۸۱۱۵۱۰۰۰

www.parsian-bank.ir

بانک پارسیان